

İtalya, gönüllüler işini müzakereye yanaşmak istemiyor

Dün verilen İngiliz, Fransız notasına İtalyanın cevabı gecikecek

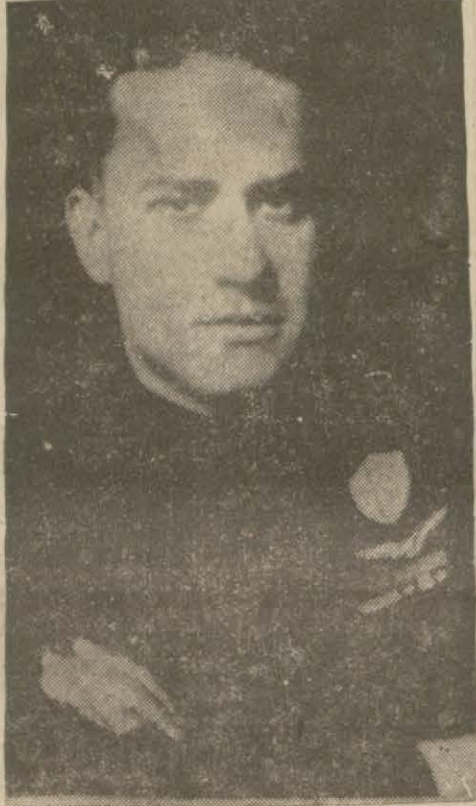
İspanyada Frankistler arasında isyan çıktı

İspanya - Portekiz hududu Kapatıldı, Barselonda Tayyareler halka Mitralyözle ateş açtılar

Londra 2 (Hususî) — İspanya hakkında üç taraflı konuşmalara esas teşkil edecek olan İngiliz ve Fransız muhtıraları, bugün İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano'ya tevdi edilmiştir. Kon Ciano, Musolininin Romada bulunmadığından İtalyan cevabının geçikebileceğini ihsas etmiştir.

Diğer taraftan, Musolininin gazetesi olan Popolo d'Italyaya göre İspanyadaki gönüllüleri geri çekmek meselesi yalnız ademi müdahale komitesinde müzakere edilebilir. Bundan başka İtalya, Fransanın Pirene hududunu açacağı hakkındaki tehdidi altında kat'iyen hiç bir müzakereye başlayamaz ve yapılacak olan

(Devamı 10 uncu sayfada)

Kont Ciano

ATATÜRK

Şehrimize şeref vermekte bulunan Büyük Şefimiz Reisicumhur Atatürkün bugün şehrimizden müfarakat buyurmaları kuvvetle muhtemeldir. Reisicumhurumuz, müteakiben 7 tegrinievvelde Aydın havalisinde başlayacak olan manevra sahasını teşrif buyuracaklardır.

★
Ankara 2 (Hususî) — Atatürk ve İstanbuldaki vekiller pazartesiye burada bekleniyorlar.

Yunan Kralı Mareşal Çakmağa ziyafet verdi

Gece verilen ziyafette samimî nutuklar söylendi

Mareşal Çakmak
(Yazısı 10 uncu sayfada)

Kumbara Talilileri

İş Bankası kumbarası talililerinin tam listesini neşrediyoruz

Keşide yapılırken
(Yazısı 10 uncu sayfada)

Memleket Meseleleri

Muallimler için kurs açarız da niçin doktorlar için açmayız?

İngilterede doktorların bilgilerini tazelemek üzere yapılan teşebbüs tam bizim için biçilmiş kaftandır. Yirminci asrın taze ilmi ile kurtulacak hayatları ve doktorların mesleki bilgilerini kuvvetlendirmek sayesinde elde edilecek iyilikleri hesap ettikçe bizde de böyle bir nizama gidilmesini istememek imkânsızdır

Yazan: Muhittin Birgen

Geçenlerde Viyana'da idim; kendisini kalbinden çok hasta hisseden eski bir dostum da benimle birlikte seyahat ediyordu. Türkiyede bir çok doktorların kendisini muayene edip te kalbinde hastalık buldukları bu dostumu, bugünkü kalb doktorluğunun en yüksek otoritesi olan Wenckebach'a götürdüm; kısa bir muayeneden sonra, profesör güldü: «Arka daşımızın yirmi sekiz türlü şikâyeti var; fakat, kalbinde en küçük hastalık yoktur!» dedi ve sonra o-

Muhittin Birgen

nun bir sinir hastası, bir hayat yorgunu kalble hiç alakası olmayan bir başka te-

duğunu söyledi. Bundan dört sene evvel aynı Wenckebach'ın karşısına, en şiddetli bir engine de poitrine ile malûl olarak ben de oturdum; bir saat üç çeyrek süren bir muayeneden sonra, dudaklarında bir tebessümle, bana da buna benzer bir hüküm vermişti: «Sürmönaj, sempati kebir... Kalbe, organik hiç bir kusur yoktur!» Ve bütün dostlarım bilirler ki, bir başka doktor, beni bir sanatoryumda

(Devamı 12 inci sayfada)

“Yakın Şark gayet meserretli bir vahadır,”

Irak Hariciye Nazırı dünyanın karışık vaziyetinden, Türk-İrak dostluğunun ehemmiyetinden bahsediyor

Muhterem misafirimiz Irak hariciye nazırı, doktor Tevfik Rüşdü Arasla istasyonda görüşüyor

Dün sabah Cenevreden şehrimize gelen Irakın hariciye nazırı Tevfik Elsiyeydiğini bildirdiğimiz dost ve müttelik

(Devamı 10 uncu sayfada)

— Dadı, yanımızdaki arabada si den himis coştu?

Son Posta

Bugün 16 sayfa

Kış mevsimi programımızın ikinci kısmını tatbika başladık

Yeni tarihî tefrikamız Bir haremağasının hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

[Dün başlayan bu çok sayılı dikkat tarihî tefrikanın ikinci kısmı birincinin hülâsasile birlikte 9 uncu sayfamızdadır.]

Çok güzel bir röportaj serisi İstanbul meyhaneleri

Röportajı yapan: Naci Sadullah
[Bugün 7 inci sayfamızda okuyunuz.]

Kadınları çok yakından alâkadar edecek bir anket İstanbulun en şık kadını kim?

[Bugün 9 uncu sayfamızda okuyunuz.]

Çok eğlenceli ve istifadeli bir müsabaka Resimli fıkra Müsabakası

Kazananlardan birinciye 100, ikinciye 50, üçüncüye 25, 70 den fazla okuyucuya 10, beş ve 2,5 lira mükâfat

[Tafsilâtını 8 inci sayfada bulacaksınız.]

Hergün

*Avrupa tarihinin en
Büyük siyasî nümayişi
Ne gibi neticeler verdi?*

Yazan: Muhittin Birgen

İtalyan faşizminin büyük şefi tarafından Alman faşizminin büyük başına yapılan ziyaret nihayet buldu ve Bay Musolini Romaya döndü. «Benim bu yaptığım ziyaret her zaman yapacak olduğum ziyaretlerden değildir» diye Alman halkına karşı almanca söylediği nutukta bu sözlerle seyahatin ehemmiyetini bizzat yükselten Bay Musolini için Almanya, misli şimdiye kadar hiç bir yerde görülmemiş bir kabul resmi yaptı. Berlin, büyük bir bayram havası içinde çalkandı. Renk, çiçek, bayrak, kumaş, ziynet namına ne tasavvur kabilsen hepsi dışarıya döküldü, bütün Almanya, radyolarda büyüklerin nutuklarını dinledi. Hülâsa, Musolininin henüz yolda bulunduğu sırada tahmin ve tasavvur edilmiş derecelerin çok üstünde bir tantana, bu ziyaret sahnesi için parlak bir dekor vücuda getirdi. Şimdi, hâlâ, bütün dünya gazeteleri bu ziyaretin aktülerini doludur. Tefsirlerin ve tahminlerin türlü türlü ve dillerde ve kalemlerde doluşup duruyor. Bu kadar tantanalı bir ziyaret acaba, siyasî sahada müsbet olarak nasıl bir netice verdi? Bunu merak etmek hakkımızdır.

Hariçten ve uzaktan bakılırsa, bu ziyarette, iki büyük aristokrat aile arasında feodalizm devrinde yapılan ziyaretlerin manzarası hissedilir. Büyük bir faşist ailenin reisi, patriarkal bir baba, öteki faşist ailenin aynı mahiyetteki reisini, maiyetinde muhteşem bir alay olduğu halde ziyarete geliyor ve orada muhteşem kelimesinin tavsif edebileceği derecenin de üstünde parlak bir kabul görüyor. Ziyaret eden, feodalite devrinde âdet olduğu üzere, ziyaret edenin kendî evine, kendî malikânesine davet, o da bunu kabul ediyor. Orta tarih devirlerinde, feodalizm zamanında, böyle büyük aileler arasında bu tarzda resmi ziyaretler yapıldığı zaman, bunun arkasından ne çıkacağını herkes anlardı. İki aile arasında bir izdivaç bağı bağlanır ve bir sihiyet teassüs ederdi. Eğer, bu defaki merasime de bu gözle bakacak olursak aynı siyasî ve içtimai kandan olan Almanya ailesine İtalyan ailesi arasında bir izdivaç, bir akrabalığın hazırlıkları yapılmakta olduğuna hükmedebiliriz.

Acaba, böyle siyasî bir izdivaç, aynı isimle bir «ittifak» bahis mevzuu oldu mu? Acaba, Berchtesgaden ve Berlin konuşmalarından bu istikamette müsbet bir şey çıktı mı?

Söylenen nutuklara ve bu ziyaret muhitinde dolaşan havada ve peşinde dolaşan zağarların yakahyabildikleri avlara bakılırsa yukarıda sorduğumuz iki sorunun ikisine de müsbet bir cevap vermeğe imkân yoktur. Bu kadar tantananın ve gürültünün neticesinde Berlin - Roma mihreri, her zamanki gibi bir mihver olarak kalmış ve bu mihver etrafında dönen dolapta bir yenilik olduğuna dair bir âlâmet görülmemiştir.

Bize öyle geliyor ki her iki memleket te, içinde buldukları tecerrüt sahasından çıkmak için çareler aramakla meşguldürler. Kendilerine iktisadî silahlarla mütemadiyen hücum eden demokratik ve kapitalist âlem karşısında her iki memleket te siyasî bir mukabele, bir nümayiş yapmakta bir takım faydalar görmüşler ve bu nümayiş yapmaya karar vermişlerdir.

Gerek Almanyanın, gerek İtalyanın iktisadî vaziyetleri parlak değildir. Kapalı duvar arkasında ve kapalı bir iktisat nizamı içinde yaşayan bu memleketlere karşı İngilterenin riyaset ettiği öteki âlem, âdeta iktisadî bir boykot tatbik ediyor. Faşizm iktisadiyatını turfa ilân etmiş olan bu serbest mübadele dünyası, her iki memleket te karşı iktisadî tazyikini gittikçe arttırıyor. Onlar da bu vaziyet içinde kendilerine çıkacak yol ararlarken dünya karşısında her zaman daha mütesanit görünmekte, ayrı ayrı faydalar tasavvur ediyorlar ve bu nümayiş yapıyorlar.

Fikrimizce bu son hâdisenin bundan daha derin bir manası olmasa gerektir. Bugünkü dünya şartları, Almanya ile

Resimli Makale:

✕ Kadın erkekten vefalıdır ✕

İnsanlar bazan «yıldırım gibi inen» bir aşk darbesinden bahsederler, bu, çok nadir, binde bir görülen bir hastalıktır ki sadece erkeklere âriz olur.

Aşk bahsinde kadın her zaman için erkekten sağlam, hastalığa karşı aşıldır. Anlamadan, tanımadan, denemeden sevmeyen, bir defa da sevdi mi aşkı erkeğine benzemez, ekseriya ebedidir.

SÖZ ARASINDA

**57 yaşında olduğu
Halde hergün
Atletizm yapan adam**

Fish 57 yaşındadır. Buna rağmen müthiş bir spor âşığıdır. Bu geçkin yaşına bakmadan hergün idman yapar. Aynı zamanda mensub olduğu klübün de atletizm antrenörüdür.

Birçok kıymetli atletler yetiştirmiş olan gayretli sporcu, yukarıda, klübünün genç kız atletleriyle koşarken görüyorsunuz.

**Japonların bombardıman
ettikleri Nankin tam 3000
senelik bir şehirdir**

Japonların bombalarla tahrib etmeğe uğraştıkları Nankin şehri Çin ve dünyanın en eski bir şehridir. «Nankin» kelimesi cenubun payitahtı demektir. Fakat o da bu isimle tanınmamıştır. İnşa edilmiş üç bin sene olmuştur ve o vakittenberi on beş defa isim değiştirmiştir. Pekin şimalî Çin merkezidir. Çinde ceryan eden tarihî hâdiseler, bu Çinde Pekin bazan da Nankin payitaht yapmıştır.

Nankin müstevliler yüzünden pek çok hasarata uğramıştır. Mançuların hüküm sürdüğü 13 üncü asırda Nankin ufak bir vilâyet şehri idi. Şehirde tarihî binalar arasında imparator Liang-Bu-Fi'nin sarayı meşhurdur. Bu sarayın duvarları ve döşemeleri altın yaldızlıdır. Bu saray Japonların bombalarıyla mahvolmuştur.

İtalyanın bütün himmetlerine ve otoriter hükümetlere mahsus yaratıcılık kuvvetlerine rağmen, bunların işlerini kolaylıkla yoluna koymalarına müsait değildir. Önlerindeki müşterek müşkülleri halletmek için, bütün kuvvetleriyle çalışan bu iki memleket, iki tarafında elbirliği ederek hazırladığı bu nümayişten bir hayli siyasî netice ümit etmiş olsalar gerektir. Acaba bu neticeleri alabilecekler mi? Şüphelidir. Çünkü, siyasî sahada netice elde etmek için evvelâ iktisadî sahada müsbet şeyler elde etmek lâzımdır.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Resim görünce..

Adamın biri hastalanmıştır. Öleceğini hissetti. Yanı başında oturan karısına:

— Aman karıcığım ne olursun, dedi, birkaç tane insan resmi bul da şu duvarlara as!

Kadın şaşırda:

— Nasıl olur, sen odaya melek girmez diye duvara resim astırmazsın.

— Ben de şimdi onun için astırıyorum ya, Azrail de bir melektir. Resim görünce o da odaya girmez.

Güvercinler vasıtasıyla Yapılan kaçakçılık

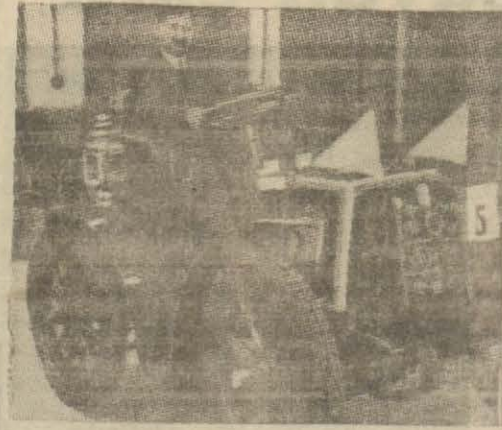
Felemenk Hindistanın gümrük muhafaza memurları uyuşturucu maddeler kaçakçılarının yeni bir marifetini keşfetmişlerdir. Limana gelen ekser vapurların işçilerinin boş kafeslerle dışarıya çıkıp bunları güvercinler doldurup geldikleri bir hayli zamanlar beri muhafaza memurlarının nazarı dikkatini celbeylemiş bulunuyordu. İşçilerin boğazlayıp pişirdiklerini söyledikleri bu masum güvercinler meğer kaçakçılık yapıyorlarmış! Bakınız nasıl?

Kaçakçılar ile önceden uzlaşan ahçı vapur limana yanaşmadan bir müddet evvel güvercinlerin kanatları altına birer ufak güvercin paket uyuşturucu madde bağlayıp salveriyor. Güvercinler de uçarak gidip güvercinliklerine iniyorlar. Bu güvercinlikler kaçakçı şebekeleri tarafından tesis edilmiş kendi malları bulunan için güvercinlerin naklettikleri kaçak ve memnu şeyler çok emin bir şekilde ellerine geçiyordu. Vapur limana geldikten sonra da ahçı dışarıya çıkıp güvercinleri tekrar uçurmak için vapura getiriyordu.

Tren bütün hızile adamın üzerinden geçti, fakat..

Geçen hafta Nevyork civarında işliyen şimendifer yolunda çok garip bir kaza olmuştur. Tren bir dağ eteğinden geçerken makinist, tepeden aşağı yuvarlanmakta ve yolun üstüne gelmekte olan bir adam görmüştü. Makinist bu adamın muhakkak trenin altında kalacağını hesap ederek lokomotifini durdurmak istemiş ise de mesafe pek yakın olduğu için buna imkân bulamamıştı. Nihayet tren bu adamın üstünden geçtikten sonra durdurulunca üstünden gectikten bir katar gelen bu adamın yolun tam ortasında oturmakta olduğu görülmüştür. Yalnız bur-

**38 senedenberi
Kaza yapmayan
Otomobil**

Turner bir İngilizdir. Kendisinin baba yadigarı bir otomobili vardır. Bu zat, gençliğinden yani 38 senedenberi işine giderken bindiği bu otomobil ile şimdiye kadar tek kaza yapmamıştır. Otomobil 6 beygir kuvvetindedir. Herhangi bir yokuşu, bir kaplumbağa süratle fakat emniyetle çıkar. Yayları mükemmeldir. Amma, sarsıntısına her babayığit dayanamaz.

Viyanada dilencilik çok kârlı bir meslektir

Geçenlerde Viyanada vukubulup zabıta tarafından yakalanan büyük bir hırsızlık vak'ası ortaya çok garip bir mesele çıkarmıştır. Krask isminde tramvay memurluğundan müteakid bir adamın karısının büyük kıymette mücevherleri çalmıştı. Krask aldığı az miktardaki tekaüd maaşile geçinemediğini görünce karısıyla birlikte dilencilğe başlamış ve bu san'at (!) ta o kadar büyük maharet göstermeğe muvaffak olmuşlar ki aradan daha iki sene geçmeden Viyanada mükemmel bir ev, civarda büyük ve muhteşem bir çiftlik almışlar, bankalarda da hayli bir servet biriktirmişlerdir. Krask'ın karısı mücevherata pek düşkün olduğu için bu arada kıymetli taşları da ihmal etmemişlerdir.

nunun ucu ile ellerinde bir kaç ehemmiyetsiz sıyrık vardı. Bir mucize kabilinden ölümden kurtulan adamcağız hemen hastaneye nakledilmiştir. Hastanede biraz sonra kendisine gelince etrafındakilere:

— Katar makinisti beni görünce neden üzerime mütemadiyen ateş ediyor du? diye sormuştu. Meğer zavallı adam çıldırmışmış!

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Yarıyı birinci yarıyı ikinci mevki olan yeni tramvaylarda iki mevki arasında üzerinde servis kapısı yazılı bir kapı var. Bu kapı daima kapalı durur.

Geçenlerde bir gün bu tramvaylardan birine binmiştik, birinci mevkie açılan kapıdan giren orta yaşlı bir erkek kondüktöre:

— Yanlış girmişim, dedi, ben ikinci mevkie binecektim.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Şu kapıyı aç ta oraya geçeyim.

Kondüktör kapının açılmayacağını söyledi ve adam istemiye istemiye koltuklardan birine oturdu.

Evvelki gün de gene böyle bir hâdiseye karşısında kaldık. Bu sefer ikinci mevki kapısından giren biri kondüktöre birinci mevkie geçmek istediğini söyledi. Kondüktör, hiç te reddü etmeden aradaki kapıyı açtı.

Sözün Kıyası

Yeraltı
Akademisi

E. Talu

Bizim Türk ediblerinin huyundan mı, suyundan mı nedir? Sağ iken, birbirleriyle geçinemeyen, birbirlerini geçemez, bir araya toplanamaz, toplanmalar da çabuk dağılırlar.

Pek eski zamanlara gitmeden, beynelâhdeba ferdi geçimsizliğe ve husumete misal olarak: Üstadı Ekrem - Muallim Neci; Ali Emiri - Köprülüzade; Süleyman Nazif - Abdullağ Cevdet; Ahmed Haşim - Yahya Kemal; Fikret - Mehmed Akif ihtilâflarını hatırlatabilirim.

Toplu geçimsizliklere de, A. Nadir (Kemalade Ekrem) in yüzünden inhilâle uğruyan [Servetifünun] cularla, iki yıldan fazla dayanamayan [Fecriati] den güzel misal olamaz.

İşte bu an'anevi geçimsizlik yüzündendir ki bizde, bir akademi kurmak imkânı bir türlü hâsil olamamıştır.

Abdülâziz devrinde tesis edilen [Encümeni Dâniş] in ilgisi da ihtimaldir kayıni sebebden ileri gelmiştir.

Şimdi, tesadüfün garibi, son zamanda, memleketin ahrete göçen edibi şahsiyetlerini bir araya topluyor: Abdülhak Hâmid, Ubeydullah Efendi, Kemalade Ekrem, Müderris Efendi, Raif Necdet Kestelli, Mecidiyeköyünün az ilerisindeki yeni mezarlıkta, yanyana yatmaktadır.

Ulu Tanrı sayılmı mümkün olduğu kadar geç artırsın! Fakat anlaşılıyor ki, bu gidişle, ve İstanbul belediyesi şehrin diğer mezarlıklarını kaldırdıkça, dünya hesabı tamam olan kalem erbabı peyderpey bu orijinal yeraltı akademisinde mevki alacaklar, dünyada kuramadıkları birliği, temin edemedikleri tesanüdü orada vücuda getireceklerdir.

Acaba, başka yerlerde perakende yatan Türk şair ve muharrirlerini de buraya nakletmek mümkün değil midir? Bu fikri ben, şöylece ortaya atmakla, onların mezarlarını ve belki de nam ve nişanlarını unutulmaktan ve yok olmaktan kurtarmak endişesile hareket etmekteyim.

Fransızlar, Fransa akademisi âzasına İlayemut sıfatını izafe ederler. Varsın bizim akademimiz de fanilerden mürekkep olsun!

E. Talu

Karaköyde büyük bir meydan açılacak

Yenicamiin önüne isabef eden adadaki binaların istimlâk işleri ile meşgul olmak üzere teşekkül eden tahmin komisyonu çalışmaya başlamıştır.

İstanbul imar planında daha başka yerlerdeki binalar da kaldırılarak semt semt meydanlar vücuda getirilecektir. İstanbul belediyesi Eminönü civarında kalkacak binalardan buradavücuda gelecek meydanın başka, Karaköyde Karaköy palasla Domuz sokağının ortasında kalan büyük adadaki binaları da kaldırarak burada büyük bir meydan vücuda getirmeğe karar vermiştir. Eminönündeki istimlâk işleriyle meşgul olan tahmin komisyonuna dünden itibaren bu vazife devrilmmiştir. Komisyon bir taraftan Eminönündeki istimlâklerle meşgul olurken diğer taraftan Karaköyde yapılan istimlâk işlerini de aynı zamanda ilerletmiş olacaktır. Bu suretle Karaköyde büyük bir meydan vücuda gelecek, akşam ve sabah saatlerinde, Eminönü, Köprü ve Karaköyde vukua gelmekte olan izdiham hafifletilmiş olacaktır.

Hariçye Vekili bugün Ankaraya gidiyor

Hariçye Vekili Rüştü Aras, dün sabah Cenevreden gelen dost İrakun hariçye nazırı Tevfik Elsüeydi ile bir müddet görüşmüştür.

Rüştü Arasın bu akşam Ankaraya hareket etmesi çok muhtemeldir.

TELGRAF HABERLERİ

Filistin'in bütün şehirlerinde Arap dükkânları açılmıyor

İngiliz polis ve askerleri makineli tüfeklerle mücehhez otomobiller içinde devriye geziyorlar

Londra 2 (Hususi) — Dün Filistinde yapılan tevkifattan sonra, gece, bütün memlekette tam bir sükun hüküm sürmüştür.

İngiliz polisleri ile askerleri, makineli tüfeklerle, hususi otomobiller içinde mütemadi surette esaslı yollarda devriye gezmektedir.

Dün polisçe tevkif edilen zatın Arap partisi reisi Jainar Hüseyini olmayıp Arap gençliği lideri Yakub Hüseyini olduğu anlaşılmaktadır.

Nefyedilecek olanlar meyanda bu

lunmiyan yegâne adam Jainar Hüseyinidir.

Kudüste bütün Arap dükkânları kapalıdır. Diğer şehirlerde mağazaların da kapıyacıkları zannedilmektedir. Hükümetin muhalefetine rağmen ikinci derecede bir çok Arap liderleri müşterek bir hareket vücuda getirmek ümidinde yeni bir kabine kurmak istemektedirler de bunların bütün gayretleri boşa gitmektedir.

Vazedilen hususi nizamlar mucibince mntaka komiseri kapalı bulunan mağazaları açtırmak ve bu emre itaat etmeyenleri cezalandırmak hakkına malikdir.

Yüksek Arap komitesinin reisliğinden azad edilmiş olan büyük müftü Emin, dini müesseselerin idaresine devam etmektedir.

Müftünün halk üzerindeki otoritesi berdevamdır. Elinde bilhassa mali geniş vesaiti olan Müftünün bütün hareketi tarassut edilmekte ve bu vesaiten kendisini mahrum bırakmak çareleri araştırılmaktadır.

Trabzon transit yolu büyük bir rağbet gördü

Köstence, Belgrad, Peşte, Viyana, Tiryeste ve Marsilya gibi beynelmilel ehemmiyeti haiz transit merkezleri yol hakkında malûmat istediler

Trabzon 2 (A.A.) — Trabzon - Tebriz transit yolu üzerindeki tamir ve inşaatın bu kış arkası alınmayacağından önümüzdeki ilkbahardan evvel transit nakliyatında şümüllü bir hareket beklenemez.

Hudut arasındaki kısım üzerinde inşaatın bu kış arkası alınmayacağından önümüzdeki ilkbahardan evvel transit nakliyatında şümüllü bir hareket beklenemez.

Devlet otobüs ve kamyonlarının transit üzerinde yapmakta olduğu nakliyatın büyük bir kısmını halen dahilî yolcu ve ticaret eşyası teşkil etmektedir. Hususi nakil vasıtalarından çok daha ehven şartları intizam ve emniyeti haiz olması sebebiyle devlet otobüs ve kamyonları halk ve tüccar arasında çok büyük rağbet görmektedir. Öyle ki, komple bir kamyon tedariki için tüccar bir kaç gün evvelisinden talepte bulunmakta ve sıraya girmektedir.

Transit nakliyatında da mühim bir tezyüt ve hareket göze çarpmaktadır.

Tuna vasıtasıyla en kısa yoldan orta Avrupayı en müsait maliyet ve emniyet şartları altında orta Asyaya ulaştıran transit yolumuz ve nakil şeraiti hakkında Köstence, Belgrad, Peşte, Viyana, Tiryeste ve Marsilya gibi bir çok beynelmilel ehemmiyeti haiz transit ithalât ve ihracat merkezlerinden malûmat istenmektedir. Transit yolumuzun Karaköse ile

başvekalet hususî kalem direktörlüğü

Ankara 2 (Hususi) — Başvekalet hususî kalem direktörlüğüne tayini mukarrer Baki Sedes yeni vazifesine başlamıştır.

Ankara spor bölgesi başkanlığı

Ankara 2 (Hususi) — Ankara spor bölgesi başkanlığına Nasuhi Baydar seçilmiştir.

Çin tayyareleri tekrar faaliyete geçtiler

Japonlar ilerlediklerini, Çinliler ise Japonların karışık bir tarzda ric'at ettiklerini iddia ediyorlar

Şanghai 2 (Reuter muhabirinden) — 26 Eylülünden beri, Şanghai üzerinde görünmeyen Çin tayyareleri, dün gece, Japon hatları üzerinden dört defa uçmuşlardır.

Japon tayyare topları, Çin tayyarelerine karşı kuvvetli bir ateş açmış ve her defasında Çin tayyareleri, zayıfla uğramadan, geri dönmüşlerdir.

Japonlar, Çin demir çemberinin anahtarı mesabesinde olan Liouhang mevkiini ele geçirdiklerini bildirmektedirler. Çinliler de, bu mevkiin dai-

ma kendi ellerinde bulunduğunu iddia etmektedirler.

Resmî Japon kaynağından bildirildiğine göre, muhasematın başlangıcından beri, Japonların Şanghai cephesindeki zayıfları 1893 ölü ve 5637 yaralıdan ibarettir. Buna mukabil Çinlilerin zayıfları 20 bin ölü ve 35 bin yaralı olarak tahmin edilmektedir.

Çinlilere göre Nankin 2 (A.A.) — Central News ajansının bildirdiğine göre Çin kıt'aları Japonların şimale doğru otuz, kırk kilometre kadar geri püskürtürtek Tsangtchien'in mütakabilen 20 ve 40 kilometre cenubunda kâin Pokeoutehen ve Fengkiakeu şehirlerini istirdat etmişlerdir. Çinliler ilerlemeğe devam etmektedirler.

Japonlara göre Pekin 2 (A.A.) — Şiddetli bir muharebeden sonra Taichow şehri Japonlar tarafından zapt edilmiştir. Şehir ancak üç saat kadar süren sokak muharebelerinden sonra işgal edilebilmiştir.

Amerikada Japon malına boykot Nevyork 2 (A.A.) — Harb ve faşizm aleyhtarları cemiyeti ile Çin halkının dostları cemiyeti tarafından Madison's Garden'de tertip edilen bir toplantıda Japon mallarının Amerikada boykot edilmesi on beş bin kişi tarafından talep edilmiştir.

Nankin 2 — Çin tebliği resmîsine göre, Lotien - Şapei üzerine Japonların yaptıkları şiddetli bombardımana rağmen Çin hatları kat'iyyen sarsılmamıştır.

Fransız frangı tekrar düştü

Londra 2 (A.A.) — Fransız frangının kıymeti yeniden düşmüştür. Bir sterling 151,87 frank olarak kapanmıştır. Ster-lingin kıymeti dün 144,53 frank idi.

Yeni yapılacak hastahane ve dispanserler hakkında Vekâletin tebliği

Ankara 2 (Hususi) — Sıhhat Vekâleti yaptığı bir tebliğde, bundan böyle yapılacak olan hastane, dispanser ve sair sıhhi müesseselerin inşasından evvel plân ve projelerinin Vekâlet tarafından tetkik edileceğini alâkadarlara bildirmiştir.

Fransada kış saati

Paris 2 (A.A.) — Cumartesi pazara bağlayan gece zarfında bütün Fransada saatler tekrar normal olarak âyâr edilecektir.

Mareşal Balbo Zağrepte

Zağreb 1 (Hususi) — İtalyan mareşal Balbo, kendi kullandığı otomobile şehrimize gelmiştir. Burada bir kaç gün kalacaktır.

Sırası geldikçe:

Her kes işine baksın!

Şehir tiyatrosu aktörleri tarafından çıkarılan Türk Tiyatrosu adlı mecmuanın son nüshasında (1937-1938 tiyatro mevsimini açarken) serlevhali bir yazı çıkmış. Bu yazı şu satırlarla başlıyormuş:

«Pek yakında dörttebir asrı dolduracak bir mâzisi olan ve her çocuğu san'atını yaşayıp yükselmesi uğrunda bütün gençliğini yandırmış bulunan bir san'at ocağını her vesile ile "yıkılıyor.. yıkılıyor.. yaygaraları içinde yıkmaya çabalayanlara işte bugün lâfta değil eserle cevap vermiş oluyoruz.»

Bir iki dost, ellerinde mecmua başıra başıra idarehaneye girdiler:

— Şehir tiyatrosu aktörleri «Son Posta» ya hücum ediyorlar.

İnanmadık Hayretten ağzımız bir karış açık:

— Ne münasebet? diye cevap verdik. İsrar ettiler:

— Bu yazı muhakkak «Son Posta» için yazılmış. Siz «Şehir tiyatrosu yıkılıyor mu?» serlevhali bir iki yazı yazdınız ya..

Tiyatromuzun Türk san'at âleminin şumarık çocuklarından biri olduğuna bıldirdik amma doğrusu bu kadar «haksız, bu kadar yersiz, bu kadar insafsız bir sataşma ile karşılaşacağımızı rüyamızda görsek inanmazdık.

Operet kısmının lâğvi münasebetile Belediyeye «Şehir tiyatrosu yıkılıyor mu?» diye sorarken o kadar temiz, o kadar iyi, o kadar yüksek düşünmüştük ki bu satırlarla haklarını ve menfaatlerini korumak istediğimiz aktörlerden böyle bir mukabeleye maruz kalabileceğimize hâlâ inanmak istemiyoruz.

Türk tiyatrosunu yıkmaya çalışan biz miyiz? Türk tiyatrosunu yıkmak için bizler mi yaygara kopardık?. O kadar müteessir olmuşuz ki bir kısım dostlar:

— Aldırmayın, facia aktörleri muharrirlik yapmaya kalkıştırlarsa netice böyle olur! dediler.

Bazıları da:

— Yazının imzasına bakmıyor musunuz? «Perdeci çarığı»... Kedi meydanda olmazsa fareler elbet cirdi oynar! sözlerle bizi teselli etmek istediler.

Türk Tiyatrosu mecmuasında söylediklerimizi biz üzerimize alınsak ta alınmasak ta ayıb ettiniz, bay aktörler!

Türk tiyatrosunun yükselmesi için harcadığımız emekleri takdir ederiz. Fakat bu yolda bize söz bırakmaz da iki-iki bir «biz şöyle yaptık, biz böyle yaptık!» diye başımıza kakmaya kalkışsanız bundan da hoşlanmayız. Hele bu emekleri şuna buna taarruz için kalkan yapar da Türk tiyatrosunun yükselmesinde hizmeti inkâr edilemeyecek olan Türk gazeteciliğine hücumla kalkarsanız efkârı umumiyeyi kendinizden büsbütün soğutmuş olursunuz.

Artık bu oyuna nihayet verelim. Aktör sahneye, muharrir yazı masası başına...

Muhsin burada yok diye Şehir tiyatrosundaki levhalarla yazılı vecizelerinin de hükümü olmadığını:

«Vazifenî bil, başka şeye karışma!» Cevad Fehmi

Hitler Romayı ziyaret edecek

Berlin (Hususi) — Hitler, Musolini'nin Romayı ziyaret etmesi için vaki olan davetini kabul etmiştir. Yalnız Führerin ziyaret tarihi henüz kat'i şekilde kararlaştırılmamıştır.

Sabahten Sabaha:

Siyaset ALEMİNDE

Lehistan'da iktisadi zorlukların doğurduğu mühim bir dava var.

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Leh köylü fırkasının önyak

olması ile Lehistan'da bundan

bir müddet evvel geniş bir köylü hareketi vücuda geldi. Geniş çiftçi kütüleri, şimdiye kadar misli görülmemiş bir grev yaptılar ve bu, on gün sürdü. Hükümetin müdahalesiyle ve birçok tevkifat icrasile ancak kırılabilen bu hareketin sebebi, Leh çiftçisinin şayamı dikkat vaziyeti ve bu seneki mahsulün pek az olmasıdır.

Maamafih bu hareketin ayrı bir siyasi cephesi de vardır. Eğer grev hareketine kıyam edenler, vaziyeti bir hayli zaman-danberi berhad giden çiftçinin halini ıslaha ma'uf tedbirlerin alınmasını istemekle iktifa etmiş olsalardı, meselenin mahiyeti mahdud kalırdı. Fakat grevi yapanlar, sosyalist unsurların teşvikile bir rejim inkılabı istiyor, hükümetin istifasını ileri sürmeye, seçim kanununun değiştirilmesinde ısrar etmeye başlayınca işin rengi değişmiş oldu.

Leh hükümeti, bu vaziyet karşısında «Stronictvo ludove» ismi verilen ve Leh çiftçisi üzerinde geniş bir nüfuzla malik bulunan fırka teşekkülünün dağıtılmasına lüzum görmeye beraber çiftçi ile devlet idaresi arasında yakın bir fikir beraberliği tesis edilebilecek tedbirler almaya başladı. Maamafih bu hâdise, miralay «Koc» un riyaseti altında bir müddet evvel teşekkül eyliyen ve Lehistan'da millî fikir beraberliğini temine çalışacağı ilân eyliyen yeni fırkanın erkânıharbiyesi arasında da bazı fikir ayrılıklarının mevcudiyetini meydana çıkardı.

Bunun neticesinde, fırkanın erkânıharbiye reisi vaziyetinde bulunan miralay Kovalevki istifaya mecbur oldu. Çünkü bu zat, fırka programının çiftçilere her suretle olursa olsun kabul ettirilmesine değil, çiftçi teşkilâtile müzakereye geçilerek bir anlaşma zemini bulunmasına taraftardı. Bu ise, sosyalist unsurlara bir nevi taviz gibi görünüyordu.

Maamafih bütün bu hadisat, Leh seçim kanununun bu şekile idamesine imkân olamayacağına meydana çıkardı ve millî birlik fırkasının da muvafakile yeni bir kanun yapılması takarrür etti. Fakat bu fırkanın mütaleasına göre yeni kanun, bugünkü diyet ve âyan meclislerinin 1940 senesinde hitama erecek olan teşri müddetlerinin hitamında müzakere mevkiine konulmalıdır. Esas nokta nazar farkı burada çıktığı gibi Lehistanın bugünkü müşkülâtli vaziyeti demokratik esasların tamamen terk edilip edilmemesi etrafında kat'i bir kanaate varılmamış olması ihdas ediyor. Lehistan, bugünkü vaziyetinde, dahilî siyasetinin bir dönüm noktasına varmış gibidir. Komünizmin müdahalesiyle şiddetlenen dava, böyle gösteriyor ki otoriter bir esasın bütün memlekette tabiki neticesini doğuracaktır.

Çünkü Lehistanın içinde bulunduğu şerait demokrasi ile idarenin hergün tebarüz eden müşkülâtını meydana çıkarıyor ve onu, belki de, arzusu hilâfına otoriter bir rejime yaklaşıyor.

Selim Ragıp Emeç

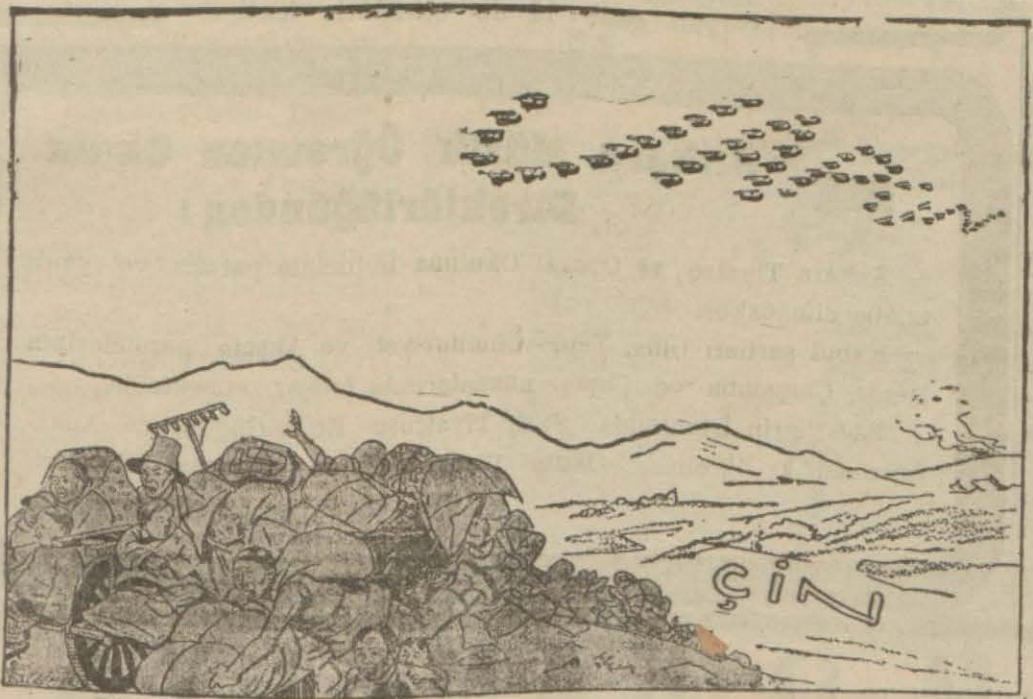
Uyanan şehir

İstanbul belediyesinin şehri medenî insanların yaşadığı ve makine kuvvetinin revaç bulduğu bir site haline getirmek için parça parça, yer yer koyduğu nizamlar birbirini takib ediyor. Şimdiye kadar sokakları piyadelerin malikânesi halinde kalan şehirde nakil vasıtalarının da seyrüsefer hakkı olduğu kabul edildi. Ve gene şimdiye kadar kalabalık caddelerin yan kaldırımlarını ve köşe başlarını kendilerine ticaretgâh görmekte ısrar eden seyyar satıcılara karşı o yerlerin yayalara aid olduğu tasdik edildi. Ve gene şimdiye kadar sokağı bir mezbelâ haline getirmeye, kaldırımları burun deliklerinin ve idrar yollarının münthesası gibi görüp kirini ve pisliğini oraya boşaltmaya alışanlara bu iğrenç hareketlerinin medenî insana yakışmayacak çirkinlikler olduğu ihtar edildi.

Ve nihayet motörleşen nakil vasıtaları arasında ve ağır yükler altında iki büküm insanlar görülmesinin medenî şehrin ahengini bozduğu anlaşılacak bu da yasak edildi.

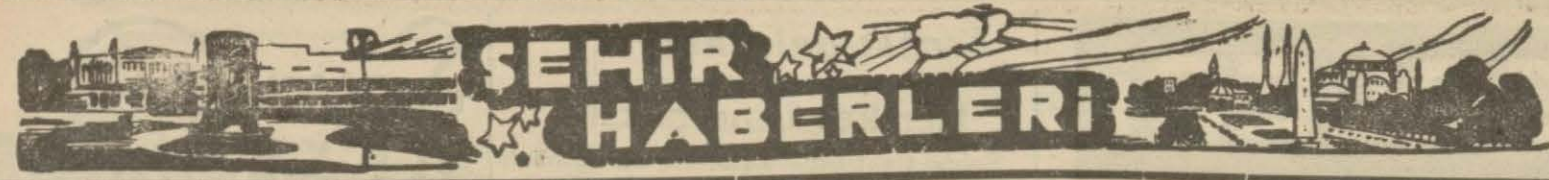
Bütün bunlar ilk hamlede bazılarını şaşırtdı. Körün değneği gibi itiyadlarına saplamlı kalanları belki de kızdırdı. Fakat şehir hayatında medenîliğin yalnız davul yerine radyo dinlemekten ibaret olmadığını bilenler için de derin bir ümid ve emniyet işareti oldu. Çünkü bunlara bakarak günün birinde İstanbulun meselâ Peşte gibi temiz, Janen gibi gürlütüsüz ve Berlin gibi sineksiz bir medenî şehir olması ihtimalleri ziyadeleşti. Yeter ki belediye ufak tefek sızıtlılara kıymet vermeden makine gibi çalışmasında devam ve ısrar etsin.

Bürhan Cahid

Günün karikatürü

— İngiliz karikatürü —

Anadolulu seyyar satıcılar yerlerine dönüyorlar

Halde dün 2150 kap üzümün ancak 1300 kabı satılabildi, maamafih vaziyetin düzelmesi bekleniyor

Seyyar satıcılar tatbik edilen yeni usule dün de intibak edememişlerdir.

Sabah pazar yerleri dün de kurulumamış, halden sebze ve meyvalar kaldırılamamıştır. Evvelki gün hale gelen üzümle 350 kap satılamamış, düne kalmıştı. Dün de yeniden 1800 kap üzüm gelmiştir. Her cumartesi günü halde (ertesi günü pazar olduğu için) iki günlük satış yapıldı. Bundan evvelki cumartesi günleri hale vasatı olarak 2500 kap üzüm gelir, hepsi satıldı.

Halbuki dün halde ancak 1300 kap üzüm satılmıştır.

İki gündür hale bin kap ayva gelmiş, ancak yüzde onu satılmıştır. Bu miktarı da Trakya'ya mal gönderenler almışlardır.

Fiatlar evvelki günkü durgunluğu muhafaza etmiştir.

Mevcut atlı arabalar halde satılan malları taşımağa kifayet etmediğinden esnaf sıra beklemektedir. Evvelki güne kadar Sirkeciye 15 kuruş masrafla gönderilen bir parça yük iki gündür 24,5 kuruşa götürülebilmektedir.

Turfanda üzümü olarak tanınan Kozak Ceyve, İznik malları olan Müşküle, Şik... üzümüleri bir kaç güne kadar bol miktarda İstanbul piyasasına getirilmeğe başlanacak ve bu sevkiyat bir bu çuk ay devam edecektir. İstanbul piyasasındaki durgunluk sebebiyle alıcılar şimdilik bu muntakanın üzümünü almaktan istinkâf etmiş bulunmaktadırlar.

Kültür işleri:

Kütüphanelerimiz zenginleştirilecek

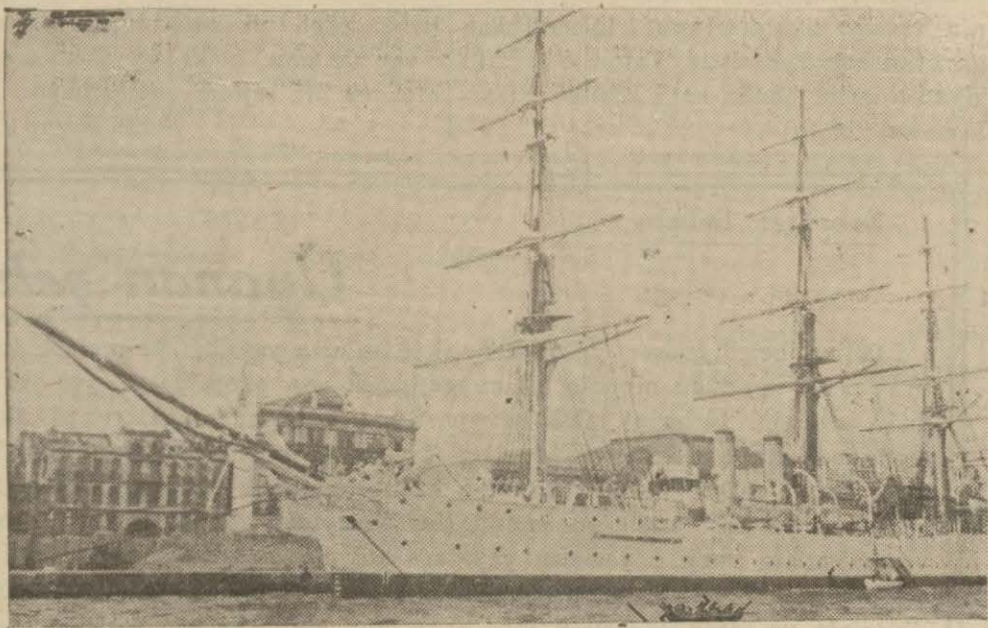
Maarif Vekâleti, kütüphaneler muhteviyatını yeniden zenginleştirmeğe karar vermiş ve bu işle meşgul olmak üzere Vekâlette bir komisyon teşkil edilmiştir. Kütüphanelere Avrupadan bazı kitaplar alınacaktır.

Komisyon Avrupadan getirilecek eserlerin listesini yapmakla meşguldür.

Esnaf reviri

Esnaf Cemiyetleri tarafından vücudada getirilen dispanserden başka bir de revir yaptırılması karar altına alınmıştı. Revirin de tesisine başlanmıştı. Cemiyetin binasında münasip odalara karyolalar konmaktadır.

Arjantin mektep gemisi geldi

Gemi Galata rıhtımında

Arjantin mektep gemisi dün saat 14,30 da limanımıza gelmiş ve top atarak şehri selâmlamıştır. Mektep gemisinin komutanı karaya çıkarak vilâyete gitmiş, vali muavini Hüdaî Karataban'ı ziyaret etmiştir. Müteakiben Vali muavini Karataban da gemiye giderek iade ziyarette bulunmuştur.

İstanbul Vali ve Belediye Reisi Muhtittin Üstündağ ve eşi de Arjantin mektep gemisinin ziyareti münasebetile bu

Bahçıvanlık Enstitüsü müdürü Şehrimizde

Profesör Gelisberg'in Son Postaya verdiği resim

Bursada yapılacak şeftali istasyonu işi etrafında yaptıkları incelemelerden sonra Trakya'nın takasına geçen ziraat vekâleti yük sek ziraat enstitüleri meyvacılık, bağcılık ve bahçıvanlık enstitüsü müdürü profesör Gelisberg ile değerli muavini Nail Oraman

Çanakkale, Tekirdağ ve Edirne vilâyetlerinde mülhakatında on günden beri devam etmekte olan tetkikatlarını bitirerek İstanbul'a avdet etmişlerdir.

Profesör ile muavini Nail Çanakkalede bademcilik etrafında incelemeler yapmışlar, Umurbeylide açılacak olan badem istasyonu yerini tesbit etmişlerdir.

Tekirdağında bağcılık üzerinde uzun boylu tetkikat yapılmış, Şarköy, Mürefte, Malkarada bağ muntakaları ve meyva bahçeleri de gözden geçirilmiştir.

Lüleburgazda devlet çiftliğinde bir gün kalarak tetkikatta bulunmuş ve Trakya muntakasında açılması kararlaştırılan «sebzeçilik istasyonu» arazisi de tesbit edilmiştir. Burada meyvacılık, fidanlık arazisi de ayrılmıştır. Açılacak olan «sebzeçilik istasyonu» nda bilhassa Trakya'da iyi yetişmekte olan Uzunköprü, Altınbaş ve Selmanlı kavunları üzerinde çalışılacak ve ayrıca Altınbaş kavununun orta Avrupa'ya bir ihrac emtiası olarak yetiştirilmesine çalışılacaktır.

Bu istasyonda aynı zamanda taze olarak domates yetiştirilecek ve ayrıca salçası yapılarak orta Avrupaya ihrac edilecektir.

Profesör Gelisberg aynı zamanda Trakya'da kırmızı biber meselesini de ele almış bu iş üzerinde etüdler yapmıştır.

Edirne'de vilâyet nümune fidanlığını gezen ve gören profesör bu fidanlığın genişletilmesine lüzum görmüştür.

Fidanlıkta bir çok kıymetli çeşitler bulunduğundan memleketin diğer muhtelif yerlerinde açılmakta olan diğer istasyonlara buradan damızlık fidanlar da temin etmek kabul olacaktır.

Edirne'de bağcılık etrafında da meşgul olan profesör ve muavini hâlen kapalı bulunan konserve fabrikasına giderek tetkikatta bulunmuşlar ve bu fabrikanın tekrar faaliyete getirilmesine lüzum görmüşlerdir. Bu hususta teşebbüsatta bulunulacaktır.

Uzunköprüde kavunculuk, Edirne'de şarablık üzümün inkişafı etrafındaki araştırmaların iyi bir sonuç vereceği muhakkaktır.

Maamafih haldeki bu vaziyetin devam etmeyeceği, seyyar satıcıların yavaş yavaş yeni usule intibak edecekleri umulmaktadır.

Yeni seyyar satıcılık usulü İstanbulda sürüp giden bir nevi boğaz tokluğuna adam çalıştırma usulünün de önüne geçmiştir. Bu usul şu şekilde idi:

İstanbulda sabahları avaz avaz bağırarak sebze satanlar ekseriyetle Boz kılıdılar. Bu, Bozkırılar İstanbul'a gelir gelmez bir eski hemşerisinin yanına gitmekte idiler. Bu eski hemşerileri her yeni gelen sermayesiz memleketlisinin sırtına bir küfe yükletmekte:

— İşte mal. Bunu sat, sermaye çıktıktan sonra kâr ne kalırsa yarı yarıya! der, sokağa salıverirdi. Eski hemşerinin böylece çalıştırdığı 20 - 30 adamı vardı. O, bunlardan kârın yarısını aldıktan başka oda kirası, yatak parası, usta hakkı, küfe hakkı, terazi hakkı, yemek parası diye geri kalan yarısını da almanın kolayını bulur, onu boğaz tokluğuna çalıştırdı. Şimdi küfe ile satıcılık yasak edilince bu yavaşmalar şehri terketmeğe başlamışlardır. İlk kafilâe dün Yalova yolu ile Anadolu'ya geçmiştir. Diğerleri de buradaki yatak yorganlarını satıp yola çıkmaya hazırlanmakta:

— Zaten geldik de ne kazandık. Elimizdekini avucumuzdaki hiç değilse memleket'e gider, köyde çocuk çocuk birlikte çalışır, daha iyi geçiniriz! demektedirler.

Şehir işleri

Şehir plânı projesi

Şehircilik mütehassısı Prust ileri şehir plânının avan projesinin raporunu şehir meclisinin teşrinisani içtimama yetiştirilmeğe üzere çalışmakta idi. Fakat raporun bazı taraflarını yeniden tetkike lüzum hasıl olduğundan ancak meclisin şubat ayı içtimalarına hazırlanabilecektir.

Bir kıızı araba çignedi

Beşiktaşta Kâğıthane caddesinden geçmekte olan 2981 numaralı yük arabası altı yaşında Mustafa kıızı Habibeye çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmış, yaralı çocuk hastaneye kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır.

Tarihçi Ali Haydar Emir ve şair Raif Necdet dün defnedildiler

Raif Necdet'in cenazesinden bir intiba

Vefatını teessürle yazdığımız harp akademisi ve deniz harp lisesi profesörlerinden tarihçi Ali Haydar Emir Ali-pagotun cenazesi dün Heybeliada'daki evinden kaldırılmış ve namaz kıldıldıktan sonra Heybeli mezarlığında aile kabristanına defnedilmiştir.

Cenaze merasiminde deniz lisesinin müzikası matem havası çalmış, mektep talebesi, bir askerî müfreze, mektep tedris heyeti ve Heybelililer bulunmuşlardır. Kabrine müteaddit çelenkler konmuştur.

Evvelki gün şehrimize getirilen şair Raif Necdet Kestellin cenazesi de dün saat on birde merasimle kaldırılarak cenaze namazı Teşvikiye camiinde kıldıktan sonra Zincirlikuyudaki asri mezarlığa gömülmüştür. Cenaze merasiminde Kuleli askerî lisesi bandosu ile askerî mektepler muallimi ve talebeleri, matbuat mensupları ve dostları hazır bulunmuştur. Merhumun mezarı başında Darüşşafaka lisesi müdürü Ali Kâmi Ak-yüz, Kuleli askerî lisesi müdürü Tevfik Topçu ve Kuleli talebesinden Sadı Koçak Raif Necdetin hayatı ve ölümünü

anlatmışlardır. Kız kolleji muallimlerinden Ramazan Saim Eren Raif Necdet hakkında söylemeye hazırlandığı söylevine teessürünün mâni olduğunu söylemiştir.

Merhumun kabri üzerine Basın Kurumu, Kuleli ve Maltepe askerî liseleri, Natta seyahat acentası ve diğer bazı teşekküller adına çelenkler konmuştur.

Tepebaşı tiyatrosu diram kısmı

Bugün saat 15,30 da
KURU GÜRÜLTÜ

Akşam saat 20 - 30 da

KURU GÜRÜLTÜ

Yazan : Şekspër

Şehir Tiyatrosu Operet Kısmı

Bugün saat 15 - 30 da

TOKA

Akşam saat 20 - 30 da

TOKA

Yazan : Edvar Burde

Bugün
MELEK
SİNEMASINDA

Sinema dünyasının
2 büyük yıldızı

KLARK GABLE **JOAN CRAWFORD**

Fransızca sözlü aşk ve güzellik filmi

GÖNÜL YOLU

Ayrıca :

Paramount dünya havadisleri

Bugün saat 11 de tenzilâtî matine

Bu hafta **SARAY** sinemasında

Görülmemiş bir muvaffakiyetle gösterilmekte olan ve GÜZEL MAVİ TUNA'nın ahenkdar musiki parçaları arasında dinlenen

ŞAMPANYA VALSİ

Fransızca sözlü filminde : GÜZEL K ... VALSLER ... CAZ ... MUHTEŞEM DEKORLAR ... Eğlenceli ve ihtirash mevzu ... Velhasıl güzel bir filmde bulunması lüzum gelen bütün evsaf mevcuttur.

Bilhassa : Baş rolü oynayan GLADYS SWARTHOUT'un güzel ve sevimli sesi, bütün seyircileri şaşkınlıkla şaşırtmaktadır.

İlaveten : FOX JURNAL ve KIŞ MODALARI

Bugün saat 11 de tenzilâtî matine

Ankara Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğünden :

Ankara Tiyatro ve Opera Okuluna İmtihanla parasız ve yatılı talebe alınacaktır.

Kabul şartları Ulus, Tan, Cumhuriyet ve Akşam gazetelerinin Pazar, Çarşamba ve Cuma nüshalarında intişar etmektedir.

İsteklilerin İstanbulda Şehir Tiyatrosu Rejisörlüğüne ve Ankara Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğüne müracaat etmeleri.

«3618» «6612»

ERTUĞRUL SADI TEK

Yarın gece (Bebek) bahçesinde
(ERKEKLER
40'ından sonra
azarlar)

LA DAM O KAMELYA

MEMLEKET HABERLERİ

Trakya tarihi yazılıyor

Bunun için bir heyet çalışmakta ve heyete bizzat General Kâzım Dirik riyaset etmektedir.

Trakya'da hafriyatı hitam bulan Umurca höyüğü

Trakya Umumi Müfettişliği Trakya'nın mufassal tarihini hazırlamaktadır. Bu iş için müteahhas bir heyet çalışmakta, Trakya'nın her tarafını karış karış gezerek malumat toplamaktadır. Trakya'da muhtelif devirlerde birçok kavimler yaşamıştır. Tarih kitapları, bu kavimler hakkında pek az malumat vermektedir. Cumhuriyet hükümetinin taahhüdü vemiş olduğu ehemmiyet Trakya'nın hiç yazılmamış olan tarihini yazdırmakla bir kat daha tebarüz etmiştir. Kitabı yazacak olan müteahhas heyete bizzat Umumi Müfettiş Kâzım Dirik riyaset etmektedir. Tarih kitabı devirlerle ayrılacak, her devirde Trakya topraklarında yaşamış insanlar ayrı ayrı mütaale olunacaktır.

Trakya tarihinde, Trakya'da mevcut 600 höyük ve birçok eski kalelere büyük yer ayrılmıştır. Türk Tarih Kurumu tarafından buralarda yapılan hafriyat gün geçtikçe ehemmiyetli safhaya girmektedir. Tarih kitabının höyüklere aid kısmını müteahhas arkeoloğ Arif Müfid yazmakta, plânlarını umumi müfettişlik mimarı Mazhar Altan çizmektedir.

Höyüklerde yapılan hafriyat hakkında Trakya umumi müfettişliği mimarı Mazhar Altan şunları söylemiştir:

« Bu sene Lüleburgazın dört kilometre şarkı şimalisinde mevcut dört höyükte hafriyat yaptık. Buradaki B. höyüğünde iki mezara rastladık. Mezarlar milâddan sonra ikinci asırda yaşamış Teraklara aittir. D. höyüğünü kazdığımız zaman bir şey bulamadık. Zira bu höyük vaktile kazılmış ve muhteviyatı çalınmıştır. C höyüğü üzerine konan mukaddes taşlardan anlaşılacağına göre Romalılara aittir. Türk Tarih Kurumu tarafından Türkiye'de yaptırılan hafriyat, üç büyük mıntakaya ayrılmıştır. Birinci mıntaka Alaca höyük hafriyatıdır ki müzeler umum müdürü Hamid Zübeyir tarafından idare olunmakta, ikinci mıntaka Ankara mıntakasındır ki arkeoloğ Remzi Oğuz bulunmakta, üçüncü mıntaka Trakya hafriyatıdır ki arkeoloğ Arif Müfidin riyasetinde çalışmaktadır. Gelecek sene hafriyat işleri daha genişliyeceğinden mıntakalarda çalışan heyetlerin sayısı artırılabilecektir. Trakya'daki hafriyatın bir an evvel başarılmada Umumi Müfettiş General Kâzım Dirikin çok gayret ve yardımı görülmektedir.»

Dahiliye Vekâleti Müsteşarı Edirne'de
Edirne (Hususi) — Dahiliye Vekâleti İdarî Müsteşarı Sabri Çitak şehrimize gelmiştir. Sabri Çitak Umumi Müfettiş General Kâzım Diriki ziyaret etmiş ve köy bürosunda köycülük işleri etrafındaki faaliyetleri görmüştür.

Zootekni memuru Ankaraya döndü
Edirne (Hususi) — Trakya organizasyon işlerinde çalışmak üzere gelen Ziraat Vekâleti Veteriner Umum Müdürlüğü Zootekni Seksiyonu Fen Memuru Vedat Çağlar Ankaraya dönmüştür.

Edirne'de Türk Kuşu talebesi
Edirne (Hususi) — İnönü'den açılan yüksek yelken uçuş kampına Edirne'den iştirak eden talebeler avdet etmiş-

Mekteb duvarını delerek hocalarını soyan iki çocuk

Hekimhan (Hususi) — Hekimhanın, Cüzüngüt köyünde, failleri iki çocuktan ibaret olan, bir hırsızlık vak'ası olmuştur. Fakat, hâdisenin hayretle karşılanan ciheti, bu küçük hırsızlardan 12 yaşında Mehmed oğlu Kadirin memleketin zengin tanınan şahsiyetlerinden birinin oğlu olması ve bu çocuktan hırsızlığın fitri bir kabiliyet şeklinde tezahür edişidir. Zira Kadir kendi babasının evinden de parasını ve bazı eşyaları çalmaktan, sabıkalı bulunmaktadır.

İki çocuğun başardıkları son hâdiseye şöyle olmuştur: Cüzüngütte köy okulu öğretmeni Mehmed Ali, ailesiyle beraber tatil münasebetiyle Adanaya gitmişler, giderken evin eşyalarını bir odaya kitlemişlerdir. Fakat, öğretmenin seyahatten dönüşünde evine girince, eşyalarının yerinde yeller estiğini görmüş, hâdiseden derhal zabıtayı haberdar etmiştir. Yapılan tahkikat neticesinde hiçbir iz bulunamayınca, jandarma karakol kumandanı, yanına iki nefer alarak bizzat hâdiseye mahalline gitmiştir. Bu suretle köyde yapılan tahkikat neticesinde, faillerin mekteb talebesi olan 12 yaşında Çatal Mehmed oğlu Kadirle, arkadaşı 14 yaşında Bekir oğlu Süleyman olduğu anlaşılmıştır. Hırsızlar, köy mektebinin kapısına anahtar uydurmak, ve duvarı delmek suretiyle mektebin bitişiğindeki müallimin evine girmişlerdir. Bu hâdiseye, Hekimhanda hayretle karşılanmış, küçük suçlular adliyeye teslim edilmişlerdir.

Muratlıda büyük bir sünnet düğünü hazırlanıyor

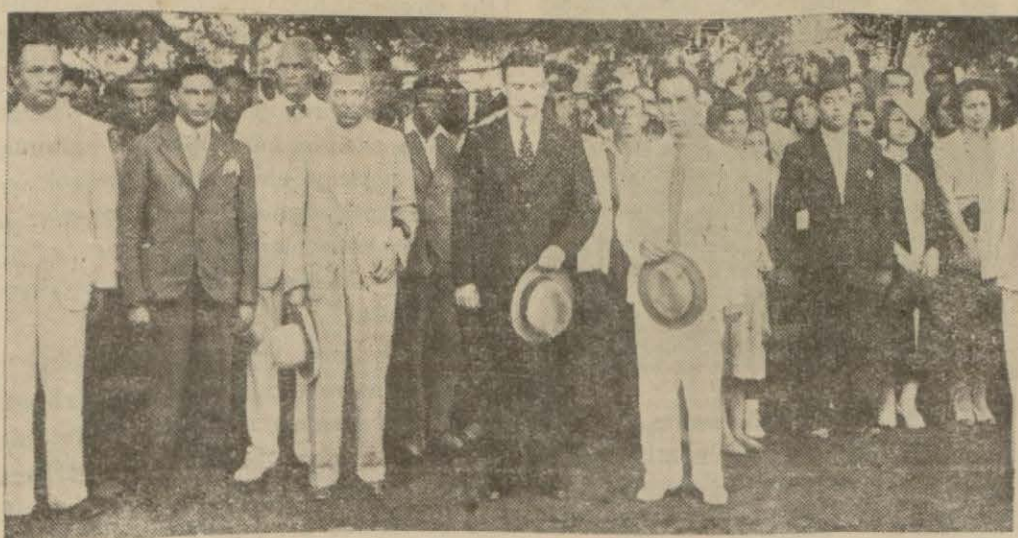
Muratlı (Hususi) — Vali Sakıp Bey'in himayelerinde Muratlıda büyük bir sünnet düğünü hazırlanmaktadır. Ekseriyeti göçmen çocukları teşkil etmek üzere. 400 kişi sünnet edilecektir. Tekirdağ ve Çorludan 250 kişiye davetiye gönderilmiştir.

Yerleştirilen göçmenlerle nüfusu ziyadeleşen Muratlıda kültür sahasında büyük bir canlılık vardır. Mektebe bu sene fazla tahacüm vardır. Fakat yapılmakta olan büyük yatılı okul bu sene de tamamlanamayacağından bir çok yavrular mektepsiz kalacaktır. Bu sene ilk okulda yatılı kısım da teşkil edilmiş olup 50 köy çocuğu, 8 göçmen evine yerleştirilerek az bir ücretle tahsillerine devam edebileceklerdir.

Ucuza atılan bir kaza

Amasya (Hususi) — Gövnicik köyünden Alioğlu Hüseyinle oğlu Ali, yüklü arabaları giderlerken ikisi birden uyuya kalmışlar, araba bir aralık Sivastan gelen 962 numaralı marşandizle karşılaşmıştır. Makastan geçmek üzere olan trenin gürültüsünden beygirler ürkmüş, şahlanmış ve bütün hızlarıyla trenin yan tarafına çarpmışlardır. Beygirlerle araba parçalandıkları halde, uykudaki baba ve oğul hafif yaralarla kurtulmuşlardır.

Mersinde dil bayramı

Mersinde dil bayramı büyük tezahüratla kutlanılmış, halkevi önünde bütün memleket halkının iştirakile yapılan törende Vali Rükneddin ile profesör Avni Mutlu birer nutuk söylemişlerdir. Resim törende bulunanlardan bir kısmını göstermektedir.

Bitliste okuma odası açıldı

Bitlis (Hususi) — Mahçubâne ve teessürle kaydetmeliyim: Bitliste okuyup yazmaya heves pek azdır. O kadar azdır ki kitap ve gazete sarfiyatı miktarını söylemekte sıkıntı hissediyorum.

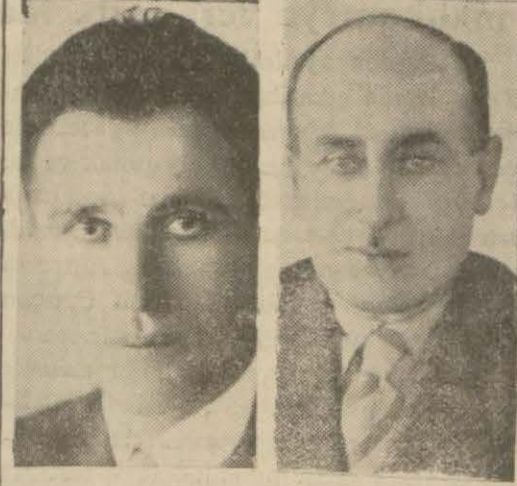
Belki bütün civar vilâyetlerde de bugün böyledir. Halbuki doğu halkı cidden zeki ve hassastır. Bu hasletlerinden dolayı ilimle pek çabuk istinas ederler. Nitekim karanlık ve cehalet devirlerinde bile bir çok ilim ve fikir adamları yetiştirmiştir. İdrisi Bitlis, Nefî Marifetname sahibi İbrahim Hakki vesaire gibi... Bu isimler, uzun bir liste vücuda getirecek kadar çoktur. Biz şöhretleri en çok yayılmış olanlardan bir kaçını aldık..

Zulüm devri bastırılınca kadar Şarkta manevî inkişaf devam etmiştir. Padişahların şahsî idaresi, keyfi hakikat ve tahakküme müntehi istipdatları meydan alınca buralarda da fikir cereyanları durmuş, ilim hevesleri kırılmıştır.

Araya istilâ, istirdat vâkıaları ve bunların iyilettiği kargaşalık, pejmürdelik de girdikten sonra maddî hayat zorlukları ve bir sürü âlâm ile karşılaşan mazlûm ülkenin ne hale gelmiş bulunacağını tahmin edebiliriz.

Görüldüğü ki Cumhuriyet idaresi buralarda zedelenmiş, örselenmiş, mamur, müreffeh bir doğu mıntakası yerine efradının yarısından çoğu hehr olmuş, mamureleri zirü zebr edilmiş, san'at müesseseleri yıkılmış bir vatan parçası, tam mânasile bir bedbaht bel-deler manzumesi devir almıştır.

Bu halde bulunan geniş bir yurd parçasının nelere ve nelere muhtaç olduğunu anlamak kolaydır. Hususile devlet büyükleri ve hükümet reisi zaman, zaman muhitimizde dolaşarak yoksullukları gözlerle de görmüşlerdir ve şükrediyoruz ki devlet merkezinin yardımile başılabilecek büyük işlerin bir kısmile de sıkı surette alâkalamışlardır. İmkân zühur ettikçe diğer cesim ihtiyaçlara da çare bulacaklarına şüphe yoktur. Bunların haric-

Orta mekteb müdürü Hakkı Arıca Bitlis Valisi Rifat Şahinbaş

dekiler bittabi vilâyet zimamdarlarına intikal ederler. Gene şükrediyoruz ki vilâyet zimamdarları dahi mahrumiyetleri müşahedede gecikmemişlerdir.

Gelen valiler ve oşlarla çalışan bütün alâkadar vilâyet büyükleri, rejimin tekml icaplarını kavramış bulunarak kendilerinden azamî gayret bekliyen işleri üzerinde dikkat ve hassasiyetle çalışmaya koyulmuşlardır. Bu cümleden olarak bir hafta evvel Bitliste bir de «halk okuma odası» açılmıştır.

Madde itibarile az değerli de olsa manevî kıymeti büyük olan bu eseri, vücuda getirenler, başta vali olmak üzere orta mektep müdürü Hakkı Arıca ve hâkim Necatidir. Halkevinin inşaatı bittiği zaman bu eserin bir kaç eşi daha vücud bulmuş olacaktır. Vâkıf ve müktedir bir idare adamı olan vali buna bütün gayretile çalışmaktadır.

Bitlislilerin de gerek bunlara, gerek resmi mekteplere ve halk mekteplerine intisap ve devamda müsarraat göstererek fazıl baba ve dedelerinin yerlerini almaları için Cumhuriyetin bezlettiği fedakârlıktan hakkile istifade edeceklerini umarız.

Tok

Yurtta spor hareketleri

Eskişehir futbol şampiyonu İdman-yurdu Adana İdmanyurdu ile bir maç yapmak için müraacaat etmiştir. İstanbul Vefa klübü de Adana futbol ajanlığına müraacaat ederek iki maç yapmak istediğini bildirmiştir.

Türkiyede bisiklet turuna çıkan Torosspor sporcuları turu muvaffakiyetle bitirmişler, Adanada samimî surette karşılanmışlardır.

Ankarada Spor Kurumu merkezi Adana İdmanyurdu'nun Seyhanspor bölgesi şampiyonluğunu kabul etmemiştir. İdmanyurdu Adana Seyhansporla bir maç daha yapmıştır. Urfa, Kayseri, Diyarıbekir, İçel, Konya ve Seyhan mıntaka futbol şampiyonları Adanada muhtelif maçlar yapacaklardır. Kazanacak takım grup birincisi olarak Cumhuriyet bayramında Ankarada bulunacaktır.

Kocaeli mıntakası şampiyonluğu

İzmit (Hususi) — Mıntaka şampiyonluk maçı yapılmış, Adasporla-Akyeşilin karşılaşması çok heyecanlı olmuş, Akyeşil maçı 2-1 kazanarak Kocaeli mıntakası şampiyonu olmuştur.

Kastamonuda birincilik maçları

İnebolu (Hususi) — Kastamonu bölgesi birincilik maçları Kastamonu Gazisi stadında yapıldı. İlk evvel Kastamonusporla Abana karşılaştılar. Bu maçı Kastamonuspor sıfıra karşı 6 golle kazandı.

Müteakiben Kastamonu Çamsporla İneboluspor karşılaştılar. Bu maçı sıfıra karşı bir sayı ile İneboluspor kazandı.

Mendres-Alsancak maçı

Nazilli (Hususi) — Nazilli spor alanında çok heyecanlı bir maç oldu. İzmirden gelen Alsancakspor takımı ile Nazilli Mendresspor takımları karşılaştılar. Maç (4-3) Nazillinin galebesile neticelendi.

Denizlilerin Garbi Anadolu turu bitti

Afyonkarahisar (Hususi) — 3000 kilometrelik garbi Anadolu ve Trakya bisiklet turuna çıkan Denizli İdmanyurdu gençlerinden Mehmed ve Ali buraya da uğramışlar, bir gün kalmışlar ve turu bitirmek üzere Sandıklı ve Dinar yolile Denizliye hareket etmişlerdir. Bu gençlerden Ali fena halde hastadır. Denizliye otomobile gönderilmiştir. Denizlili gençler bu turu bu buğuk ayda bitirmişlerdir.

Afyonda grup birincilik maçları
Afyonkarahisar (Hususi) — Futbol Türkiye grup birinciliği maçları Afyonda 20 teşrinievvelde başlayacak, 26 teşrinievvelde bitecektir. Bu maçlara iştirak etmek üzere 75 sporcu Afyona gelecektir. Hazırlıklara şimdiden başlanmıştır.

Küçük memleket haberleri

Tosyada bir orman kaçakçısı vuruldu

Tosya (Hususi) — Hükümet binasına elli metre mesafedeki Demirciler çarşısında bir hâdiseye olmuş, Dağçatağı köyünden Yahya oğlu Hüseyin orman muhafızları tarafından vurulmuştur.

Maktul Hüseyin kaza merkezine altı saat mesafedeki köyünden Demircilere saatmak üzere beygiri ile ruhsatsız kömür götürmüş ve yakalanınca çarşı içine doğru kaçmak istemiştir. Muhafız tarafından atılan kurşun Hüseyinin kafasına isabet etmiş ve öldürmüştür.

Bir samanlık yangını

Kızılcahamam (Hususi) — Güvem nahiyesine bağlı Hıdırlar köyünden Ahmet oğlu Nureddinin samanlığı yanmıştır. Samanlıkın kasten yakıldığı söylenmekte, tahkikat yapılmaktadır.

Adapazarında bir esrar kaçakçısı yakalandı

Adapazarı (Hususi) — Soğan pazarında Mumcu oğlu hanında şerbetçilik yapan İpeki oğlu Hüseyin adında birisinin esrar sattığı polise haber alınmış ve üzerinde yapılan aramada 175 gram esrar bulunmuştur. Hüseyin bundan evvel gene esrar sattığı için yakalanarak iki sene hapse mahkûm edilmişti. Hüseyin tevkif edilmiştir.

Mahkemelerde Yarın Arif Orucun muhakemesine başlandı

Arif Oruç taklibi hükümet gagesile neşriyat suçile mahkemeye vermişti. Mahkemede tahliyesini istedi

Türkiyeden ayrıldıktan sonra, Pariste Yarın isimle çıkardığı bir broşürde taklibi hükümet gagesile Zara gazetesile ve sair suretlerle neşriyat yapmak ve bu broşürleri memleket dahiline sokmağa teşebbüsten suçlu Arif Oruç 146 ncı maddenin 2 nci bendine tevfiğe Ağırceza mahkemesine verilmişti. Arif Orucun muhakemesine dün başlanılmıştır.

Dün daha saat 9 sularında, mahkeme salonunun önü kalabalık bir halk külesile çevrilmiş bulunuyordu. Halkın önünde sekiz kadar polis memuru tertibat almıştı. Kalabalığın büyük bir kısmını gençler teşkil ediyordu. Nihayet saat 10,30 da mahkeme kapıları açıldı, polislerin tertibatı sayesinde bu kalabalık halk hiç bir intizamsızlığa mahal vermeden, dinleyiciler kısmında yerlerini aldılar.

Mevkuf bulunan Arif Oruç bir jan-darmanın refakatinde maznun mevkiine getirildi. Ve, duruşma başladı.

Suçlu Arif Oruç, reisin ilk suallerine cevaben kısaca, evli ve iki çocuğu olduğunu, şimdiye kadar muhtelif defalar neşriyat yüzünden mahkeme huzuruna çıkarıldığını, yalnız bir kere İzmir Ağırceza mahkemesi tarafından 6 ay müddetle hapse mahkûm edildiğini söyledi.

Bundan sonra, 4 üncü sorgu hâkimliği tarafından icra kılınan ilk tahkikatın neticelerini muhtevî zabıtname okundu. Bu zabıtnamede hülâsatan şunları yazılı idi: «Maznun Arif Oruç 1932 yılında İstanbul Emniyet müdürlüğüne müracaatla Avrupa'ya gitmek istediğini bildirmiş, müsaade ve icab eden muamelelerin icrasını istemiştir. Pasaport ve sair muamelât ikmal olunduktan sonra, Andreye isimli Yunan vapurule memleketten ayrılmıştır. Ancak, Arif Oruç yurd hudutları haricine çıkma tekrar eski faaliyetine başlamış, gerek Bulgaristan, gerekse Pariste rejim aleyhinde çalışmaya devam etmiştir. Maznun, Bulgaristanda «Yeni Türkiye Kurtuluş Cemiyeti» adında, mevhum bir cemiyetin nâsiri efkârı vazifesini görmüştür. Bu cemiyetin neşriyatından olan, 1 ve 2 numaralı «Yarın» isimli broşürleri Pariste tabettir - dikten sonra, memleket dahiline sokmak teşebbüsünde bulunmuştur. Bunlardan birer nüsha o vakit, Swas Ağırceza mahkemesile, Giresun Ticaret dâşına gönderilmiştir. Bu suretle, hâdise ortaya çıkınca suçlu, hakkında derhal kanunî takibata başlanılmıştır. Bu broşürlerde «Bir kaç söz» başlığı altında yapılan neşriyat, taklibi hükümet gayelerine müteveccihdir. Bu yazılarda, saçma sapan bazı hezeyanlar da bulunulmaktadır. Arif Oruç bu müfsit neşriyatına, şunları da ilâve etmektedir:

[Türkiye Kurtuluş Fırkası faaliyetini dünyanın her yerinde genişletecektir. Türkiye'nin başına getirilecek adam Türk hâkanı ve İslâm halifesi ünvanını taşıyacaktır. Kur-

Arif Oruç mahkemede

tulus yakınlaşmıştır. Türkiye Kurtuluş Fırkasının toplanacak büyük kongresinde esaslar tesbit edilecek, bir kurtuluş programı hazırlanacaktır.]

İşte Yarın isimli broşürün muhtevîyatı, bütün bu hezeyanlardan ibarettir. Binaenaleyh, suçlunun Türk teşkilâtı esasine kanununu değiştirmek teşebbüsü gibi bir cürüm irtikap ettiği anlaşılmış olduğundan, kendisi 146 ncı maddenin, 2 nci bendine göre muhakemesi talebile, Ağırceza'ya verilmiştir.

Sorgu hâkimliği tarafından ilk tahkikatın neticelerini muhtevî kararname okunduktan sonra, maznuna bir diyeceği olup, olmadığı soruldu. Arif Oruç bir istida hazırladığını söyleyerek, bunun mahkemede okunmasını talep etti. Bu istida okundu. Arif Oruç, istidasında tahliyesini ve davanın sukutunu istemekte, talebini de şu mütaleaya istinat ettirmektedir:

«1933 yılında Pariste neşredilen «Yarın» isimli broşür dolayısıyla, memlekette döner dönmez beni adliye'ye sevketteler. Sorgunu yapan 4 üncü sorgu hâkimliği tarafından tevkifime karar verildi. 43 gündenberi mevkuş bulunuyorum. Halbuki, 2330 numaralı kanunun (Af kanunu) 9 uncu maddesine göre tevkif olunmamakla ilgili ve hakkımda yapılan tahkikatın sukutu lâzım gelirdi.

Halbuki tevkifimle mükellef olan iddia makamının, vaziyeti kanunîyemi yanlış istikametlerde görmesi ve sorgu hâkimliğinin kanununu yanlış tefsir etmesi ile bir vatandaşın 43 gündenberi hürriyetine mâni olmuş bulunmaktadır. Her medeni insan kanuna hürmet etmeğe, ona itaat etmeğe mecburdur. Fakat, gene her medeni insanın kanunî hakkını istemeğe, onu istimal etmeğe de hakkı vardır. İstanbul gibi, yeryüzünün medeni bir şehrinde, af kanununun bahsettiği hak dolayısıyla, bu davanın sukut etmesi lâzımdır.

Tevkifime kasden değilse bile, noksan

HADİSELER KARŞISINDA

«Yüzlerce insan birikmişti», Yazının serlevhasını ömrü teğyi ve istikballe geçenlerden biri okudu:

— Her halde, dedi, istasyonda, yahut rihimdadır.

Şık bir kadın okudu, merak etti:

— Acaba hangi şapkacı dükkânının önünde!

Sinema meraklısı sordu:

— Hangi artistin etrafında olsa gerek! Zabıtai belediye memuru başını salladı:

— Anladım, dedi, biz sırtında küfeyle giden birisini yakalamıştık, o zaman olacak!

Kabadayı koltuklarını kabarttı:

— Benim evvelki akşam Beyoğlunda adam dövdüğümü görmüşler de yazmışlar ha!

Borçlu içini çekti:

— Rezil olduk, alacaklıların kapıönüne toplandıkları da gazetelere geçti.

Yeni apartman yaptırımın yüzü güldü:

— Benim apartmanı seyre gelenlerden bahsediyorlar.

Otomobil sahibi meraklandı:

— Acaba kimin otomobili adam çiğnemiştir.

Bakkal, çırağına bağırdı:

— Bana bak, şu mahlût yağları ortadan kaldır. Gene birinin dükkânını aramışlar.

İş arıyan:

— Hele okuyayım, dedi, galiba bir iş için müsabaka imtihanı açılmıştır.

Nihayet serlevhanın altını okudum:

«Rihim bir kısmı tamir ediliyor.»

İsmet Hulusi

İsmet Hulusi tarafından yazılan ve tahkikatı zıt istikamete sevkeden yalın tefsirlerin sebep olduğu huzurunuzda bir kere daha tevhid ederim. Zira, suçum tekrarı da hariç etmiş olsa, firari de olsam, gene tevkif edilmemeliyim icabederdi. Çünkü, af kanununun firarilere ait olan 14 üncü maddesi de, neşriyat suçlarıyla alakadar değildir. Esasen, usulsüzlük 1881 numaralı matbuat kanunu hilâfına hakkımda ilk tahkikat açılması olmuştur. Neşriyat suçluları, müddeumâlikten doğrudan doğruya mahkemeye gönderilirler.

Maznunun istidası okunduktan sonra, reis Refik Omay sordu:

— Yani, netice itibarile tahliyenizi istiyorsunuz değil mi?..

Arif Oruç, şöyle cevap verdi:

— Evet, çünkü kanundaki madde sarıhtır.

Şimdi söz iddia makamındadır. Bütün gözler, oraya çevrilmişti. Makam iddia temsil eden muavin:

— İddianameyi ben tanzim etmediğim için, bu hususta kâfi derecede malûmatın yoktur. Maznunun bu talepleri hakkında son tahkikatın açılması kararında da, bir mütalea mevcut değildir. Suçunun isteğinin kanuna uygun olup, olmadığını beyan için dosyayı tetkikime lüzum vardır. Bir mühlet verilmesini isterim, dedi.

İddia makamının dosya üzerinde icab eden tetkikatını ikmal etmesi için, duruşma başka güne kaldı.

Dünyanın en uzun Boylu adamile en Kısa aynı filmde Rol aldılar

Yukarıda gördüğünüz resim, Amerika'da çevrilen yeni bir filmün bir sahnesini göstermektedir. Bu filmde dünyanın en uzun boylu adamile en kısa boylu adamı iki arkadaş rolünü yapmaktadır. Ortada, boyu her kişile vasat müteneş olan üçüncü adam da ahab çavuşların üçüncüsünü teşkil etmektedir.

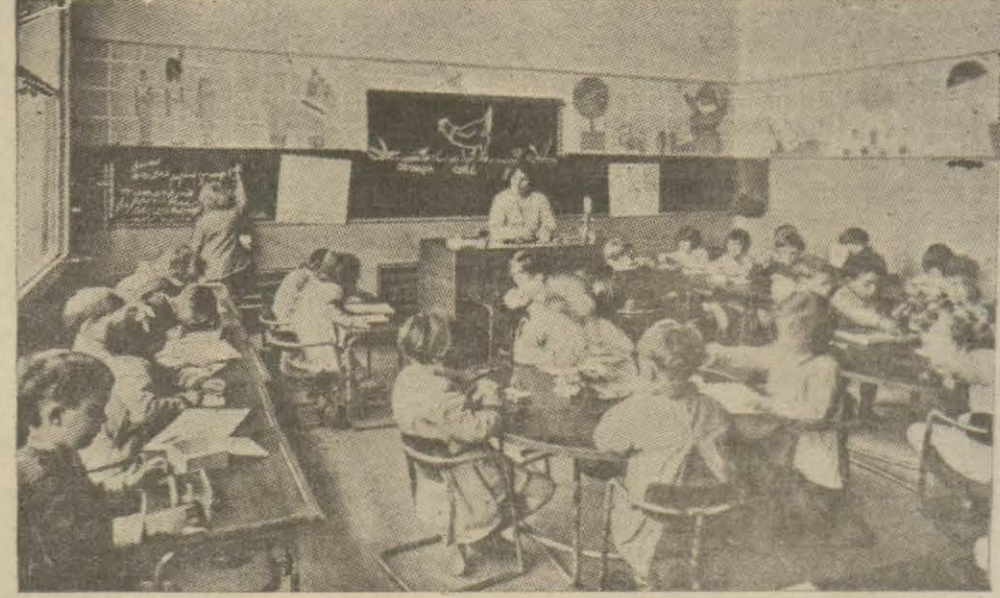
Kadın gözile Avrupa

Madam Lacoreile mülâkat

Eski Fransız himayeietfal müsteşarı diyor ki: «Biz Fransada, siz Türkiyede ve her kadın kendi memleketinde çocuklar için elbirliği ile çalışmalıyız»

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

— 13 —

Bir Fransız ana mektebinde küçük çocuklar ders esnasında

Fransada Leon Blum kabinesinin düşmesile, bu kabinede himayeietfal müsteşarı olan Madam Lacore ile görüşmenin müşkülâta uğrayacağından pek korkuyordum; fakat böyle olmadı. «Enebi gazetecilerini kabul» cemiyeti genel sekreteri benim için bir randevu almağa muvaffak oldu.

Fransada ilk defa iktidar mevkiine geçen üç kadından biri olan Madam Lacore hakkında gazetelere geçen yazıları okumuş ve onun, aynı kabinede maarif müsteşarı olan Madam Brunschwig kadar kültür sahibi olmadığını, fakat hayatını ötedenberi çocuklara hasretmiş bir mektep hocası olduğunu öğrenmişim. Onun için şöyle diyorlardı:

— Köy mektebinde çocuklara, okuyup yazmak öğretmeden evvel onların diş, boğaz, kulak ve gözlerinin sıhhatile meşgul olur, hasta çocuklara bakar, fakirlerine yardım eder.

Bu iyi kalbli ve müşfik kadını görmek için bende büyük bir arzu uyanmıştı. Bunun için apartmanın kapısını çalarken içimde büyük bir tessüs vardı.

Siyahlar giyinmiş, sade, çok sade bir kadın... Yaşlı yüzünde pudra ve boya eseri yok; bilâkis böyle haricî güzelliklerle alâkası olmadığı her halinden belli...

Beni, dudaklarında yorgun bir tebesümle karşıladı.

— Buyurunuz efendim. Uzaktan geldiniz değil mi?

Yumuşak yeşil kadifeden divan üzerine yanyana oturduk ve ben böyle işli günlerinde beni kabul ettiği için kendisine teşekkür ederken o, yorgun bir sesle sözümü kesti.

— İşli günler mi? Evet, kalemi mahsus müdürüm şimdi gelecek, kendisine muamelâti devredeceğim. Aksi gibi bugün pek hastayım da... Dün gece, zannedirim yediğim balıktan olacak, hafif surette zehirlenmişim; sabaha kadar uyuyamadım.

Ve ben gene bir şey söyleyecek vakit bulamadan ilâve etti:

— Size gelelim; bana soracak sorularınız nedir?

Kâğıdımı uzattım. İlk soru, bundan evvel Madam Brunschwig'e sorduğumun tıpkısı idi; yani Fransız kadının hükümet işlerinde mühim vazifeler alınmalarının sosyal bakımdan bir değişiklik yapılıp yapılmadığını öğrenmek istiyordum. Bu soruma, himayeietfal nezareti müsteşarı bana şu cevabı verdi:

— Belli başlı bir değişiklik olmadı. Esasen kadına rey hakkı vermek meselesi âyan meclisinin mümaanaatına uğramıştır. Bu neticeyi elde etmek için çok çalışıp çok propaganda yapmaktayız ve bizim, ilk defa olarak, müsteşar sıfatile kabineye alınmamız bu ümitleri takviye etmektedir.

Bana gelince, ben tam manasile bir sosyalistim ve fikrimce kadına serbestlik verecek ve onları erkeğin velâyetinden kurtaracak olan, kendilerine verilecek rey hakkı değil, ancak sosyalizmdir; çünkü bu sayede her sınıftan bütün kadınlar için bütün meslek kapıları açılacaktır. Ben bu hususta ötedenberi çalışıp uğraşmaktayım.

— Çalışan anaları himaye için Fran-

sada ne gibi müesseseler vardır?

— Çocukları yanlarında alakoyarak analarına iş bulan bir çok müesseseler vardır. Kucakında çocuğile, erkeği tarafından terkedilen kadınları bu müesseseler himaye ederler, çocuklarına bakarlar ve icabında bu kadınları yerleştirirler. Bu gibi içtimaî müesseselerin tezyidini ve sokakta kalan bu zavallı kadınların oralarda himaye görmelerini bir kanunla mecburi kılmak istiyoruz.

— Bu gibi yerlere bırakılan çocuklar nasıl bakılırlar?

— Üç yaşında kadar olan çocuklar için bakımevleri, bahçeler, meydanlar vardır. Daha büyüklere ana mekteplerine verilirler ve bütün çocuklar, anaları dışarıda çalışırken, buralarda sıhhi bir şekilde bakılırlar.

Bundan başka umumî halk lokantaları vardır ki burada da muhtaç kadınlar çocuklarıyla birlikte karmlarını doyururlar. Fakat maalesef bunlar bazı şehirlere münhasır kalmıştır ve ben bunu bütün Fransaya teşmil etmek istiyorum.

— Düşkün kadınlar ve bunların metrük çocuklarını himaye için ne yapılmaktadır?

Bu sualim Madam Lacore'i çok heyecanlandırdı ve titriyen bir sesle cevap verdi

— İktidar mevkiine geçtiğim vakit bilhassa ve derhal düşkünlere yurdlarına bırakılan çocuklarla alakadar oldum. Bunların ekseriyetini meçhul babadan doğan ve anaları tarafından sokaklara bırakılan çocuklar teşkil etmektedir.

Her şeyden evvel buralarda çocukların ihtiyaçlarından ayrılarak daha sıhhi bir şekilde yerleştirilmelerini ve onlara mahsus olan evlerin havadar olmasını emrettim. Bütün belediye meclisleri bu mesele ile ciddi surette alakadar olmağa başladılar.

Diğer taraftan da sefalet yüzünden çocuğunu terketmek mecburiyetinde kalan analara yardım edilerek bu büyük faciaya mâni olmak ve analara tam manasile bir ana olmak imkânını vermek için yardım merkezleri tesis edildi ve bu yardımların lâayikile yapıp yapılmadığını kontrol için müfettişlikler ihdas edildi.

Bu müfettişliklerin çok büyük faydası görülmektedir. Hangi şehirde çocuk verifiyatı fazlalaşıyor veya metrük çocuklar artırsa hemen orasını teftiş ettirerek icap eden tedbirler alınmaktadır.

Bundan başka yer yer doktor ve hastabakıcılardan mürekkep küçük merkezler tesis ettik.

Velhasıl çocuk bakımından ne yapmak lâzımsa yaptık. Bu husus için bir çok kanun lâihaları da hazırlanarak meclise verdikçe de maalesef erkekler politikaya daha fazla ehemmiyet verdikleri için bu kanunlarla pek alakadar olmadılar ve projelerimiz tetkik edilmeden kaldı.

— Kabiliyetsiz ve aptal çocuklarla meşgul oluyor musunuz?

— Elbette... Bunun için mektep müdürleriyle temastayız. Görünürde bir eksikliği olmadığı halde arkadaşlarımızın geride kalan ve yahut akli veya bedenî bir eksikliği olan çocuklarla bilhassa

(Devamı 11 inci sayfada)

GÖNÜL İŞLERİ

Güzellik.. mutiaka Lâzım bir Şart değildir

«Bu genç kız benden güzel, tahsilce benden yüksek ben onunla nasıl rekabet edebilirim? Pek bedbahtım teyzeciğim.»

★

Yukarıda okuduğunuz satırları bir genç kızın mektubundan aynen aldım. Bence hakiki bir vaziyetin hikâyesidir: Bu genç kız aslece tanışmaları bir genç erkekle nişanlanmak üzereydi. Benim ara sıra gidip geldiğim bir semttedirler, oldukça yakından tanırım. Ha bu gün, ha yarın deniliyordu. Fakat bir gün iki ailenin tanıştığı üçüncü bir aile üzerinden çıkageldi. Onların da bir genç kızları vardı. Nişanlanmak üzere olan erkekle konuşuldu, şimdi birinef genç kız rakip edilebilir. İznimle kız kendisi için bir rakip görüyor:

«O benden güzel, tahsilce benden yük-

sek, ben onunla nasıl rekabet edebilirim?» diyor.

Hayatın herhangi bir sahasında muvaffakiyetin ilk şartı evvelâ önünde bulunan vaziyeti iyi kavramak, sonra da o vaziyete karşı koymak için lâzım gelen kuvvetli damarlarda bulmaktır.

Kendisini zayıf gören insan peşinden mağlûp olmuş demektir.

★

Aşk yolunda istenilen kalbin tutulabilmesi için mutlaka güzel, tahsilce de mutlaka yüksek olmaya kat'î bir lüzum bulunduğunu sanmıyorum. Bence kadınlar bilirler ki hiç de güzel değildirler. Fakat erkeğin kalbinde fırtına yapmışlardır. Güzel sevilir, fakat burada sevmek kellesini hoşlanmak mânasına almak lâzımdır. Hoşlanılan, hattâ sevilen şey mutlaka tercih edilmez. Daha az güzel, fakat başka noktalarından daha kıymetli simaların daha çok arandığı gayri vaki değildir. Ve nihayet her güzel simanın altında mutlaka melek kalbi de bulunmaz.

TEYZE

SPOR

Beşiktaş klübünün yüzme havuzu dün açıldı

Dün yeni yüzme havuzunda müsabakalar yapıldı. Vali Muhittin Üstündağ müteşebbisleri tebrik etti

Yeni yüzme havuzunda müsabakalar yapılırken

Senelerdenberi memleket futbolünde büyük bir varlık halinde çalışan Beşiktaş spor klübü dün küşat resmini yaptığı yeni yüzme havuzuna su sporlarına karşı da geniş bir faaliyete daha atılmış olmaktadır.

Beşiktaş jimnastik klübü namile spor tarihimize mühim bir varlık olan Beşiktaşın esasen deniz kenarında bulunan stadi ve klübüne bu işe şimdiye kadar başlamamış veya başlamamış olması bile bizi üzer, dururdu.

Bu münasebetle ortaya çıkan havuzun açılışını İstanbul valisi ve spor mimtakaşi reisi Muhittin Üstündağ tatlı bir kaç kelime ile yapıverdi. Muhittin Üstündağ:

«Su spörları belli başlı bir spor hareketidir. Bu ihtiyacı düşünerek bu havuzu ortaya getirenleri takdir ve tebrik ederim» dedi. Bugünkü şekliyle Paristeki spor sarayına benzettiğim Şeref stadinin yüzme havuzu tulum balar vasitasile denizden aldığı suyu, hemen oraya iade edecek, icabında ortaya konacak portatif bir ring ile hemen güreş mahalli halini alacaktır.

Üç, beş bin kişiyi bir çevre halinde toplayacak olan bu mahal bugünkü ihtiyacı hem karşılayacak, hem de canlı bir takım spor hareketlerine sahne olacak eşaslı bir yer olmuştur.

Yüzme müsabakalarının neticeleri
Dün yapılan müsabakalarda alınan neticeler:

100 metre sırtüstü: Fuat Beykoz 1.24.6, İsmail, İskender.

400 metre serbest: Halil Galatasaray 5.20.4, Mahmut, Vedat.

100 metre serbest kadınlar: Semahat Galatasaray 1.30.6, bir kişi iştirak etti.

100 metre kurbagalama: Selim Galatasaray 1.36.3, Vedat, Kemal.

100 metre büyükler: Halil Galatasaray 1.3.2, Mahmut, Vedat Beykoz.

100 metre küçükler: Vedat (Galatasaray) 1.13.8, Kâzım, Artin (Beykoz).

100 metre bayrak: Kemal, Serkis, İbrahim, Artin (Beykoz). Galatasaray takımı ikinci 5.11.2.

200 bayrak: Vehap, Mahmut, Rauf, Halil (Galatasaray) 10.38.4, Beykoz ikinci.

Kelebek yüzme: İsmail Beykoz 37, Rauf (Galatasaray), Ömer (Galatasaray).

Müsabakaların diğer kısımları bugün yapılacaktır.

Ömer Besim

Bugünkü serbest Güreşler

Bugün, saat 15 de, Taksim stadyumunda, Hindistan ve Türkiye ve Yunanistan şampiyonlarının, Mülâyim pehlivanın ve ismini henüz duyduğumuz Deliormanlı Kel Süleyman pehlivanların iştirak edecekleri serbest güreş müsabakaları vardır. Hindistan şampiyonunun, hafif rahatsızlığını tamamen atlatıp atlatmadığı henüz meçhuldür. Fakat kendisi, dün çıkan gazetelerimizden birisine, rahatsızlığının bu müsabakadaki kazanmak şansını tehlikeye koyacak mahiyette olmadığını söylemiştir.

Fakat Mülâyim ve Tekirdağlı arasındaki ihtilaf ta halledilebilmiş değildir. Çünkü Tekirdağlı Hüseyin, şampiyon olduğu için, Mülâyimin Hindli ile kendisinden evvel güreşmeye mecbur bulunduğunu iddia etmektedir.

Halbuki Mülâyim pehlivan, ecnebi güreşçilere karşı mütemediyen kendisinin öne sürüldüğünden müştekindir ve:

— Bu sefer de Tekirdağlı evvelâ güreşsin! demektedir. Bu ihtilafın ne şekilde halledileceğini bugün sahada göreceğiz.

Yunanlı pehlivanların, bilhassa Yunanistan şampiyonunun çok tehlikeli birer rakip olduklarını evvelki gün çıkan yazımızda izah etmiştik.

Deliormanlı Kel Süleyman pehlivana gelince, evvelki akşam matbaamıza gelen bu güreşçi, yüz on kilo sikletindedir. Ve bir metro doksan altı santim boyu vardır.

Pazusunun kuvveti, ve tekniğinin üstünlüğü de boyu ve ağırlığı ile mütenasipse, bugün şaşırtıcı sürprizlerle karşılaşmamız muhtemeldir.

Çünkü söylenildiğine göre, Deliormanlı Süleyman pehlivan, bundan 8 ay evvel, Mülâyim pehlivanı 39 dakikada mağlup etmiş bir pehlivandır.

Ve bugün, Mülâyim pehlivanı yendiği zamankinden çok daha üstün bir formda bulunmaktadır.

Binaenaleyh, bugünkü zorlu müsabakalardan muzaffer çıkacak pehlivanı şimdiden tahmin etmek imkânsızdır!

Güzel ve eğlenceli bir röportaj serisi

İstanbul Meyhaneleri

AKŞAMCI ESKİ MEYHANELERİ ANLATIYOR

YAZAN
Naci Sadullah

Eski meyhane

Seyrek saçları kırılmış dostum:
— Düşün, diyor, düşün o eski meyhaneleri bir defa...

İçeri girer girmez, orada, evinde bile bulamadığın bir samimiyet havası içine alırsın. Meyhaneci sana şimdiki meyhaneciler gibi:

— İşler kesad bayım! Bu vergiler bizi tayyareden yuvarlanmış denk gibi perişan etti!

Demez. Sana soluk aldırmadan Kasım-paşa sirkatinden, Kumkapı cinayetinden, Çin - Japon patirtısından, İspanya gü-rültüsünden, para sıkıntısından laf açmaz. Onun yüzü, çivili kaldırımlarda, ceza vermeden gününü gün etmiş bir İstanbullu yüzü gibi güler. Muğber bir zevce gibi değil, müşfik bir ana gibi sorar:

— Nerelede idiniz bayım? Gözlerimiz yollarda kaldı... Beş dakika, yarım saat, bir saat ne ise ama, bir buçuk saat gecikince meraka düştük doğrusu!..

Meyhaneci, bu sözlerinde samimidir. Her meyhanenin gedikli müşterileri ma-iüm, muayyendir. Çünkü eski akşamcılar için, meyhane değiştirmek, ev, dost, kadın değiştirmek gibi bir şeydi. Meyhaneye, şişeleri iskambil kâğıdı gibi devirip nara atmak için değil, iki üç tane atıp gam dağıtmak için girilirdi. Çünkü meyhane, dünyanın bütün derdlerine, ıztırlarına, tasalarına maddî, manevî kapılarını sınıksız kapamış bir âlem idi.

Herkes, kendi meşrebine, kendi mezhebine uygun bir meyhaneye dadandığı için, müşteriler birbirlerini sade yadırgamamakla kalmazlar, ararlar, sorarlar. Meyhanelerde teessüs eden kadeh arkadaşlığı, mekteb arkadaşlığı, silah arkadaşlığı, meslek arkadaşlığı gibi bir şeydi. Müşteriler birbirlerini o kadar iyi tanırlar, birbirleriyle o kadar yakından alâkadar olurlardı.

Hele meyhaneci, müşterilerinin her türlü manevî marazını ve zâfını teşhis etmiş alaydan yetişme bir psikolog halinde idi. Hangi müşteri hangi saatte gelir, hangi müşteri hangi mezeleri sever, hangi müşteri ne rakısı içer, hangi müşteri kaç tane rakı içer? O bütün bunları bilirdi.

O zamanın müşterileri, muayyen meyhanelere değil, hattâ, dadandıkları meyhanelerin muayyen masalarına alışkınlardı.

Muhatabım, karşılarındakileri, mevzularının cazibesine kandırmak isteyen kimselerin edasile, aynı tavsiyeyi tekrarlıyor:

— Düşün bir kere... Böyle bir meyhaneye giriyorsun! Patron güler yüzlüdür.

Garson güler yüzlüdür. Müşteri güler yüzlüdür.

Oturduğun masanın örtüsünde, yağ lekeleri yerine ütü çizgileri vardır. İçtiğin şişenin bedeli 100 kuruş değil, 100 paradır.

Oturanlar, birbirlerine şimdiki gazino müşterileri gibi düşman düşman bakmıyorlar, hattâ bilâkis, birbirlerini neşelendirmeyi adeta bir vazife sayıyorlar.

Eski akşamcı, bebekleri gülümseyen gözlerini, duvarın boş bir köşesine diker. Belli ki, gözlerine o kaim duvarı deldiren muhayyeli onu hasretle andığı yıllara kadar sürüküyor:

— Sandıkburnunda bir Tatar Yanko vardı. Onun gibi dört tane meyhaneci, onun meyhanesi gibi dört tane meyhane türesin, Fahreddin Kerim akşamcı olmazsa içtiğim rakılar gözüme otursun!

Fakat ne gezer? Balıkpazarındaki Todorıyi, Domuz sokağındaki Alekoyu, Galatadaki Sarı Koçoğu nereden bulalım? Rakı içmek, ve rakı içirmek bir ilim, bir san'atti o zaman...

Bu saydığım adamlar, bugün sağ olup ta bir meyhanecilik üniversitesi açsaydılar, bugünkü gazinocular yirmi sene sınıfta kalırlardı!..

Muhatabım, taşkın bir hasretle içini çekerek gülümsüyor:

— Eski meyhaneci hakkında tam bir fikir edinmen için sana bir hikâyeye anlatayım:

Adamcağzın birisi, bütün isteğine rağmen, karısıyla bir türlü kavga edemezmiş. Tam karşılarındaki evde oturan bir karı koca da sabah akşam, saç saça, baş başa dövüşür dururlarmış. Onların kavgaları, berikinin ağzını sulandırırmiş. Nihayet bir gün dayanamamış, karşı evin erkeğini sokakta çevirmiş:

— Bayım, demiş, nasıl oluyor da sen her akşam kavga edebiliyorsun? Şunun çaresini bana da öğretsene?

Beriki, pişkin pişkin gülmüş:

— Onun kolayı var... Bu akşam, Balıkpazarına uğra, bir okka balık alıp, eve yolla. Sonra da evine biraz geç git.

Baktın ki hatun balığı tavada kızartmış. Derhal kederle:

— Bu ne rezalet... Ben balığın plâkisini istiyordum.

Baktın ki hatun balığı tavada kızartmamış ta plâki yapmış, gene hırla:

— Kırk yılda bir canım kızarmış balık çekmişti. O da kismet olmadı!

Kavga meraklısı, bu nasihatı derhal yerine getirmiş ve o gece, kavga etmek fırsatını yaratmış olmanın keyfile evine dönmüş. Tam kapıyı çaldığı sırada, küçük çocuğu, hazırlanmış bulunan tertemiz yemek sofrasını kırletmiş. Zevcesi, derhal, sofrâ örtüsünün bir köşesini, bu marifetin üstüne örtmüş ve kapıyı açmış.

Bayımız, kemali azametle sofraya oturup sormuş:

— Bayan... Balığı ne yaptın?

— Kızartmam kocacığım!

Beriki, kendisine kavganın çaresini anlatan komşusuna dua ederek parlamış:

— Öyle olmayacaktı... Ben plâkisini istiyordum.

Zevcesi gülümsemiş:

— O da var efendim! Belki plâki istersiniz diye, yarısını da öyle yaptım!

Bu cevap, kavga etmek arzusunun gene doyuramayan adamcağzı çileden çıkarılmış:

— Yahu, demiş, ben bu evde kavga edemeyecek miyim?

Zevcinin kavga etmek ihtiyacını sezen zevce, gene gülümsemiş, ve sofrâ örtüsünün az evvel örttüğü köşesini kaldırıp küğüğün müstekreh marifetini göstermiş:

— Kim demiş efendim?.. Onun da çaresi var!..

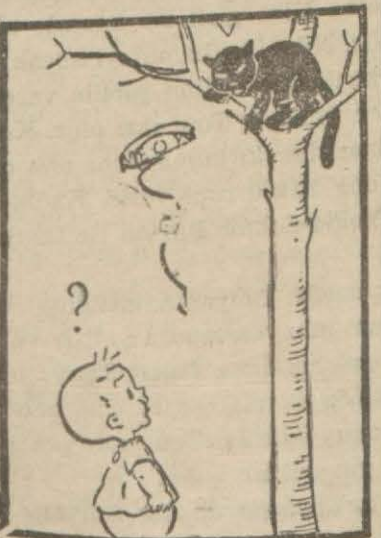
Ben kahkahamı tamamlayınca, eski meyhanenin kıymetini iyice anlayabilmem için yeni meyhaneyi de kendisinden dinlememi tavsiye eden muhatabım gülümsüyor:

— İşte eski meyhaneci, bu hikâyedeki zevceye benzerdi. Ne kadar yurtinsan, ne kadar çabalasan, ona çıkışmak için fırsat bulamazdın!..

Naci Sadullah

Bacaksızın maceraları:

İyilik ve mukabelesi

Okuyucu Mektupları

Kemberburgaz göçmenleri Hâlâ Bulgarca Konuşuyorlar

Kemberburgaz gençlerinden biri yazıyor:

— Kemberburgaz on senedenberi bir göçmen yeri oldu. Vatandaşlarımız bağrımız açık ve topraklarımız serbesttir. Onları anayurdlarına kavuşturduğumuz için sevinç duyuyoruz. Bu sevincin aynı şekilde onlarda da yer bulduğu muhakkaktır. Fakat Bulgaristandan gelmiş olan bu ırkdaşlarımız orada Bulgarcaya alışmış olan dillerini on senedenberi hâlâ muhafaza etmektedirler. Türkçe konuşan göçmen pek azdır. Biz ilk geldikleri zaman bunların Türkçeyi kısa bir zamanda öğrenmelerini bekliyorduk. Fakat seneler geçtikçe ümidimiz tükendi. Ve bugün, on sene sonra vaziyetin aynı olduğunu görüyoruz. Biz, millî harsı her tarafta yaymağa, inkişaf ettirmeğe çalış-

ırken bu vatandaşlarımızın bizden ayrı bir dil kullanmalarına daha uzun müddet razı olacak mıyız?

Etyemez susuz kaldı

Etyemezde Sultançeşmede oturan okuyucularımızdan Cemal Dinçay, bize gönderdiği bir mektupta mahallesindeki susuzluktan bahsediyor:

— Çeşmeler budandıktan sonra mahalle bir çöle döndü, evlerimizde sıhhatimizi korumak için bir damla su bulamaz olduk. Bizim semtimizde dört çeşme kapalı. Sebep ne? Tifodan korunmak değil mi? Yani mikrobu, evlere girmesine mani olmak. Halbuki bu dört çeşmeye mümkün semtimizde bir tek terkos açılmadı ve susuzluk ta baş gösterince hasıl olan pislikten evlerimiz mikrop yuvasına dönmeğe başladı. Belediyemizden rica ediyoruz, semtimiz susuz bırakılmasın. İleride vukua gelecek umumî bir hastahğin önüne geçilsin.

Saadetin şartları

İngilterede "Aşk doktoru" ismile anılan adam, kadın ve erkeklere neler tavsiye ediyor?

Mr. Clancy, İngilterede hapis - ten çıkmış mahpuslara yardım cemiyetinin, bekâr kâtibidir. Bu nunla beraber, ihtisası evlenme iş - lerindedir. Geçenlerde verdiği bir kon - feransta dinleyicilerine saadetin 10 şar - tını büyük bir talâkatle anlatmıştır.

Muhitinde (Aşk doktoru) diye anılan Clancy erkeklere şu nasihatleri vermektedir:

«Zinhar müsrif kadınlarla evlenmeyiniz. Zira kocasının parasını yarınımı düşünmeden harcayan bir kadın felâket, seamet kaynağıdır. Kocasını cinayete kadar sürükler.

Seveceğiniz kadın, mayo içinde güzel, gönül çekici, cazibeli olmaktan ziyade, fazileti ve tedbirli olmalıdır.»

Clancy, kadınlara da şöyle demektedir:

«Kadınlar, aşkın dünya durdukça var olduğuna ve erkeklerin hayatta en büyük güçlüklerine katlanmalarına bunun sebep teşkil ettiğine inanınız.

Sevgi görmiyen, aşk nedir bilmeyen erkek meys olur, ve cemiyet harici işlere dalar.

Erkekler, kendilerinin aile reisi olduklarını sanırlar. Hakikatte, asıl aile reisi kadınlardır. Onun için, yuvanızı, kocanız için hayatının en güzel yeri yapmağa çalışınız. İlk seviştiğiniz günleri daima hatırlatınız, hapse girenlerin yüzde 60 ı, bu zevki tadamadıkları için kaza işlemiş zavallılardır.

Erkekler, evlendikleri halde bile bazı kötü huylarından vazgeçmezler, ge-

Bayanlar, ailenizin saadeti sizin elinizdedir

mezmezler. Fakat güzel, karısının kendisine düşkün olduğunu görürse ve kadının makyajını daima tazelerse, onu her şeye tercih eder. Onun için dudak boyasını hakir görmeyiniz.

Şu sözlerim kulağınızda küpe olsun: Her fenalığın beşiği, içinde saadet bulunanıyan aile yuvasıdır. Mes'ut bir yuva, erkeği doğru yoldan asla ayıramaz.»

Asrı mezarlık

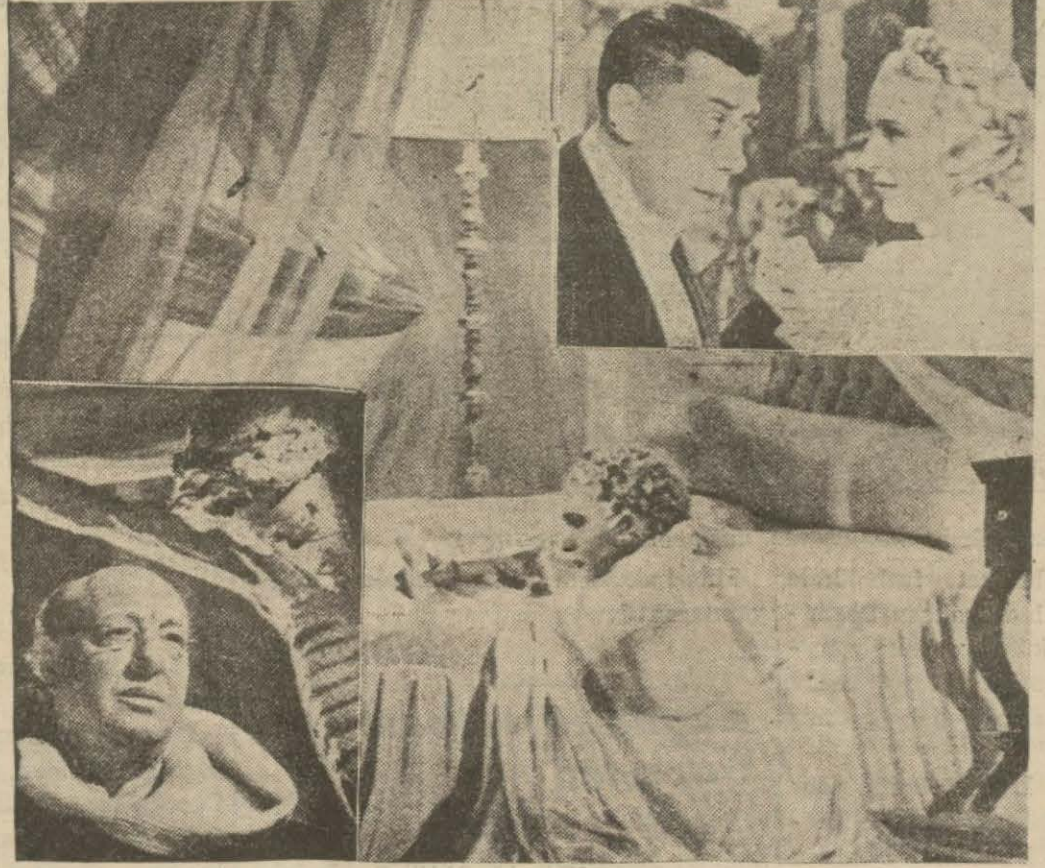
Zincirlikuyudaki asrı mezarlıkta yapılan tesviye tûrabiye amelîyeleri tamamlanmıştır. Bundan sonra dahili yolların açılması ile meşgul olunacaktır.

SİNEMA

Dünya sinema stüdyoları seferberlik ilân ettiler

Halkın azalmıya başlayan rağbetini yeniden kazanmak için en büyük artistlerin iştirakile çok zengin rekorlu ve çok güzel mevzulu muhteşem filmler çevriliyor

Son zamanlarda bir çok memleketlerin halkı, basit sesli filmlerden yavaş yavaş yüz çevirmeğe başlamıştır. Bunun üzerine halkın sinemaya karşı olan rağbetinin gevşemesini istiyen büyük film kumpanyaları derhal faaliyete geçmişler ve büyük artistlerin iştirakile yüksek mevzulu filmler hazırlamağa koyulmuşlardır. Film kumpanyaları bu hususta birbirleriyle giddetli bir rekabete girişmişlerdir. Bu «san'at yarışına» bigâne kalmıyan hükümetler film kumpanyalarının faaliyetine daha büyük bir hız vermek için

«Bir balo gecesı» filminde Marie Bell, Harry Baur ve Fernandel

muhtelif şekillerde müsabakalar hazırlamaktadırlar.

Avrupada film sanayiine ehemmiyet veren ve bu yolda en ileri giden memleket İtalyadır. İtalya hükümeti her iki senede bir «Venedik» te beynelmîl bir film sergisi açmaktadır.

1937 senesi Venedik film sergisi bundan ancak bir ay kadar evvel gene toplanmıştır. Jüri heyeti beynelmîl sinema birlikleri azası meyanından seçilmiştir. Dünyanın hemen bütün devletleri, yani film sanayiine malik devletlerin cümlesi, bu sergiye iştirak etmişlerdir.

Bu sergide en büyük mükâfat olan Mussolini kupasını «Bir balo hatırası» adındaki film kazanmıştır.

Senaryosunun mükemmeliyeti dolayısıyla «İngiltere tacının incirleri» filmi de büyük bir mükâfat almıştır.

Hakikati tahrif eylemeyip olduğu gibi gösterdiğinden dolayı da «Büyük Victoria» filmi dahl mühim bir mükâfat kazanmıştır.

«İngiltere tacının incirleri» filmi geçen sinema mevsiminde hemen her memleket - hasılat rekorunu kırmıştı. Şehrimizin büyük sinemalarından biri bu filmi arka arkaya üç hafta göstermiştir ki bu hal, memleketimizde hiçbir filme nasib olmamıştır.

«Bir balo hatırası» filminden evvelce de bahsetmiştik. Bu film tam sekiz büyük Fransız san'atkârı tarafından çevrilmiştir. Bu san'atkârlar şunlardır:

Marie Bell, Harry Baur, Pierre Richard Willm, Fernandel, Pierre Blanchard, Rainu, Françoise Rozay, Louis Youvet.

Fransada, Almanyada, İtalyada, İngilterede ve Amerikada birden gösterilme-

ğe başlanan bu film pek büyük bir rağbet kazanmaktadır.

Nazarı dikkati fevkalâde bir surette celbeden diğer film «Büyük Victoria» filmidir. Bu film yakın İngiliz tarihinin en şa'asalı bir devrini canlandırma - ktadır. İngiltere hükümeti bu filmin çevrilmesiyle çok yakından alakadar olmuştur. Bu alakanın ehemmiyetini teba - rüz ettirmek için şu noktaya işaret ede - ceğiz:

İngiltere hükümeti üzerinden yüz sene geçmemiş olan tarihî vak'aların filme alınmasını kat'iyetle menetmiştir. Hal - buki «Büyük Victoria» filminin senaryosunu tetkik eyledikten sonra bunu tas - vib etmekle kalmıyarak çok mühim yardımlarda da bulunmuştur. Saray ve müzelerdeki eşyanın büyük bir kısmından istifade edilmesine bile muvafakat eylemiştir.

Kraliçe Victoria rolünü güzel İngiliz yıldızı Anna Neagle yapmıştır. Bu güzel yıldız Kraliçe Victoria'nın küçüklüğünü, gençliğini, ihtiyarlığını ümidlerin fev - kede olarak canlandırmıştır. Kraliçe Victoria'yı yakından tanımış olanlar mü - şabehete hayran kalmışlardır.

Bu mühim rolü bu derece muvaffakiyetle başaran Anna Neagle bunu temin etmek için Kraliçe Victoria'nın hayatı hakkındaki kitabların cümlesini tetkik etmiştir.

İstanbul halkı bu iki büyük filmi de bu sinema mevsiminde görecektir.

Resimli fıkra müsabakamız

Son Postanın kış mevsimi programını tesbit ederken sadece günün vak'ası, makalesi, hikâyesi, romanı kâfi değil, biraz da eğlence lâzım, diye düşündük, bu düşünce ile bir müsabaka tertib ettik, bu müsabakanın esası şudur:

Müsabakanın esası

Meşhur Bekri Mustafanın 40 tane fıkrasını seçtik. Her fıkra için bir resim yaptırıldı. Fıkralara 1 den 40 a kadar, fıkraların resimlerine de gene (1) den (40) a kadar numara koyduk. Hergün bu fıkralardan ve resimlerden birer tanesini dercedeceğiz. Fakat bu resim o gün çıkan fıkranın değil, ya daha evvel çıkmış, yahut ta daha sonra çıkacak bir fıkranın resmi olacaktır.

Müsabaka bitince okuyucularımızdan soracağız:

— Hangi resim, hangi fıkranın resmidir? Siz de bize meselâ (40 numaralı resim, 1 numaralı fıkranın, 4 numaralı resim 17 numaralı fıkranın, 14 numaralı resim 38

numaralı fıkranın V. S.) diye bildirecek, bu fıkralar ve resimleri de gazeteden kesip listeye bağlayarak bize göndereceksiniz.

Bu suretle siz okuyucularımız hem güzel bir fıkra okumuş, hem güzel bir resim görmüş, hem de bir müsabakanın verdiği heyecanın zevkini tatmış olacaksınız.

Mükâfatlar

Bu müsabakada kazananlar arasında 75 okuyucumuza para mükâfatı vereceğiz. Mükâfatların listesi şudur:

1 kişiye	100 lira
1 »	50 »
1 »	25 »
1 »	10 »
8 »	5 er lira
63 »	2 şer buçuk lira

Mükâfat kazanan okuyucuları noter tayin edecektir. Müsabakamıza dün başladık. İkinci resim ve fıkrayı aşağıda bulacaksınız.

Resim : 2

Fıkra : 2

Baş ağrısı ve şarap...

Arkadaşlarından biri, Bekriye:

— Başım ağrıyor.. diye şikâyet etti.

Bekri, omuz silkti:

— İç! Geçer!

Arkadaş:

— Baş ağrısı, şarap içmekle geçer mi? diye sorunca güldü:

— Elbette geçer..

— Nasıl?

— Şarap içince baş kalmaz ki, ağrısı kalsın!

HAFTANIN FİLMLERİ

«Melek», sineması:

Gönül yolu

Gönül yolu filminden bir sahne

Oynayanlar: Clark Gable, Joan Crawford.

Sally Parker düğünü sırasında nişanlı olan prensi terk ediyor. Michel adındaki gazeteci hüviyetini bildirmeksizin ona müzaheretle bulunuyor. Buldukları otelde rakib bir gazetecinin muhbiri Barney bulunmaktadır. Mumaileyh tayyare ile gelmiştir. Bu gazeteci, balonu ile stratosphere çıkmağa hazırlanmakta olan Baron Spanderman ile karısını tebrik ediyor. Fırsattan istifade eden Michel, sevgilisi Sally ile birlikte boş duran tayyareye binip uçuyorlar ve tayyarede İngiliz istihkamlarının plânlarını bulduklarından Baron Spanderman'ın casus olduğunu anlıyorlar. Tayyare Fransada karaya iniyor. Michel başlarına gelen

«İpek», sineması:

İkizler

Laurel ve Hardy

Oynayanlar: Laurel ve Hardy.

Türkçeye güzel bir surette duble edilmiş olan bu film meşhur san'atkârlardan Laurel ve Hardy'nin en son çevirmiş oldukları ve kendi iddialarına göre en fazla muvaffak oldukları eserdir. Bu filmde her iki san'atkâr boyuna ikizleri ile uğraşmaktadırlar.

vak'aları gazetesine bildiriyor. Nihayet Barney ile baron gençleri buluyorlar.

Sally Michel'in gazeteci olduğunu anlayınca kızıyor. Barney ile trene binip (Nis) e gidiyorlar.

Baron bunlar takib eylemektedir.

Hayli maceralardan sonra, Michel baron ile karısını tevkif ettiriyor. Sally ile de barıştıktan sonra saadete kavuşuyorlar.

«Türk», sineması:

Beyaz zambak

Kay Francis Beyaz zambak filminde Oynayanlar: Kay Francis, Ricardo Cortez.

Silâh kaçakçısı Toninin Tanya adında bir metresi vardır. Tomi Hindistanda bar işleten Nike gizli bir hamule almak için gelir. Nike ona hamuleyi ancak Tanyanın kendisine teslimi şartile vereceğini söyler. Nihayet Toni razı olur. Kız deliye döner. Mevki kumandanı onu çağırır ve ona 10.000 rupi verir. Kadın yola çıkar. Yolda doktor Burton ile tanışır ve sevişir.

O sıralarda Tanyanın gittiğini haber alan Toni nihayet vapura yetişir ve Tanyadan özürler diler. Fakat Tanya hiç al - dırış etmez ve viskisinin içine zehir dö - kerek onu öldürür. Toni can çekişirken denize yuvarlanır gider.

Tanya, hayatını doktor Burtona anlatır. Böylece doktor ile genç kadın yeni

Kadınları yakından alâkadar edecek bir anket

Istanbulun en şık kadını kim?

Tam manasile şık olmak için bir kadın günün kaç saatini giyinmeğe hasretmeli? - İyi giyinmek isteyen kadına altı ayda ne kadar para lâzum? - İstanbul tarzilerinden yerli mallarla şık giyinmek hâbil mi? - Bu senenin modası güzel mi?

Bayan İhab Hulûsi ile mülâkat
Anketi yapan: Suat Derviş

Bayan İhab Hulûsi mü kemmel bir sporçudur

Şişlide Halâskârgazi caddesinde yüksek binanın ilk katında büyük bir zevkle döşenmiş geniş bir daire. Salonunda gül kurusu ve bej renkli koltuklar var. Şöminenin üstüne konulmuş tatlı mavi renkteki atlas örtünün gümüş işlemeleri ne kadar güzel. Duvarda siyah örtüler içinde beyaz saçlı çok güzel bir kadın portresi.

Beni odaya alan beyaz önlüklü genç ve terbiyeli hizmetçi kız geniş sofadan ayak sesleri duyulmadan süzülüyor.

Bir an yalnız kalıyorum. Sonra gene ayak sesleri işitiyorum. Açık kapının önünde genç bir kadın silüeti beliriyor.

Bej rengi ipek çorabları gergin, beyaz iskarpipleri sade olan genç kadının üstünde düz beyaz ipekliden çiçekli düğmelerle süslü gayet düz bir elbise var. Ortadan ayrılmış ve arkaya doğru taranmış saçları, kulaklarının üstünden itibaren bütün ensesinin üstünde bir rulo halinde toplanmış.

Güzelliği daha fazla İngiliz mecmualarını süslüyen, modern kadın güzelliğini hatırlatan genç kadın gülümsüyor:

— Safa geldiniz diye elimi sıkıyor. Sonra ilâve ediyor:

— İhab içerde atölyede çalışıyor. İsterseniz onun yanına gidelim..

— Daha iyi olur diyorum ve yerimden kalkıyorum. Tanınmış ressamın eşini takip ediyorum.

Şimdi ressam İhab Hulûsinin atölyesindeyiz. Maruf san'atkarımız masasının başında çalışıyor. Bayan İhab Hulûsinin bana ikram ettiği sigarayı yakarken hemen ilk sualimi soruyorum:

— İstanbulun en zarif kadını kimdir? Genç kadın gülüyor:

— Eyvah diyor.. Bu çok müşkül bir sual! Buna nasıl cevap vereyim? Bir bayanı söyleyecek olsak bütün diğer güzel giyinmelere haksızlık etmiş oluruz değil mi İhab? Ne söylemeli, bilmiyorum ki.

Kocasını kendisine cesaret vermek istedi:

— Canım elbette İstanbullu bayanlar içinde bir tanesini ötekilere tercih ederim. Samimi olarak düşün ve söyle!

— Hayır.. Hayır söyleyemem diyor. Elegantlar o kadar çok ki, şimdi düşündükçe içlerinden hangisini en elegant diye seçebileceğimi şaşırıyorum.

— O halde size ikinci sualimi sorayım diyorum. Bu senenin modası hoşunuza gidiyor mu?

— Bu senenin modası mı? Bu sene çıkacak yeni modadan henüz haberim yok.

Bu senenin modası nedir, şimdiki bilmiyorum. Ben kendi hesabıma modayı adımı, adım takip etmem. Hoşuma giden şeyleri diktirim. Yalnız bu sene eteklerin kısalacağını biliyorum. Şehir elbiselerinden spor tarzındaki esvablarda kısa etekler güzel oluyor. Maamafih gece elbiselerinde de eteklerin kısalacağı söyleniyor. Ben, gece elbiselerinin kısa e-

Bayan İhab Hulûsi

tekle güzel olabileceklerini hiç te zanetmiyorum. İşte yeni moda hakkında söyleyebileceğim şey yalnız bu kadar.

— Peki diyorum, o halde üçüncü sualimize geçelim. Yalnız İstanbul tarzilerinde giyinerek ve yalnız yerli malı kumaşlar kullanarak son moda için uygun giyinmek ve tam manasile zarif olmak mümkün müdür?

— Muhakkak ki mümkündür. Bizim tarzilerimiz çok iyidir. Yerli kumaşlarımızın içinde de harikulâde güzelleri vardır. Esasen aldığımız şeylerin ekserisi yerli malı değil mi?

— Güzel giyinmek için bir kadın en fazla tuvaletinin hangi tarafına itina etmelidir.

— Bir kadın, iyi giyinmiş addedilemek için giyinişinin heyeti umumiyesine ehemmiyet vermelidir. Giydiği şeylerin biri güzel olup diğeri olmazsa, yahut birbirine uymaz, birbirini tutmazsa güzel giyinmiş olamaz mı? Heyeti umumiyede armoni, giyinişin esas budur ve tabii iyi giyinmek için saçların da güzelliği ve muntazamlığı şarttır. Şimdiki permatatlı kadınlar istedikleri kadar iyi giyinirler, o salkım saçak saçlarıyla ne giysiler zarif olamazlar.

— Tam manasile zarif olmak için bir kadın gününün kaç saatini giyinmesine hasretmelidir?

— Bu sual bana o kadar aykırı geliyor ki ne cevap vereyim bilmiyorum. Çünkü bu, bittabi giyinişin şekline göre değişir.

— Siz kendiniz giyinmek için günde kaç saat feda edersiniz?

— Yarım saat bana kâfidir. Fakat ben boyarım ve giyinirim. Fakat iki saati bayıram ve giyinirim. Fakat iki saati bile az bulan birçok bayanlar vardır.

— Rastladığımız zarif bir kadının en evvel neresine bakarsınız?

— Rasgeldiğim bir bayanın en evvel temizliğine, sonra da göze batmıyacak bir tarzda mı giyinmiştir, ona dikkat ederim. Ben giyinişte sadelik ararım. Öyle cafaflı şeylerden hiç hoşlanmam.

— İstanbul tarzilerinden şikâyetleriniz var mıdır? Varsa nelerdir?

— İstanbulun büyük tarzilerle benim

(Devamı 11 inci sayfada)

Son Posta'nın tefrikanı: 1

Yıldız Sarayında Bir haremağasının hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Ne yapacağımı şaşırmışım, sükût etsem büyük bir cinayetin vukuuna sebep olacaktım, etmesem belki de kellem gidecekti

Dünkü kısmın hülâsası

[İsmim Beşir'dir. Mısır'dan İstanbul sarayına satıldım. Veli-aht Murad Efendinin yanında hizmete başladım. Bu sırada Sultan Aziz hal'edildi ve intihar etti. Vellaht Murad Efendi Padişah oldu. Bir gün Navekmisal isminde bir cariye'den müthiş bir sır öğrendim.]

Meselenin ehemmiyetini anladım. Navekmisal'i bir köşeye çektim:

— Kuzum, kapı yoldaşı.. bildiğini anlat. Belki bir felâketin önüne geçeriz.

Diye, onu güçlük le ikna ettim.

Kızı dinlerken onun korkmasına hak veriyordum. Ve ben de korkumdan titriyordum.

Navekmisal'den öğrendiğim şeyin hülâsası, şu idi:

Bu kız, Valide sultanın yatak odasında gecelik bohçasını hazırlarken, yatak odasına bitişik küçük odada bir fısıltı işitiyordu.

Merak ederek kapının aralığından dinlemişti. Konuşanlar, valide sultan ile (Nakşifend kalfa) isimdeki eski bir saraylı idi. Fısıltı ile konuşulan sözlerle nazarın, efendimizin kurenâsından Seydi bey vasıtasıyla şehzadeler bir ziyafete verilecek.. bu ziyafette şehzadeler zehirlenecekti. Valide sultan birkaç kere söz arasında:

— Bunların vücudu kalkmadıkça, aslanım salтанat süremeyecek; deli diye, tahttan indirilecek. Belki de, Sultan Aziz gibi öldürülecek. Evlâdım feda olacağına, onlar feda olsun.

Demişti.

Anladım ki, mesele cidden mühimdi. Korkusundan tiril tiril titriyen Navekmisal:

— Sakın kimseye bir şey çıtlatma. Mahvolursun.

Diye sıkı sıkı tenbih ettim. Odasına gönderdim. Ben de, dört kapı yoldaşla beraber yattığımız odaya çekildim. Yatağımıza girdim. Fakat o gece sabaha kadar gözlerimi yumamadım.

Şimdi, ne yapabilirdim? Sükût etsem, büyük bir cinayetin vukuuna sebebiyet verecektim. Sükût etmesem, kime ne söyleyebilecektim? Bu cinayete tertib eden, doğrudan doğruya valide sultanı. Halbuki valide sultan kime şikâyet edilebilirdi?

— Hâşâ.. bu Arab da, bu kız da yalan söylüyor.

Deyiverse; ben de, Navekmisal de mahvolup giderdik.

Bütün düşüncelerim, bir noktada toplanıyordu. Usullerim gidip, veliahd Abdülhamid efendiye meseleyi çıtlatmak. Fakat buna nasıl cesaret edebilirdim? Ya, meseleyi ortaya döker de, benim ismimi de ortaya atıverirse? Valide sultan, tabii söylediklerini inkâr edecekti. Gene bizim başımıza çorab örülecekti.

O geceyi tamamen uykusuz geçirdim. Ve, hiçbir şeye de karar veremedim.

Ertesi gün garib bir tesadüf, imdadıma yetişti. Öğle vaktine doğru, valide dairesinde nöbetçi iken, harem kapısından bir haber geldi:

— Şeyhislâm efendi, zâti şâhânenin âfiyetlerini sormıya gelmişler. Bu vesileden istifade ederek valide sultan hazretlerine de tazimatlarını arz ediyorlar.

Valide sultan, bu habere karşı, bir teşekkürle iktifa etmedi:

Korkusundan titriyen kıza «sakin kımse ye bir şey çıtlatma, mahvolursun!» de dim.

— Çabuk.. şeyhislâm efendiyi alın, buraya getirin.

Diye, emir verdi.

Koştuk. Şeyhislâm Hayrullah efendiyi davet ettik. Valide sultanın hususî salonuna getirdik.

Valide sultan, bir şala bürünerek, şeyhislâmı huzuruna kabul etti. Oturmak için yer gösterdi. Kahve, şerbet söyledi.

Evvelâ, efendimizin hastalığından bahis açıldı. Valide Sultan:

— Maşallah.. teberekâllâh.. aslanım, bir haftadanberi artık tamamile âfiyette. Yiyorlar, içiyorlar; hattâ, kalfalarla şakalaşıyorlar. Fakat biz, nazar değer diye, harice bir şey söyletmiyoruz. Fakat şehirde, aslanım için söylenen sözleri işitiyorum. Doğrusu, dilhun oluyorum.

Diye, şikâyete başladı. Bu şikâyeti, (Vükelâ) ya da teşmil etti:

— Ne garibdir ki; onlar da aslanıma âdeta deli nazarile bakıyorlar.

Dedi. Şeyhislâm efendi, valide sultanın bu sözlerinden ürkerek:

— Hâşâ sultanım.. böyle bir şey, kimsenin akhından geçmez.

Diye, teselliler verdi.

Valide sultan, bunları dinledikten sonra, söze şöylece devam etti:

— Aklıma bir şey geliyor. Bilmem, siz ne dersiniz? Malûm ya.. aslanım, biraderlerine pek düşkündür. Meselâ.. veliahd, Abdülhamid efendiyi çok sever. Hâkezâ, Reşad efendiyi, Kemaleddin efendiyi, Nureddin efendiyi de, ikide birde sual eder. Diyorum ki efendileri, köşklenden birine davet etssek, kendilerine bir ziyafet versek, aslanıma da oraya göndersek. Hem, evlâdımın biraz gözü gönü açılır, hem de bu mesele şehirde duyulur aslanımın artık âfiyet kesbettiğine herkeste kanaat hasil olur. Bilmem, siz ne buyurursunuz?

Bu sözleri işittiğim anda vücudum buz kesilmiş.. tiril tiril titremişti. Demek ki, Navekmisal'in işittiği sözler, artık aç bir hakikat şekline girmek üzereydi.

Şeyhislâm efendi, derhal valide sultana cevap verdi:

— Buyurdularınız, aynı keramet ve isabettir sultanım. Hattâ, ferman buyurursanız, vükelâdan bazı zevat da, maiyeti seniyelerinde bulunsunlar.

Dedi.

Valide sultan, büyük bir sükûnetle mukabele etti:

— Evet, hoş olur. Lâkin, malûm ya.. aslanımın başına bu hal, ürkünmeden geldi. Şimdi, kalabalıktan hoşlanmıyorlar. Hattâ odalarına, iki üç kalfadan fazla girmesini istemiyorlar. Onun için kendilerini biraderlerle başbaşa bırakmak daha iyi olur.

Şeyhislâm efendi, buna da cevap verdi:

— Çok münasib, sultanım. Nasıl ferman buyurulursa, öyle olsun.

Dedi ve biraz daha konuştuktan sonra, çıkıp gitti. Fakat şeyhislâm Hayrullah efendinin bu ziyareti, bana mühim bir fikir ilham etmişti.

Ertesi gün, öğle vaktine kadar nöbete girmeyecektim. Sabahleyin erkenden, başağadan izin alarak doğruca Kuruçesmede oturan şeyhislâm efendinin yalısına gittim. Oradaki arkadaşımı görerek:

— Aman Bilâl. Beni, gizlice efendi hazretleriyle görüştür.

Diye rica ettim. Şeyhislâm efendinin huzuruna çıktığım zaman:

— Efendi hazretleri! Size mühim bir sır söyleyeceğim. Hâşâ, size yemin teklif etmek haddim değil. Fakat; can cümleden aziz. Eğer, beni ele vermiyeceğinize, Kur'anı Kerim üzerine yemin ederseniz, söylerim.

Dedim. Hayrullah efendi, yemin ettikten sonra da, meseleyi olduğu gibi naklettim.

İnsanî ve vicdanî bir vazife ifa ettiğim için memnun bir şekilde saraya döndüm. Şeyhislâmın; ne yapıp yapıp, bu cinayetin önüne geçeceğine emin olduğum için, artık müsterihdim. Maamafih gene, sabırsızlıkla neticeyi bekledim.

Netice ne oldu? diyeceksiniz. Hülâsa olarak, onu da arz edeyim.

Sonradan öğrendiğime göre, şeyhislâm da evvelâ benim gibi şaşırmış. Bu mühim meseleyi dalandırmadan, bu büyük faciyanın önüne nasıl geçebileceğini düşünmeye başlamış. Nihayet kararını vermiş. Yalı komşusu, (Sadaret mektupcusu Memduh bey) i yalısına davet etmiş. Fazla tafsilât vermektен çekinerek sadece:

— Kuzum beyim. Siz, vaktile Sultan Mecide mabeyn kâtibliği ettiniz. Bilirim, onun şehzadelerini de seversiniz. Ben; efendiler hazretinin bir tehlikeye maruz bulduklarını hissediyorum. Galiba, valide sultan kendilerine bir ziyafet tertib ettirecek. Zinhar bu ziyafete iştirak etmesinler. Birer bahane göstererek gitmesinler. Makam ve mevkiim itibarile bunu ben kendilerine söyleyemem. Mahremane bir şekilde siz icabına bakın.

(Arkası var)

Kefalet vermeyen komisyoncular iş yapamıyacaklar

Gümrükler idaresi gümrük komisyoncularının kanun mucibince gümrüklerde iş takib edebilmek için vermek mecburiyetinde buldukları 1000 liralık yıllık kefalet yoklamalarını vaktinde yaptırılmalarını muvakkaten işten menedilmelerine karar vermiştir.

"Yakın şark meserretli bir vahadır,"

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Sirkeci istasyonundan doğru Perapalasa gitmiştir.

Eski Darülfünunun hukuk fakültesinden mezun olan ve umumî harbe ordumuzda ihtiyat zabiti olarak muhtelif cephelerde bulunmuş olan kıymetli misafirimiz, dün öğleden sonra Perapalasa otelinde bir arkadaşımızı kabul ederek, şu beyanatta bulunmuştur:

«Cenevreden memleketime döndüğüm sırada, dost ve müttefik Türkiye'den geçerek, Türk ricalile şahsan tanışmak ve kendilerine hürmetlerimi arz etmek fırsatını kaçırmak istemedim.

Türkiye ile Irak arasındaki münasebatın eskidenberi çok samimi olduğunu biliyorsunuz. Bu defa ise, aramızda aktedilen Şark paketi ile mevcut münasebat kardeşçe bir şekle aldı.

Irak - Türkiye münasebat ve dostluğu şahıslara bağlı değildir. İktidar mevkine her kim geçerse geçsin, bu münasebat sarsılmaz ve dostluk aynı suretle devam eder.

Türk - Irak dostluğu bu sıralarda bilhassa ehemmiyet kesbetmektedir. Çünkü her taraf bir panik içinde bulunuyor.

Beynelmil vaziyetin böyle karışık olduğu bir sırada, aramızda mevcut anlaşmanın kıymetini daha fazla takdir ediyoruz.

Cemiyeti Akvamda son defa iradettiğim nutukta, bilhassa bu noktayı tebarüz ettirerek şunları söylemişim:

«Dünyanın muztarip olduğu bu devirde, Yakın Şark gayet meserretli bir vahadır. Çünkü birbirimize tam emniyetimiz vardır. Çünkü Yakın Şark devletleri kendi dahili işlahatlarında ve umrunda yükselmeye çalışmaktadırlar.»

Bu sözlerim Cemiyeti Akvam mahfelelerinde çok güzel bir intiba bırakmıştır. Beynelmil meselelerde, Şark paketi devletleri arasında daima tam bir fikir birliği mevcuttur. Nitekim, bu defa Cenevrede yaptığımız toplantıda bu fikir birliğini tekrar memnuniyetle müşahade ederek, keyfiyeti bir tebliğle ilân ettik.

Filistin meselesi

Filistin meselesini soruyorsunuz. Filhakika, Irak bu mesele ile yakından alakadardır. Filistin hakkında hükümetimin nokta nazarını gerek asamble toplantısında, gerekse altıncı siyasi komisyonda izah ettim.

Hükümetimin fikrine göre - ki Şark paketi devletleri de bu fikri tasvir etmektedirler - Filistin, Filistin ahalisine aittir. Biz ecneblerin orada yerleşmesine müsaade edemeyiz. Şükranla söyleyebilirim ki, Cenevrede bu noktaya zarımız çok müsait bir şekilde karşılandı.

Filistinde vukua gelmekte olan bazı dahili hadiseler, mandater devletin kıyasıyla yatıştır. Biz, dahili mahiyette olan bu meselelerle alakadar olmamız. Biz, Filistin meselesini bir Arap davası olarak telâkki eder ve bundan dolayı da müdafaa ederiz.

Nyon anlaşması

Nyon anlaşmasına gelince, diyebilirim ki Akdenizdeki son korsanlık hadiseleri münasebetle, İngilterenin yaptığı bu teşebbüs hem şiddetli, hem de hâkimane idi. Esasen böyle olması da lâzım idi. Çünkü aksi takdirde giraze bozulacak ve korsanlık alabildiğine yayılacaktı.

Fakat, Nyon anlaşması sayesinde tebirler tesbit edilince, korsanlık ta kesildi. Bu tecrübe bize gösteriyor ki, her hangi bir mesele karşısında seri ve kat'î tedbirler itihaz edilince, müsbet neticeler elde edilebilecektir.

Gerçi, Akdeniz memleketi olmadığı için bu işle doğrudan doğruya alakadar değiliz. Fakat bu kolektif icraatı, küçük bir devlet olmak sıfatile sulh ve müsaemet bakımından çok faydeli buluyoruz.

Yegâne arzumuz, sulhun hiç bir suretle ihlâl edilmemesi ve milletlerin çok daha muhtaç oldukları dahili işlahat ve kalkınmalarında devam edebilmeleridir.

Yirmi bir senelik bir gayubetten sonra tekrar İstanbula geldiğimdeki eski hatıralarım canlandı. Bundan dolayı çok mesrur oldum. Her Iraklı gibi, ben de burada, kendimi öz memleketimde sayıyorum.

Yarın Ankaraya gidecek olan dost nazır, dün akşamüstü Dolmabahçe sarayına giderek hususî defteri imzalamıştır.

Yüksek misafirimiz çarşamba gününe kadar Ankarada kalacak ve aynı akşam Toros ekspresile memleketine dönecektir.

Kumbara talilileri

İş bankası teşrinievvel keşidesinde kazanan kumbara talililerinin tam listesini neşrediyoruz:

Ankaradan: 25035 İbrahim, 26137 Zahide, 14243 İsmail, 14440 Muammer elişer, 16312 Seniha, 20984 Sevim, 24531 Güzide, 16777 Nihal, 5905 Mehmed, 24768 Pervin, 27520 Sevim, 4716 Erdoğan, 9863 Ayşe Onar, Adanadan: 1878 Melik 100, 5626 Hüseyin, 5376 Halide onar, Adapazarından: 778 Rahime yüz, 1038 Fazıl, 792 Kadri, 796 Orhan onar, Afyattan: 1226 Lütfi, 949 Naciye, 897 Nusret, 1330 Veli onar, Antalyadan: 667 Nureddin, 1397 Necilâ Tahsin, 1821 İsmail, 414 Hancan, 1923 Fikri onar, Ayvalıktan: 463 Rana, 48 Süha onar, Balıkesirden: 2308 Mehmet yüz, 2470 Nimet on, Bergamadan 214 Sabri on, Beyazattan 2236 Ulus elli, 2465 Necmi, 599 Mevhibe, 3548 Aram, 1302 Teslime onar, Beyoğlulundan: 11337 Nebahat, 11744 Oktay, 6447 Güner, 14681 Odo, 30356 Taran, 4402 Bühraneddin, 30281 Angilki, 13247 Leman, 14088 Ayda, 9484 Ayşe, 13180 Kâmile, 11928 Moris, 413 Doğan, 13987 Necibe onar, Bursadan: 3390 Gonca Hakkı, 1616 Cahide Said yüz, 4595 Perihan, 2065 Falka, 5381 Halit, 4884 Reşad, 4083 Fahreddin Said, 1906 Mustafa İsmail, 3465 Belkis onar, Diyaribekirden 1294 Hekimoğlu onar, Edirnedden 58 Mustafa Yetkin, 560 Salamon Halfon, 1036 Nadir Bozat onar, Edremitten: 1156 Lütfi bin, 1033 Mistik elli, Erzurumdan: 1794 Ertekin on, Eskişehirden 954 Necmiye, 2804 Sabri, 568 Sara onar, Galatadan: 1517 Parkef yüz, 883 Fatma Melek elli, 1141 Ömer, 1786 Mazhar onar, Gaziantepden: 845 Celâl Bozkurt, 958 Mehmet onar, Giresundan 6294 Akim Sayım yüz, 6322 Bühran Aktuğ on, İstanbuldan 24603 Sava iki yüz elli, 13873 Sevim yüz, 27848 Necdet, 29332 Serkis, 47041 Mehmed Osman, 70725 Mustafa, 52182 Pakize elişer, 50767 Ali Halli, 65950 Mührünnisa, 12551 Mustafa Ulkat, 20657 Sabahat, 63239 Hadi Tahsin, 38150 Mehmed Bedreddin, 37470 Şahende Hüsnü, 53173 Bedia Kâmil, 64353 Ahmet, 70959 Mazalto Levi, 15705 Necli Ramiz, 49607 Melek, 2654C Necdet Sırrı, 68498 Marko, 48993 Türkân Hasan, 58570 Neriman, 62180 İda Saul, 63762 Vehibe, 48639 Karakin, 47957 Antonik, 55132 Naciye, 59330 Necdet, 36619 Sadullah İhsan 50697 Muhtar kız Berkis, 64075 Hacer, 45683 Melkon, 29769 Safnaz, 51462 Belma, 19657 Mediha, 49300 Yusuf, 33500 Perihan, 55659 Moiss Osa, 20577

İtalya Trablusgarba 11 bin asker daha gönderdi

Londra 2 (Hususi) — On bir bin İtalyan askerinin bugün Napoliden Trablusgarba hareket ettiği haber verilmektedir.

Bu askerler, şarkî Afrikadaki İtalyan kıt'alarını takviye edeceklerdir.

Siz de bu kremden şaşmayınız!

KANZUK

Bütün cihanda elli senedir daima üstün ve eşsiz kalmıştır.

KREM BALSAMIN

Büyük bir bilgi ve uzun bir tecrübe mahsullü olarak vücutta getirilmiş yegâne sıhhi kremlerdir.

KREM BALSAMIN

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil sıhhi evsafını Londra, Paris, Berlin, Nev - York güzellik enstitülerinden yüzlerce krem arasında birincilik mükâfatını kazanmış olmakla isbat etmiştir.

DIKKAT!

KREM BALSAMIN
Gündüz için yağsız, gece için yağlı ve halis acıbadem kremleri olarak dört nev'i vardır.

KREM BALSAMIN

Ötedenberi tanınmış hususî vazolarında satıldığı gibi son defa sureti mahsusa imal ettirdiğimiz gayet şık ve beraber taşıyıcı elverişli hususî tüpler derununda dahi satılmaktadır.

Fiatça daha ehven olduğu kadar pek kullanışlı ve zarif olan :

KREM BALSAMIN

Tüpleri bütün nevilerle tanınmış ecza, triyat ve tuhafiyeye mağazalarında bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Ölçü üzerine
Fenni Kasık Bağları
Mide, barsak, böbrek düğkülüğüne
Fenni Korsalar
İstiyenlere ölçü tarifesi gönderilir
Eminönü
İzmir sokağı
Tel. 20219
ZAHARYA
Oreopolus
Taklitçilerden sakınınız.

Adapazarı sulh hukuk Mahkemesinden

Adapazarının Azizye mahallesinden Ahmed oğlu Asım ve karısı Asiye vekil avukat Eşrefi müddelaleyh Çubuklu köyünden Salih çocukları Halit, Süleyman, Mehmed, Ümmehan, Zeynep, Haticeye bilvelâye karısı Fatma ve ölü Mevlut vereseşi Çubuklu köyünden Raif, Şevket, Nuri, Hasan, Fatma, Meryem, Sultan, Havva, Hacer, ve karısı Ayşe ve Hasan vereseleri Ali, Esat, ve Kuruçay köyünden Hüseyin oğlu Mustafa, Recep oğlu Hasan ve Mehmet oğlu Musa aleyhlerine Adapazarı Sulh Hukuk mahkemesinde açtıkları izalei şuyu davasının jura kılınan muhakemesinde: Müddelaleyhlerden «Salih oğlu Halit» ve kardeşi Hatice ve Mehmet oğlu Musanın ikametgâhları meşhul kaldığından tebliğat ifa edilmemiş kendilerine ilânen tebliğat ifasına mahkemece karar verilmiş olduğundan haklarında mahkemece verilen hüküm ve ilâmın tarihi 1 - lândan itibaren bir ay zarfında Adapazarı İkinci Sulh Hukuk mahkemesine müracaatları lüzumu ilân olunur. «6704»

Operatör - Urolog
Dr. Mehmet Ali İdrar yolları
hastahıkları mütehassısı. Köprubası
Eminönü han, Tel: 21915

İtalya, gönüllüler işini müzakereye yanaşmak istemiyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

müzakerelere Almanyanın da iştirak etmesini ister.

Tribuna gazetesi Fransaya hücum ediyor

Roma 2 (A.A.) — Tribuna gazetesi, şantaj olarak, tavsif ettiği Fransanın İtalya aleyhindeki teşebbüslerini şiddetle tenkit ederek diyor ki:

İtalya, eğer İspanyadaki gönüllüleri geri çekmezse Pyrenees hudutlarının açılacağı tehdidine kulak asmayacaktır. Şayet bu hudutlar açık ilân edilse bile bu, mutad kâğıt üzerinde kalmıya mahkûm tehditlerden birisi olacaktır. Çünkü fiilen vaziyette hiç bir değişiklik yapılmayacaktır.

Asamble komitenin kararını reddetti
Cenevre 2 (A.A.) — Asamble çetin bir müzakereden sonra İspanya meselesi hakkında komitenin tevdi etmiş olduğu karar suretini reddetmiştir.

14 mirahas, yani Avusturya Macaristan, cenubî Afrika, Arjantin, Bolivya, Bulgaristan, Şili Küba, İrlanda, Kanada, Peru, İsviçre, Uruguay ve Venezuela müstenkif kalmışlar ve fakat Arnavutluk ve Portekiz aleyhte rey vermişlerdir.

Muhtıranın esası

Press Associationa göre Kont Ciano - ya tevdi edilen muhtıra:

İspanya işleri hakkında ademi müdahale siyasetinin ve İspanyaya yapılan müdahale hadiselerinin mufassal bir tarihçesini ihtiva etmekte ve bu mesele ile alakadar olarak Akdenizde doğan güçlükler, bilhassa tebarüz ettirilmekte-

Yunan Kralı Mareşal Çakmağa Ziyafet verdi

Atina 2 (Hususi) — Türkiye Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak burada parlak merasimle karşılanmıştır. Mareşal Adatepe muhribinden çıkar çıkmaz saraya gitmiş ve defteri mahsusu imzalamıştır. Müteakiben harbiye nezaretine giden Türkiye Genel Kurmay Başkanı, Başvekil harbiye nazırı General Metaksas ile bir müddet görüşmüş, nezaret binasından ayrıldıktan sonra da meçhul asker âbidesine merasimle çelenk koymuştur. Mareşal tam saat on ikide Kral tarafından kabul edilmiştir. Mülakat gayet samimi olmuş, Kral Mareşale iltifatlarında bulunmuştur.

Mareşal saraydan ayrıldıktan sonra Yunan genel kurmay başkanı general Papagos'u ziyaret etmiş ve kendisiyle uzun müddet görüşmüştür.

Öğleden sonra sarayda Kral tarafından Mareşal şerefine samimi bir çay ziyafeti verilmiştir. Akşam dokuz buçukta verilen resmi ziyafette irad edilen nutuklarda Türk - Yunan dostluğundan, Balkan Antantı devletleri arasındaki sıkı bağlıktan hararetle bahsedilmiştir.

Mareşal yarınki pazar günü öğleden sonra İstanbula hareket edecek tir.

Fransız Genel Kurmay Başkanı Romanyada

Bükreş 2 — Rador ajansı tebliğ ediyor:

Dün akşam Turnu Severin'e gelen Fransız erkânıharbiye reisi general Gamelin, bugün Resitza silah fabrikalarını gezmiştir. Yarın Bükreşte bulunacaktır. General Gamelin, önümüzdeki hafta içinde Romanyanın muhtelif noktalarını ziyaret edecektir.

Vindsor dükü Paris sergisinde

Paris 2 (A.A.) — Windsor dük ve düşesi dün öğleden sonra sergiyi ziyaret etmişlerdir.

İstanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonu İlanları.

1 — Muhammen bedeli 2063 lira tutan Eczacı okulu için alınacak laboratuvar teraze ve vezinleri 7/10/937 perşembe günü Üniversite Rektörlüğünde ihale edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Taliplerin 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerle beraber 155 liralık muvakkat teminat vermeleri lâzımdır. Liste ve şartname her gün Rektörlükte görülmür. (6265)

dir. Fransa ve İngilterenin ilk hedefi, İspanyadaki yabancı gönüllülerin çabuk bir surette geri alınmasıdır. Diğer meselelerin ve burada bilhassa muharip taraf hukukunun tanınması işinin sulhperver bir hal suretine bağlanmasına bilâhare çalışılacaktır.

İspanya - Portekiz hududu kapatıldı
Londra 2 (Hususi) — Cebelütardan bildirildiğine göre, Frankistlerin idaresi altında bulunan İspanya - Portekiz hududu kapatılmıştır.

Frankistler arasında isyan çıktığı zannedilmektedir. İsyen hareketini önlemek ve haricde ayak uydurmak için hudut kapatılmıştır.

Barselon bombardıman edildi

Barselon 2 (A.A.) — Üç tayyare filosu dün öğleden sonra Barselon'u bombardıman etmişlerdir. Tayyareler bomba attıktan sonra sokaktan geçenlere mitalyözlerle ateş açmışlardır.

Şimdiye kadar 45 kişinin öldüğü, 97 kişinin yaralandığı ve 34 binanın da kâmil veya kısmen tahrip edildiği tesbit edilmiştir.

Valensiya hükümetine itimad

Valensiya 2 — Parlamantonun ikinci ve son celsesi bugün Bario'nun riyaseti altında in'ikad etmiş ve hükümete ittifakla itimat rey verilmesiyle neticelenmiştir.

Frankocuların muvaffakiyeti

Asturies cephesi 2 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Franko kıtaatı bütün gün devam eden çok şiddetli muharebelerden sonra Cadonga'yı zaptetmiştir.

Seyit Rıza uyurken "Besî, diye Sayıklamağa başladı

Elâziz 2 (Hususi) — Şarkî ve garbî Der sim diye iki mühim kısmı ihtiva eden Tunceli muhalefet hareketına iştirak edenler hakkında iddianame hitama etmek üzere. Müddeumumilikte dosyalar tevhit edilmektedir. Muhakemenin mühim ve meraklı safhalar arzedeceği tahmin edilmektedir.

Seyit Rıza gece uykularında: Besî, Besî diye sayıklamaktadır.

Odesadaki Japon Konsoloshanesi kapatıldı

Odesa, 2 (A.A.) — 15 Eylül denberi kapalı bulunan Odesadaki Japon konsoloshanesi memurları Romanya tarihine Sovyet topraklarından çıkmak için Sovyet makamatına müracaat etmişlerdir.

Malûm olduğu üzere Sovyet hükümeti bundan bir müddet evvel Odesa ve Novosibirsk'deki Japon konsoloshanelerinin kapatılmalarını Japon hükümetinden istemişti.

Soma talebe yurdu

Balıkesir (Hususi) — Somalılar çocuklarının lise tahsillerini kolayca takip edebilmeleri için Balıkesirde bir Talebe Yurdu açılmıştır. Soma Talebe Yurdunda şimdilik 30 talebe vardır. Yurd törenle açılmıştır.

Sultanahmed 5 inci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

İstanbul Nuruosmaniye caddesinde Türbedar sokağında 4 No. 11 hanede mukim ölü General Nazım karısı İkbalin düşer olduğu hastalık ve ihtiyarlığı sebebiyle mahkememizce hacredilerek kendisine aynı adreste mukim ve umumî vekili Hasan vasi tayin edilmiş iken vukubulan ve tetkik olunan itiraz neticesi Hasanın yerine mumaileyha Galata Karaköy Palasta avukat Mazharın vasi tayin edilmiş olduğu ilân olunur. (497)

Profesör Âfetin Tarih Kurultayındaki tezi

"Türk milleti ilerlemek için hiç bir engel tanımaz. Dinamik karakterle yürüyüş, ona inkılâpçılık vasfını en lâyık kılar,"

[Profesör Âfetin Tarih Kurultayında verdiği büyük alaka uyandıran tezinin hülasasını aynı gün yazmış ve okuyucularımıza bu şayanı dikkatle tezin metnini aymen neşredebilmeyiz. O gün bir kısmını neşrettik. Bugün yazının mabaat ve nihayetini de yazın sunuyoruz.]

Osmanlı imparatorluğunda iç ve dış ticaret devleti hâkimiyeti ve nizamı için dedir. XVI inci asırda Avrupa ile ticari münasebet ehemmiyetli bir yer almıştır.

Müverrih Yorga, daha XV inci asırda Osmanlı devletinin takip ettiği ticaret siyasetinin, o zamanın büyük Avrupa devleti olan İspanyadan çok daha atılâne olduğunu itiraf etmektedir.

Fatihten başlayarak Kanuni Süleymana kadar Osmanlı padişahlarının harici ticaret için verdikleri müsaadeler ancak teyrik edilmiş mahiyettedir. Bu müsaadelerin XV, XVI, XVII inci asırlardaki tatbikatı, devletin inkıraz zamanlarındaki kapitülasyonlardan farkı, muahedelerin tekkikinden çıkan netice ile anlaşılır. Maamafih kuruluşun iyi teşkilâtı arasında fena neticeler doğurabildikleri de çok olmuştur.

Bu umumî çizgilerle anlatılmağa çalıştığım Osmanlı devletinin kuruluş ve yükseliş devrindeki kültür hayatı, Türk milletinin teşkilât kudretini göstermek itibarile ehemmiyetli vardır. O millet ki şereflî ve yüksek idarecilerini bulduğu zaman en kudretli mevcudiyet olur. Bir de bu kültür yüksekliği ki ona büyük, geniş ülkelerle idare etnek talihini vermiştir. Eğer o kültürün her sahada zamanının en yüksek derecesinde olmamış olsa idi, medeniyetin ünlü çemberinden geçmiş olan ülkelerde hâkim olabilir miydi? O, bu ülkelerdeki medeniyete yabancı değildi.

Kendi irkanın birliğini taşıyan mevcudiyetlere yeni bir devlet ismi ve yeni bir idare tarzı getirmiştir.

Avrupa, Asya, Afrika kıtalarında 6 milyon kilometre mürabbat genişliği kaydeden Osmanlı imparatorluğu XVI inci asrın büyük bir siyasi ve kültürel mevcudiyetidir.

Fakat 1683 tarihinde Viyana kapılarında atıldığı ileri adımları geri aldılar. Acaba bu yalnız askeri muvaffakiyetsizlik midir? Bir kumandan hatası stratejik veya bir tetkik yanlışlığı mıdır?

Bunlar askeri hayatta olablen hâdiselerdir. Fakat asıl mühim olan bu muvaffakiyetsizliği de hazırlayan umumî hayatın gidişidir. Osmanlı imparatorluğu 1683-1792 tarihleri arasında gerileme adımlarını çok sıklaştırmıştır. Bu zahire askeri bozgunluklara kaydedilir. Fakat bizim tarihte araştıracağımız başka sebepler vardır.

Osmanlı imparatorluğundaki durgunluk ve gerileme hâdiseleri XVI inci asrın nihayetinde tohumlarını atmış ve XVII inci asırda, dağılmağa sebep olan bozgunluklara başlangıç olmuştur.

Büyük devlet adamı olan Sokullunun ölümü (1579) hükümet işlerinde ehemmiyetli bir sarsıntı yapmıştır. Hükümdar mevkisinde olan III üncü Murat, muhtelif tesirler altında kalarak kanunlarda lüzumsuz ve zararlı değişiklikler yapmış ve onun zamanında da ki devletin sağlam bünyesinde inkıraz mikropları belirmeğe başlamıştı. Bu sıralarda İran ve Nemeç ile yapılan harpler, devletin askeri malî idari hayatında bozukluklara sebep oluyordu. Askerin disiplininde ayrılığı vergilerin cinsin ve miktarın artması ahaliye yük derecesine gelmiş, asayişsizlik sebebiyle hükümet nüfuz ve otoritesi vilâyetlerde yürümeye başlamıştı. Bunların tesiriyle memleket içinde yer yer Celâli denilen zümrelerin isyanı Anadoluyu sarmıştı. Hatta bunlar içinde hükümdarlığını ilan edenler bile görülmüştü (1623). IV üncü Muradın Anadolu'da asayişle idare etmesi, ifratlı bir şiddetle ortağı ancak korku ve dehşet için de bir sükûnet verebilmişti. 1656 Köprülülerin işbaşına gelmeleridir. Sokulludanberi, büyük sarsıntılara uğrayan Osmanlı binası, Köprülülerin yirmi senelik hizmetleriyle yeni bir sağlamlık bulmuştur.

Bu devir seksen yıl süren çöküntü emarelerini ortadan kaldırmak teşebbüsü ile, bir hesaplaşma ve tasfiye zamanıdır. 1683 Viyana bozgunluğu ise devletin harici ve dahili siyasetinde müthiş bir buhrana sebep oldu. Hazineye gelir temin etmek için devlets ait mükataalar, mallıkâne suretile servet sahibi eyalet esraf ve âyanın verildi. Bununla müeyyegallibe denilen Derebeyleri zahir ediyor.

Ordu teşkilâtı olan Yeniçeri Ocağı ilk devirlerin sağlam bünyesinden çok uzaklaşmıştı. Hükümdarın ordu başlarından ayrılması ve onlara vekâlet eden bir kısım serdar ve seraskerlerin ehliyet ve kifayetsizliği ordudaki sağlam disiplini zafâ uğratmıştı. Bunda bilhassa haris vezirlerin orduyu tahrik etmeleri Kapıkolu isyanlarına sebep olmuştu. Bu asırdaki daimî harpler ise, ordunun bozulmasında en büyük âmilirdir.

1699 Karlofça muahedesi XVIII inci asrın Osmanlı imparatorluğu için Orta Avrupadaki yerleşmesini sökmekle kapat.

Bütün XVIII inci asırda devletin dahili idaresinde islahat yapılması, merkezî idarenin kuvvetlenmesi ordunun siyasetten kurtararak itimat olunur bir ordu vücude getirilmesi, medeniyetin yükselişine sebep olmuştur.

Bütün XVIII inci asırda devletin dahili idaresinde islahat yapılması, merkezî idarenin kuvvetlenmesi ordunun siyasetten kurtararak itimat olunur bir ordu vücude getirilmesi, medeniyetin yükselişine sebep olmuştur.

Bütün XVIII inci asırda devletin dahili idaresinde islahat yapılması, merkezî idarenin kuvvetlenmesi ordunun siyasetten kurtararak itimat olunur bir ordu vücude getirilmesi, medeniyetin yükselişine sebep olmuştur.

Bütün XVIII inci asırda devletin dahili idaresinde islahat yapılması, merkezî idarenin kuvvetlenmesi ordunun siyasetten kurtararak itimat olunur bir ordu vücude getirilmesi, medeniyetin yükselişine sebep olmuştur.

Bütün XVIII inci asırda devletin dahili idaresinde islahat yapılması, merkezî idarenin kuvvetlenmesi ordunun siyasetten kurtararak itimat olunur bir ordu vücude getirilmesi, medeniyetin yükselişine sebep olmuştur.

Bütün XVIII inci asırda devletin dahili idaresinde islahat yapılması, merkezî idarenin kuvvetlenmesi ordunun siyasetten kurtararak itimat olunur bir ordu vücude getirilmesi, medeniyetin yükselişine sebep olmuştur.

Bütün XVIII inci asırda devletin dahili idaresinde islahat yapılması, merkezî idarenin kuvvetlenmesi ordunun siyasetten kurtararak itimat olunur bir ordu vücude getirilmesi, medeniyetin yükselişine sebep olmuştur.

Bütün XVIII inci asırda devletin dahili idaresinde islahat yapılması, merkezî idarenin kuvvetlenmesi ordunun siyasetten kurtararak itimat olunur bir ordu vücude getirilmesi, medeniyetin yükselişine sebep olmuştur.

Bütün XVIII inci asırda devletin dahili idaresinde islahat yapılması, merkezî idarenin kuvvetlenmesi ordunun siyasetten kurtararak itimat olunur bir ordu vücude getirilmesi, medeniyetin yükselişine sebep olmuştur.

Bütün XVIII inci asırda devletin dahili idaresinde islahat yapılması, merkezî idarenin kuvvetlenmesi ordunun siyasetten kurtararak itimat olunur bir ordu vücude getirilmesi, medeniyetin yükselişine sebep olmuştur.

ve kudretin tesisi hiçbir ciddi hareket görmez.

Devlet idaresi ordusuz entrikacı vlemâ ile, mağlûb ve cahil kumandanlardan ibaret, âciz ve kendilerinden başka birşey düşünmeyen padişahların elinde istikametsiz bocalamaktadır.

Bu şartlar içinde Osmanlı İmparatorluğu Ruslarla Prut muharebesi Venedikle ve Avusturyahlarla Mora harpleri, İran harbi, tekrar 1736 da Avusturya-Rusya harbi ve 1768 den itibaren İkinci Katerina ile hemen fasulasız 30 seneden fazla süren seferler devam eder. Bu seferler Osmanlı devletinin zararlı olarak kabul etmeğe ve düşmanın inşiyatına tâbi olarak yapmağa mecbur olduğu harpleridir.

Bu asrın sonlarında, Osmanlı ordularının mütemadî mağlûbiyetleri askerlik sahasında islahat yapılması fikrini uyandırdı. III üncü Selim 1792 de islahat hakkında devlet adamlarından lâyhalar istedi. Cevdet tarihî bu hususta yazılmış 21 lâyhadan bahsetmektedir.

Fakat bu lâyhâ sahipleri islahattan çok korkarlardı. Öyle ki müzakere esnasında bazıları devletin ihtiyarlık devrinde olduğunu harp peşinde kosmaktansa sulh hâlini uzatmanın ve bu suretle talimli asker ihtiyacından uzak kalmanın daha makul düşüncelerini sürmüştür. İslahatlar içinde esaslı bir teklif yapan yoktur. Bütün lâyhalar «şimdilik tedbirleri» saymaktadır.

XVIII inci asır Avrupası fennî keşiflerin ve yeni endüstrinin ortaya çıktığı bir devirdir.

Siyasette, orduda, ilimde fevkalâde istidatlar yetişiyordu. Rusya garp medeniyetine giriyordu.

1800 senesine kadar çarlık Karadeniz şimal kıyısında teessüs etmiş ve Osmanlı İmparatorluğu ise filen Tuna ötesine çekilmişti.

XIX uncu asır başında Osmanlı devletini, kapısında çarlık Rusyası, Avusturya İmparatorluğu; Avrupada Fransa İhtilâli ve Napolyon seferleriyle beliren milliyet idealleri ve Akdenizde bütün ihtisârların şahlıması karşısında, XVIII inci asır nihayeti içinde görüyordu.

Din siyasete âlet, ordu disiplinsiz, yeni sevkülceyşten habersiz ve siyasete hâkim, maliyesiz, merkezî idarede haysiyetsiz bir ortaçağ teşekkülü halindedir. İlk kurulduğu devirlerde iyi verimli işleyen müesseseler ile makûs bir tekâmül ve cihan vaziyetine uygun yürümedikleri için fayda yerine cemiyet hayatı içinde en zararlı olmuşlardır.

XIX uncu asır, Osmanlı İmparatorluğuna her nevi buhran ve;

- 1 — Dejenere olmuş bir hanedan,
- 2 — Fena idare,
- 3 — İmparatorluk içinde isyanlar,
- 4 — Harici düşmanların istilâ ve istismar faaliyeti.

Bütün bunlar rollerini oynuyorlardı.

Vakâ bu asırda bazı islahat hareketlerini tarih kaydeder. Fakat bunlar deima harici tesir altında ve asla milletin hakiki ihtiyacının karşılığı olarak düşünülmemiştir. Tanzimat adamları islahatın birçok kısımlarını cenebillerin zorile ve gönülsüz yaptıkları için icraatta enerji ve fikri takip göstermemişlerdir. Âli Paşa, islahat hakkında hükümdara verdiği bir lâyhada islahatı, bir fatihah havada gemisini kurtarmak istiyen kaptanın sahra atması kabilinden bir zaruret olarak telâkki etmektedir.

Tanzimat adamları bir devleti kurtaracak, bir milleti yükseltecek tedbirleri kuvvetle tatbik etmek cesaretinden mahrumdurlar. Bir taraftan seriat hükümlerinin tatbikatına devam etmek, öte taraftan da Avrupadan yeni kanunlar almak istediiler bu suretle birçok sahalarda zararlı ikilikler oldu. Meselâ yeni tedrisat sistemle eski medrese zihniyeti bir arada yürüyemezdi. Tanzimatçılar fikir hürriyetinin aleyhinde idiler. Millet, hürriyet kelimeleri en sevilmeyen ve manası anlaşılmıyan mefhumlardı.

Unumiyetle liberal zannolunan yeni Osmanlılar dahi, bütün kanunların mecele gibi hep şeriatın alınmasını istiyorlardı. İşte XIX uncu asır Osmanlı devleti, bu kararsızlık, idaresizlik ve çöküntü içindedir. Bu asır, İmparatorluğu dağıtmak için ne lâzımsa onu yapmıştır. Dahili isyanlar ve harici istilâlar imparatorluk arazisinde yeni yeni devletlerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Toprakları dağılan ve parçalanmış Osmanlı İmparatorluğunun üzerinde bugün şu devletlerin arazisi vardır:

Irak, Suriye, Palestin, Erdûn ve Hicaz krallıkları Yemen, Habes eyaleti, Mısır, Bingazi, Trablusgarp, Tunus, Cezayir, Yunanistan, Arnavutluk, Bulgaristan, Yugoslavya, Macaristan, Romanya, Cenebi Lehistan, Ukranya, Kırım, Kafkasya, Azerbaycan, Türkiye.

Hulâsa ve netice olarak şunu görüyoruz; XIII üncü asrın sonunda ufak bir Beylik halinde kurulan Osmanlı devleti, XIV, ve XV inci asırlarda büyüdü, yükseldi, tarihte dünya imparatorluklarından biri olarak mühim yer işgal etti. XVI inci asır bu varlığa en büyük kültür eserlerine verir. İmparatorluk her hususta en yüksek şahıkasına çıkmıştır. Fakat gene XVI inci asrın sonudur ki bu yükselişin tersi inşiyâna başlangıç olmuştur.

XVII, XVIII inci asırlardaki Osmanlı devletinin idarecileri ceterlerinin koydukları zamanın tekâmülüne uyducağ halde değillerdir. Hazır miras yerinde saymak için bir

Şirketin yeni Vapurı bugün Seferlere başlıyor

Dün, Şirketihayriyenin memleketimizde inşa ettiği 75 numaralı Kocataş vapurunun son tecrübesi muvaffakiyetle yapılmıştır. Bu son tecrübeye, matbuat erkânı da hazır bulunmuşlardır.

Tam saat on beşte köprüden hareket eden Kocataş vapuru, Boğazın müntehasına kadar gittikten sonra Tarabya iskelesine yanaşmıştır. Bugün seyrüsefere başlayacak olan bu vapur Şirketihayriyenin en sür'atli nakil vasıtalarından birisi olmuştur.

Bu münasebetle, Tarabyada, matbuat erkânı şerefine verilen ziyafette, Şirketihayriye namına davetlilere teşekkür eden bir zatın kısa sözlerine, orada bulunan arkadaşımız Naci Sadullah şu sözlerle karşılık vermiştir:

«Türk kızaklarından Türk sularına kayan bu ilk eser, küçük çapta da olsa şüphe yok ki bir şaheserdir.

Şirketihayriyenin bizi, bu şaheserin büyük çapta kalmasını kavuşturacağı yakın günlerin şerefine kadehlerimizi birer defa daha kaldırmalıyız!»

Bu çok samimi toplantıdan sonra Tarabyadan hareket eden Kocataş, yolda rastladığı şirket vapurlarından çoğunu geride bırakarak, saat tam 20,30 da köprüye yanaşmıştır.

Şirketihayriye, Kocataş, çok az kömür sarfiyatı ile, on iki milden fazla sür'atle yürütebilmekle, muterizlerine bilfiil cevap vermiş bulunuyor.

âmil oluyor. Devletin teokratik sisteminden doğan bu hâdisce cemiyetin tekâmül kanunlarına zıt yürüyor.

XVI inci asırda Avrupaya üstün olan Türk Osmanlı varlığı inkişafını takip etmediği için XIX uncu asırda «Hasta adam» lakabını alacak kadar düşüklüğe gösteriyor.

Onun idarecileri ve ileri gelen mütefikleri dahi «ihtiyar devletlerin» olduğu gibi muhafaza etmek kaygusundadırlar. Halbuki ilerlemekten geri konulan bir millet ihtiyar değil çocuklaşmağa mahkûmdur. Devlet ve milletlerin genç ve ihtiyar denilmeleri realite uyumayan tabirlerdir başka birşey değildir. Milletler kendi tekâmül kaideleri içinde dünya gidisine uyumla daima canlı bir mevcudiyet olmak iktidarındadırlar. İşte Osmanlı devleti kültürünün her safhasını ihmal ederken inkırazını hazırladı 1792-1919 tarihleri arası bütün bu safhaları kaydeden. Onun etüd etmek, düşüncelerimizi o noktalarda taksif etmek, yeni hayatımız için elzem bir iştir. Çünkü Osmanlı İmparatorluğu son asırlarında dinî siyasete âlet tutmuş, ordusunda disiplini kalmamış, maliyesi bozuk bir devlettir.

Fikir hayatı, Türk milletinde uyutulmuş bir halde, ekonomi hayatı ise alabildiğine cenebi ellerine geçmişti. Bu hal bize şu düstur hatırlatır, devlet hayatı, bütün kültür müesseselerine müspet veya menfi tesir yapar.

Osmanlı İmparatorluğunda bu devlet idaresi hayatı iyi olduğu zaman bütün diğer igtimal ve iktisadi müesseseler müspet sahadâ ilerlemiş, bilâkis devlet hayatındaki durgunluk ve gerileme inkıraz devirlerinde en fena tesirlerini göstermiştir.

XX inci asra girerken Osmanlı idaresindeki değişiklik cezri olmaktan gene çok uzaktı. Mesrutiyet 1914 harbinin en fena şeraitinde neticelendirildi. İmparatorluğun yıkılışına hep şahidiz. 1919 asırların zelzelesinden kurtulabilen bir Türk mevcudiyetini bu yakınlarda içinden sapsağlam çıkabileceğini daha dört yillik istiklâl mücadelesinde meydana koyar. 1923 onu asil adile dünyaya tanıtan inkılâp hayatına girişimiz hep yaşadık ve yaşıyoruz.

Zararlı olan müesseseler islahatla değil inkılâpla faydalı hale geleceğini öze, en büyük Türk yapararak öğretti. Türki istiklâl veren el ona kültür hayatının her safhasında ileri gitmenin bir zaruret olduğunu öğretiyor. Yeni hayatımızın ileri gidişteki bizim tarihimizin derinliklerindeki kuvvete dayanarak alıyoruz.

Bu izahlarla geniş çizgilerle anlatılmağa çalıştığım «Türk Osmanlı tarihinin karakteristik noktalarına bir bakış» bize bu hakikatı bildirir. Bir devletin siyasi hayatı milletinin kültür hayatı ile en sıkı bir surette alakalıdır.

Kültür hayatının yani, devlet, fikir ve ekonomi sahalarda eser gösteren milletler medeniyette bir mevcudiyet olurlar. Bir de milletler daima beşer tekâmülüne uygun olarak, kendi cemiyetlerinin hayatını tanzim etmelidirler. Müstaklil siyasi mevcudiyet esasları. Ancak müstaklil hayatın ilerdeki bu istiklâl sağlam olarak tutmağa muktedirdir. Millet için inkılâpçı yapan Büyük Türk ona prensip olarak inkılâpçılık vasfını da verir.

Bundan şunu anlıyoruz ki Türk milleti ilerlemek için hiçbir engel tanımaz.

Dinamik karakterle yürüyüş, ona inkılâpçılık vasfını en lâyık kılar.

İstanbulun en şık kadını

(Baş tarafı 9 uncu sahifede)

fazla alâkam yoktur. Benim hususî, küçük bir terzim vardır. Eve gelir ve burada dikey. Eskiden bir iki kere Bayan Calibeye diktirmiştim. Kendisinden çok memnun kalmışım. Ötekileri tanımlıyorum.

— Çok zarif olmak için çok paralı olmağa ihtiyaç var mıdır?

— Hayır kat'iyyen... Bence paranın iyi giyinmekle hiçbir alakası yoktur. İyi giyinmek için lâzım olan şey sadece zevk sahibi olmaktır.

Burada İhab Hulûsi söze karıştı:

— Elbiselerin üzerine lüzumsuz yere şatafatlı şeyler konulamamak suretile belki iyi giyinmeğe fakirliğin faydası bile oluyor.

— İyi giyinmek için bir kadın altı ayda ne kadar paraya muhtaçtır. Asgarî bir masraf tesbit edebilir misiniz?

— Elegant olmak için bir kadına altı ayda yüz elli, iki yüz lira kâfidir.

Burada gene İhab Hulûsi fikrini söylüyor:

— İyi giyinmek için bence büyük terzilere gitmemek lâzım diyor.

— İstanbul kadınları umumiyet itibarile zarif midirler?

— Maalesef hayır... Çünkü yerinde giyinmesini bilmeyenler çoktur. Meselâ çaylara gayet garib kıyafetlerle gelenleri görüyoruz. Uzun ve boynu, göğsü açık elbiselerle geliyorlar. Halbuki bu elbiseler çay elbisesi olmadıktan maada

Kadın gözüle Avrupa

(Baş tarafı 6 ıncı sayfada)

meşgul oluyor ve bu hususta müthiş paralar ve gayretler sarfediyoruz; çünkü böyle çocukların büyüyünce ekseriya cemiyeti beşeriyeye zararlı dokunmaktadır.

Bu meseleyi incelemek için en büyük profesörler ve doktorlardan mürekkep bir komisyon teşkil ettirdim. Bunlar geniş tetkikler yaptıktan sonra bir kanun projesi hazırladılar. Bu projeye nazaran, bu gibi çocukların, aile, doktor, hoca, hastane, düşkünlerevi ve bilûmum çocuk müesseseleri tarafından himaye-i fale bildirilmesi mecburidir.

Fakat bütün bu çocukları bakmak için vâsi teşkilât lâzımdır ki maalesef buna karşılık paramız yoktur.

Üç yaşına kadar olan çocukları himaye için bir kanun vardır. Biz bu kanunu 14 yaşına kadar olan çocuklara da teşmil etmek istiyorduk. Bu suretle en küçük köylerde bile hasta, zavallı ve yahut alkolik ana ve babaların çocukları bize haber verilerek tarafımızdan himaye görecekti. Fakat maalesef bu kanun projesi de mecliste kaldı.

Değim gibi, erkekler çocuklarla meşgul olmak istemiyorlar. Halbuki bizim hepimizin kalbimiz onlara karşı bir anaşekâtile çarpmaktadır. İktidar mevkiinde kalmış olsaydım, bütün bu söylediklerimi yaptıktan başka, çocuklar için eğlence yerleri, oyun ve jimnastik meydanları da yaptıracaktım.

— Çocuklara bakan müesseselerden bahsettiniz... Bunları hükümet mi tesis ediyor?

— Bazısını hükümet, bir çoğunu da belediye, cemiyetler, şahıslar.

— Buralarda bakım para ile mi olur?

— Fakirler için her yer bedavadır. Az parası olanlar ufak ücretle bakılırlar, fakat zenginler tabii ücret verirler.

Bu kıymetli malûmatı gayet sade bir tavırla, fakat kalbinden taşan müşfik bir heyecanla veren Madam Lacore evinin kapısına kadar beni teşyi ederken terk arladı:

— Biz Fransada, siz Türkiyede ve her kadın kendi memleketinde çocukların sıhhati ve saadeti için elbirliği ve sözbirliğiyle çalışmalıyız.

M. Berkand

Bir sandal kazası

Hasan oğlu İbrahim Etem kayığına Lângadan Süleyman, Ömer, Cemil adında üç kişi alarak gezdirmeye başlamış, bu sırada sandaldakilerin ayağa kalkması yüzünden sandal devrilerke hepsi denize düşmüşlerdir. Ve vak'ayı gören diğer kayıkçılar kazazedeleri kurtarmışlardır.

ne koktayl partilerde, ne de dinerde giyilebilir. Sade giyinmesini bilmiyorlar. Çok şatafatlı giyiniyorlar. Gösteriş renklerden, fazla süsten hazzediyorlar. Ve gene sözüme geliyorum. Yerinde giyinmiyorlar. Sabahleyin siyah elbise ve valti şapka ile dükkânlarda alışveriş edenlere, öğleden sonra çıplak ayak plâ elbisesi ve ufak bir bone ile dolanlara çok rasgeliyoruz. Hele şehirde çıplak ayakla gezmek ne kadar çirkin? Adad-pijama ile akşam vapurundan kocalara karşılaşmağa gelenler pek çoktur. Hayı sabahleyin denize bu kılıkta gitsinler. Fakat vapur da bu kıyafetle karşılamaz a. Bir de saçları... saç toplamasını bilen yok.

Gene ressam İhab Hulûsi atılıyor:

— Birçok cenebi kadınları bana «Türk kadınları saçlarını hiç yıkayıp, taramazlar mı?» diye sordular. Bizim hanımların saçak, saçak saçları çok çirkin.

Ben genç ev sahibesine teşekkür ederek ayrılmaya hazırlanırken İharb Hulûsi soruyor:

— Kuzum bu sualleri erkeklere de sormıyacak mısınız?

— Şimdiki halde yalnız kadınları konuşuyoruz diyor. Erkeklere de soracak olursam. Muhakkak en evvel size geleceğim. Çünkü bu hususta çok derdli olduğunuzu ve çok şeyler söyleyebileceğinizi görüyorum.

Genç çift gülüşerek beni evlerinin kapısına kadar teşyi ediyorlar.

Suat Derviş

Evkaf imaretler için Para istiyor

Maarif idaresi ile Vakıflar arasında İstanbulda mevcut ve mektep olmağa elverişli imaretler hakkında bir ihtilâf çıkmıştır. Maarif idaresi müzeler marifetile bu imaretlerin bir listesini hazırlamış ve bu binaları Vakıflar idaresinden istemiştir. Vakıflar idaresi bu husustaki kanunda imaretlerin başkasına behemehal para mukabilinde devredilmesi yazılı olduğunu ileri sürdüğünden bir türlü anlaşılammaktadır. Maarif idaresi bir taraftan da az tamlirle kullanılmağa elverişli medreselerin listesini hazırlamaktadır. Bunları mektep olarak veya yeniden açılacak tarih, etnografya vesaire müzeleri olarak kullanılacaktır.

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 2-10-1937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	628.00	628.00
New-York	9.7885	9.7885
Paris	23.0015	23.15
Milano	14.984	14.984
Briktzel	4.6823	4.6823
Atina	87.225	87.0225
Ceneve	3.4335	3.4335
Sofya	63.6942	63.6942
Amsterdam	1.4262	1.4262
Prag	22.52	22.0052
Viyana	4.18	4.18
Madrid	11.5445	11.5445
Berlin	1.9650	1.9650
Vargova	4.4735	4.4735
Budapeşte	3.9819	3.9810
Bükreş	107.1656	107.1656
Belgrad	34.355	34.355
Yokohama	2.7356	2.7356
Moskova	20.3375	20.3375
Stokholm	3.0884	3.0884

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu 6m. % 60 peşin	00.00	00.00
A. 6m. % 60 vadeli	00.00	00.00
Bomontâ - Nektar	00.00	00.00
Aslan çimento	11.97	10.97
Merkez bankası	00.00	00.00
İş Bankası	00.00	00.00
Telefon	00.00	—
İttihat ve Değir.	00.00	—
Şark Değirmeni	00.00	—
Terkos	00.00	00.00

İSTIKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	00.00	00.00
» » I vadeli	14.10	13.925
» » II vadeli	13.70	13.70

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	40.25	40.25
» I vadeli	00.00	00.00
» II pe.	40.25	43.25

Memleket Meseleleri

(Bastırılı 1 inci sayfada)

davi ile on beş günde sapaşlam bir adam yaptı!

Halbuki arkadaşım hakkında kaç doktor avortizm teşhisini koymuştu! Halbuki, benim hakkımda kaç doktor, içinden, mahkûmiyet kararını vermişti! Buharan seneleri içinde ızdıraptan kıvranan köylülerin incir ve üzümünü, binbir belâ ve müşkülât arasında, satmaya uğraşırken yorulan sınırlarını ve işliye-miyen sempati kebirin yaptığı ârâza bakarak, bana kalbi muvakkaten takviye eden ve hakikatte de onu bir taraftan takip eyiyen ilaçları verirken elbet bu doktorlar, benim hakkımda mahkûmiyet kanaatine varmış bulunuyorlardı.

Etrafımda yaptığım müşahedelerle daha ne kadar çok misal sayabilirim! Bu bana mahsus bir şey değildir; pek çoklarımızın da bu nevi acıklı müşahedeleri vardır.

★

Doktor teşhisinde hata etmez mi? En büyük ve en âlim doktorlar bile hata edebilirler; fakat, gönül ister ki hata nisbeti az olsun. Çünkü iş hayata taallük ediyor ve bazan bir hata, bir hayata mal oluyor.

Doktorun hata etmemesi için iki şey lâzımdır: İlmî kudretinin derinliği, mesleki ahlâkının salâbeti. İlmî kudret mütemadiyen çalışmakla elde edilir; mesleki ahlâk ta bir taraftan bir cemiyet ve kültür seviyesi, öte taraftan da mesleki teşkilât nizam ve an'aneleri ve mesleki muhitin müsbet tesirleri ile mütenezip olur. Halbuki, bizde ne kadar doktor vardır ki mektepten çıktığı gündenberi yeni bir kitap okumaya lüzum görmemiştir. Kim bilir hangi tarihte Fransada basılmış olan bir kodexden başka kitap sahibi olmayan doktorları saymak lâzım gelse meydana listeler dolusu isim çıkar. Bir hasta üzerinde uzun uzun tetkik yapıp, ondan sonra hüküm veren doktor miktarı acaba Türkiyede ne kadardır? Sayıyı bilmek kabîl değil, fakat tecrübeler göre her halde azdır. Dört tane evvel ben midemi iki misli şişiren bir gazdan şikâyet ederken doktorların bana verdedikleri yegâne kömür, Zonguldak kömürü idi. Onun haricinde eczacılığın ne kadar kömürü varsa hepsini yuttum ve hepsini yutarken de kulaklarımda onu veren doktorun sesini duyardım: «Bu kömür başka kömürdür; bıçak gibi kesektir!» Halbuki ben kömürü yutmadığım ve doktorların yemenden menetikleri ağır yemekleri günde beş övünmediğim zaman iyi oldum!

Hiç bir doktorun hiç bir hasta karşısında «ben bu hastalığı iyi anlamadım» dediği görülmemiştir. İlimde içtihat hürriyetini istimal ve suistimal eden her doktor, mutlaka öteki doktorun verdiği

ilacı beğenmez. Anlamadığı bir hastalık için ilaç vermekte mazur olduğunu söyleyen bir doktora hiç tesadüf edilmemiştir. Halbuki, ortada mevcut olan şey, bir laboratuvar tecrübesi değil, bazan feci bir akibetle neticelenen bir hayat meselesidir!

★

Wenkebach'ı ikinci ziyaretimden sonra kafamda bu mülâhazalarla İstanbul döndüğüm zaman bizim yazı masalarından birinin üzerinde bir Atina gazetesinden naklen yazılmış bir havadis okudum:

Yeni neşredilen bir kanun ile, İngilterede, doktorların bilgilerini tazelemek üzere bunları arada sırada bir araya toplayıp kendilerine muayyen bir zamanda yeni şeyler öğretecek bir teşkilât vücuduna getirilmiş. Bu satırları okuduğum zaman, bütün şu yukarıdaki mülâhazalar ve daha bunlar gibi pek çokları, zihnimde yeni bir resmi geçit yaptı.

Böyle bir teşkilâta bizim memleketimizin ne kadar ihtiyacı vardır! 30 veya kırk sene evvelki ilimle bugünkü ilim arasındaki mesafenin genişliğini ölçtüğümüzce, bizim memleketteki kitapsızlığı, neşriyatsızlığı ve ecebî kitaplarının bizim paramızca pahalılığını düşündüğümüzce, insan, İngilteredeki bu teşebbüsün âdeta Türkiye doktorluğu için hazırlanmış bir kaftan olduğuna kanaat getiriyor. Meselâ, muallimlerin mesleki bilgilerini arttırmak için açılan kurslar gibi, doktorlar için de böyle bir kurs usulü tesis edilse? Yer yer açılacak bu kurslarda memlekette bulunan ihtisas kuvvetleri, gerek teşhis ve gerek tedavi usullerine dair ilmin yeni şeylerini doktorlara anlatsınlar? Bunlar ne iyi şeylerdir! Bunları niçin yapmıyoruz? Yirminci asrın taze ilmi ile kurtarılacak hayatları ve kesilecek ızdırapları düşündüğümüzce ve doktorların mesleki bilgilerle mesleki ahlâklarını kuvvetlendirmek sayesinde elde edilecek iyilikleri hesap ettikçe bizde de böyle bir nizamı gidilmesini istememek imkânsızdır!

Güzel san'atlar akademisinde de dersler başladı

Güzel San'atlar Akademisinde dün tedrisata başlanmıştır. Bu yıl Akademinin mimarî şubesine hariçten giren talebeler arasında riyaziye, yabancı dil, tarih, edebiyat derslerinden müsabaka yapılmış ve 50 talebeden 10 talebeye ayda 25 şer liralık burs verilmiştir. Bu ders yılı içinde muhtelif sınıflarda bulunan ve en çok muvaffak olan 10 talebeye de ayrıca burs verilecektir. Burslar bütün sene tatil aylarında dahi verilecektir. Bursların çoğunu vilâyetlerden gelen talebeler kazanmışlardır.

Fotoğraf tahlilleri

Kuvvetli dilekler muvaffakiyet kapılarını açar!

Kıvık okuyucularımızın Başarı soruyor:

— Muvaffak olacak mıyım?

Kuvvetli dileklere muvaffakiyet kapıları açıktır. A-dındaki manayı, hayatı ve hâdiselere tatbik etmeğe gayret etmelidir.

Muvaffakiyetsizlik sizi yıldırmasın

Kadıköyünden Gülmez imzasile soruyor:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?

Hayatta tesadüf edilen bir kağıt muvaffakiyetsizlik, bütün hayat müddeti için bir ölçü olmamalıdır. Her şeyden evvel iyi görmeğe ve neşeli olmağa çalışmalıdır.

Hayatta tesadüf edilen bir kağıt muvaffakiyetsizlik, bütün hayat müddeti için bir ölçü olmamalıdır. Her şeyden evvel iyi görmeğe ve neşeli olmağa çalışmalıdır.

Becerikli ve titizdir

Orhangaziden Süleyman imzasile soruyor: Karakterim nedir?

İtizen becerikli ve titiz davranmak ister. Kendisi de başkalarına kumanda etmek şartıyla bulunabilir. Etrafı için kendisini çıkmazlara sokmak niyetinde değildir. Bazan mücadeleci ve münakaşacı olur.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim
Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Manisada kuru üzüm fiatları

Manisa (Hususi) — Bu yıl istihsal edilmiş olan üzümler yaş olarak Ankara, İstanbul ve İç Anadolu vilâyetlerine gönderilmiştir. Kuru üzüm satış fiatı kilosuz 22 - 24 kuruş arasındadır.

EKONOMİ

Adana çiftçileri modern ziraat vasıtaları kullanmaya başladılar

Adanadan yazılıyor: Klevans pamuk tohumu gerek verim, gerekse fiat bakımından diğer tohumlara nisbeten daha iyi olduğundan köylü bu tohumu kullanmaya başlamıştır.

Tohumlara Arız olan hasarat ta mücadele teşkilâtı sayesinde imha edilmektedir. Bu yıl Adana muntakasında 7850 hektar arazideki hasaratı kâmilen imha edilmiştir.

Hasaratı öldürmek için ziraat mektebinin makinist kısmında 18 metre tulünde ve 50 santim genişliğinde bir sıcak hava makinesi yapılmıştır. Bu makine ile saatte 1500 - 2000 kilo pamuk dezenfekte edilmekte ve hasarattan temizlenmektedir.

Bu yıl pamuk mahsulünün mevsiminde yağmurun az yağması yüzünden geçen senelere nisbeten az olacağı anlaşılmaktadır. Bu yılki mahsulün 18 bin balya kadar olacağı tahmin edilmektedir.

Kozalar da düşük fiatla satılmaktadır. Adanada çiftçiler yavaş yavaş eski ziraat vasıtalarını kaldırarak modern ziraat vasıtalarını kullanmaya başlamışlardır. Esasen vilâyet umum meclisi geçen sene manda ve öküz arabalarının kullanılmasını yasak etmiş ve yeni vasıtalar temin etmeleri için dört ay mühlet vermiştir. Kamyon ve kamyonetler günden güne çoğalmaktadır.

Akhisar tipi Tütün yetiştirildi

Akhisar (Hususi) — İnhisar idaresi tarafından çiftlikte zer'edilip idrak edilen tohumluk tütünler çok müstesna ve nefis surette yetişmiştir. İdarenin teknik şeflerinden Zeki ve Cemal geçenlerde gelecek tohum istasyonunda tetkiklerde bulunmuşlar ve elde edilen Akhisar tipi tütünlerin fidelelerini İstanbulda Maltepedeki ziraat enstitüsünde tahlilleri yapılmak üzere bir miktar gönderilmesini bildirmişlerdir. İdare önmüzdeki yılda Çamaltı ve Balhar mevkiilerinde iki istasyon kuracaktır. Bu muntakalarda kokulu ve Amerikan piyasalarının be-nimsediği tütünün tohumu elde edilecektir.

Bu seneki tütün gerek nefaset ve gerekse rekolte bakımından çok iyi ve fazladır. Tahminen 8000 hektar miktarda zeriya yapılmış ve havaların müsaadesizliğine ve gündüz yağmur yağmamasına rağmen önümüzde ümidin üstünde tütün elde edilmiştir. Vasatî bir hesaplama 5,500,000 kilo miktarda tütün çıkarılacaktır.

Zürre hemen hemen tarladaki işlerini bitirmiş ve kuruyan tütün dizilerini denge basmağa başlamıştır. Kumpanyaların mübaya memurları Akhisar ve civarı tütünlerini tesbitle meşguldürler.

Piyasanın birinci teşrinin yirmisinden sonra ağırlığı ihtimali kuvvetlidir.

Piyasa geçen senelerden daha evvel açılacaktır. Çünkü havaların çok sıcak gitmesi tütünlerin iki hafta kadar evvel denk haline gelmesini temin edecektir.

Gümüşhacıköyde İskeçe tütünlerinin aynı yetiştirildi

Gümüşhacıköy (Hususi) — Bütün dünyaca meşhur İskeçe basma tütünlerinin bir

esli Gümüşhacıköyde yetişmektedir. Geçen yıla nazaran 140 bin kilo fazla tahmin edilen bu seneki mahsulâtından tarlada ve aynı zamanda dolu muntakasında ol-mayanlarla kurutulmağa başlanırlar, havaların son derece müsaad gitmesi yüzünden, evsafça eski mahsulârlardan çok yüksektir.

Bunlar 160 bin kilo olarak satış mevsimi olan ikincikânun ayından itibaren piyasaya çıkarılacaktır. Bu suretle dolunun mahvet-tiği tütünlerin bedelini; sağlam ve nefis olarak yetiştirilen tütünler kısmen telâfi etmiş bulunacaktır.

Bu seneki rekolte âfetin şiddetine rağmen geçen yıla nazaran 10 bin kilo bir fazlalık göstermektedir.

Yetiştirme ve kurutma usullerini tekemmül ettiren yakın bir istikbalde İskeçeye rekabeti gaye edinen bütün ekicilerimizin u-yumaklığı şayanı takdirdir. Bu çok iyi ve -ziyet karşısında inhisarlar idaresi mühim miktarlara balığ olan avans tevziyatına başlamıştır.

Karamanda mahsul çok iyi

Karaman (Hususi) — Bu yıl kaza hudutları içinde mahsul geçen seneye nisbetle az olmakla beraber vaziyet normaldir.

Mevzîl kuraklıktan müteessir olan Bucak-kaşla ve Kızılyaka nahiyelerine bağlı köylerde başka diğer muntakalardan iyi mahsul elde edilmiştir. Rekolte umumiyet itibarıyla memnuniyet verici halindedir.

İzmit meyvacıları memnun

İzmit (Hususi) — İstanbulda sırt hamallığının ve küfe ile gezen esnafın kaldırılması İzmitte bir takım değişiklikler doğurmuştur. Fakat sonraları hamallığın kalkması, İzmit müstahsilinin lehine olduğu anlaşılmış ve değişiklikler bertaraf edilmiştir.

Şimdilerde kadar 60 - 70 kiloluk küfeler içinde İstanbula sevkedilen üzüm küfeleri, vilâyetin aldığı tedbir sayesinde yeni bir am-balgı usulü ihdas edilerek 8 - 10 - 12 kiloluk tahta kutular içinde İstanbul meyva haline sevkedilmeye başlanmıştır. Bunun üzerine bu şekilde gönderilen üzümlerin alıcuları da ha fazlaşmış ve aynı zamanda kilo fiatları da artmıştır. Yeni ambalgı tarzı kutulari gürümekten ve berelenmekten de kurtarmıştır. İstanbulda hamallığın kaldırılması her şeyden evvel İzmit meyvacılarının lehine bir hareket olmuştur.

Kaşlılar tütün ve tömbeki yetiştirmek istiyorlar

Kaş (Hususi) — Kaza köylüleri arpa ve buğday ekerek maîşetlerini temin etmektedir. Halbuki Kaş'da çok iyi tütün ve tömbeki yetiştirilmektedir. Fakat kanun her iki inhisar maddesinin burada ekilmesini yasak etmiştir. Köylüler alâkadâr makamlar nezdinde teşebbüste bulunarak tütün ve tömbeki ekilmesi için müsaade istemişlerdir.

Susigirlik panayırı

Balıkesir (Hususi) — Susigirlik panayırı bitmiş, panayırda iki gün içinde 30 bin liralık hayvan satışı yapılmıştır.

“ Son Posta ”nın edebî tefrihası : 50

Kalbimin Masalı

Yazan: SELÂMI İZZET

Ertesi gün Berna geldi.

Berna ile tam üç saat, uzun uzun konuştuk. O gittikten sonra içime derin bir sükûnet geldi. İkimizin de yaşamak için metanete ihtiyacımız var. Bu metanete de, müteakabil arkadaşlık hislerinde bulduk.

Geç vakit Mazlum geldi.

Yemekten sonra, bermütad sokağa çıktık. Ya tiyatroya, ya sinemaya gideriz. Annem bizimle hiç gelmez. Dönüşte, kolkola, birbirimize yaslanarak yürürüz. Biz gibi görenler âşık bir çift sanır. Ama yalnız gördüğümüz eserden bahsederek, eşerin eşhası hakkında münakaşa eder, hissiyatları bakımından psikolojik incelemeler yaparız.

Halbuki bizim hissiyatımız çok daha yürek çarpıntısı verecek mahiyette. Bizde maîşet ruhiyatımızı incelemek olmaz mı? Hayır olamaz, kendimizle âlâ-kadar değiliz...

Eve gelince soyunur yataklarımıza gireriz. Işık söner, oda karanlık kalır, karanlık bağrımı ezer...

Ağlamak istiyorum. Ağlamak niye yarar?.. Mazlum beni sevmiyor... Bunu da bilmiyoruz değilim, Mazlumun beni sevmediğini bile bile ona vardım.

İzdiviye razi olan benim, bugün ne demeye hakkım var?...

★

Dün sabah Mazlum erkenden fırlamadi. Karşı karşıya kahvaltı ettik sonra gene karşı karşıya oturduk.

Konuşmuyoruz.

Fakat ikimizde de bir şeyler söylemek, bir şeyler itiraf etmek arzusu var. Ama ne ben ne de o, bir türlü konuşmağa cesaret edemiyoruz. Düşüncelerimiz gene gizli kalyor: Yeraltında kaymayan, bir türlü fıskıramayan bir menba gibi...

Karşı karşıya konuşmak, anlaşmak emelle uzun müddet sessiz durduk, sonra yavaş yavaş sıklıkla başladık... Artık sessizliği kırmak, ne olursa olsun bir şey söylemek istiyoruz... İkimiz de muvaffak olamıyoruz. Dudaklarımız kimildiyor, işte bu kadar...

Annem imdadımıza yetişti. Geldi ve Mazlumla sordu:

— Bugün işiniz yok mu?..

— Bugün vakte kadar yok.

— Öyleyse gezmeğe gidiniz.

Ben pek şaşım:

— Nereye gidelim anne?..

— Ne bileyim ben. Vapura bininiz,

Kadıköyüne geçiniz, Çamlıcağa gidiniz, Yakacağa gidiniz, Pendiğe gidiniz. Gidilecek yer çok.

— Sahi anne.

Bunu öyle candan söyledim ki Mazlum:

— İstiyorsan gidelim, dedi.

— Gidelim Mazlum.

İlk defa olarak beraber vapura biniyoruz. İlk defa beraber kırlarda, sahillerde dolaşyoruz. Tuhaf değil mi? Bu da benim âdeta ilk gezişim, öyle ya, ben de ablamla beraber ancak Beyoğlundaki, Şişlide, Maçkada dolaşmağa alışmışım.

Bu gezinti beni ihya etti. Günün harareti, yavaş yavaş sahillerin serinliklerinde dinliyordum. Güneşin ışığı, pırıl pırıl yanıyordu. Gözlerin önünde loş berraklaşıyor, şeffaflaşıyordu.

Mazlum yanımda ta uzaklara bakıyor, uzaklarda gördüklerini bana gösteriyor, neşeli yürüyor, konuşuyor, eğleniyordu:

— Bak Sevim, kuzuları görüyor musun?.. Ben çoban köpeğini bile görüyorum.

Güneşle beraber, kâinatın üstünü bürüyen dumanlar dağılıyor, göz alabildiğine bakıldığı zaman en uzaklardaki şeyler büyük bir vüzhla görülüyor.

Ben, senelerdenberi hasret kaldığım bu kır manzarası karşısında çocuk gibi sevindim ve ellerimi çırpıparak:

— Ne güzelli dedim.

Ben ömrümde İstanbuldan dışarı çıkmadım... Sayfiye diye yalnız Adayı bilirim. Anadolu kıyılarını, Köprü-

den Adaya giden vapurda, uzaktan görür, görür beğenirdim. Fakat bu derece güzel olabileceğini tasavvur etmemiştim... Denizlerden esen rüzgârla âdeta büyülenmişim. Bir tarlanın kenarında oynayan çocukların arasına karıştım, bir tanesini yakaladım. Bu tombul, kırmızı yanaklı bir çocuktu. Sevdim, okşadım, öptüm...

Yollar kalabalıktı. Herkes sokaklara fırlamıştı, köşkerin sokak kapısı eşiklerinde oturanlar pek çoktu.

Bu alışık olmadığım görümler gönlümü teshir etti.

— Sahile inmiyelim Mazlum, yukarlara çıkalım.

Ben denizden ziyade yeşil ve kırmızı toprak görmek istiyordum. Kırlara doğru uzandık. İki tarafını böğürtlenler kaplamış bir yoldan yürümeye başladık. Konuşmuyorduk. Günün renkleriyle sarhoş olmuştuk sanki. Hilkatin öyle anları olur ki, tabiat heyecana gelir ve en hissiz insanları bile mütehas-sis eder; nerede kaldı ki Mazlumla Sevim gibi hisli mahlûkları kendine râm etmesin...

Denizleri; esen rüzgârı bağrımıza bastırıyor ve bir an, müşterek bir nüfuzun tesiri altında, anlaşmazlıklarını izale ediyorduk.

Esasen bu güzel yolda, kuşların civıltıları, rüzgârla böğürtlenlerdeki hisriîlî âhengi, hissiyata samimi bir hüsnü niyet veriyordu. Bir aralık, bir hiç için, müşterek bir neşe ile beraber güldük. Sanki aramızda yeni bir muhabbet, mazisiz ve hatırasız bir sevgi doğmuştu...

(Arkası var)

«Son Posta» nun zabıta romanı : 9

VALİDE SULTANIN GERDANLIĞI

YAZAN
CEVAD
FEHMI

Derhal Nazan hanımın yatak odasına yollanan bir başına memur da elleri boş döndü. Komodor gözünde (Hakkikat Dostu) nun haber verdiği delillerden eser yoktu. Bunlar bulduklarından yerden alınmışlardı.

Şaşkın ve endişeli bakışlarla dolu bütün gözler Rıdvan Sadullah'a dikildi. O da şaşalamış gibi idi. Acaba bu hari-kulâde zeki ve tecrübeli adam, İstanbul zabıtasının akıl hocası, ilk büyük ve hakiki Türk detektifi bu defa görüşlerinde yanılmış mı idi?

—İKİNCİ KISIM—

— 1 —

KANLI OYUN

Doğrusunu söyle-13 numaralı odaya mavi gözlüklü bir adamla sarı saçlı bir kadın ölümü bulunmuştu.

facianın ikinci perdesi daha garib, daha kanlı şekilde başladı. Bu perdede zabitanın oynadığı rol gene karanlık bir boşluğa yumruk sallamaktan ibaret kaldı. Eğer Rıdvan Sadullahın hakikati görmek ve göstermekteki muvaffakiyetleri olmasaydı bu rol bir kat daha gülünçleşecekti.

Şimdi Büyükkadın meşhur (Kristal Palâs) otelindeki vak'ının teferruatını hazırlamaya çalışırken serkomiser Osmanın kan ter içinde kalmış ve kıpkırmızı kesilmiş çehresini görür gibi oluyorum. Bu sakalı uzamış çehrede bir çift mavi göz gâh hayretle büyüyor, gâh endişe ile dalıyor, gâh yeis ve tessür içinde kısıyor.

Vak'ının hikâyesi şehre umumî bir şaşkınlık ve büyük bir gürültü içinde yayılmıştı. Hakikaten olup bitenler şaşılacak gibi şeyler değildi.

Bir akşam üstü (Kristal Palâs) oteline bir kadınla bir erkek müracaat eden rek 13 numaralı odaya istemişlerdi. Bu rek 13 rakamını taşımasından olacak, otelin en az müşteri bulan odası idi. Haftalardanberi gene boş duruyordu. Otel defterini açıp icab eden muameleyi yapan kâtib garsonlardan birine a-nahtarı vererek müşterileri odalarına götürmesini söylerken kadınla erkeği dikkatle süzmüştü. Kadının tatlı sarı renkte saçları ve yemyeşil, iri gözleri vardı. Çok güzeldi. Erkeğe gelince ince uzun bir genç olan bu adamın çehresini anlatmak kabil değildi. Mavi ve kocaman bir gözlük ile pardesüsünün kalık yakası çehresinin büyük bir kısmını örtüyordu.

Açık kalan kısımlarda cildin çillerle dolu olduğu görülüyordu.

Kâtibin asıl nazarı dikkatini celbeden şey erkeğin sol eli ile kadını bileğinden sımsıkı tutmuş olması idi. Müşteriler yanlarında küçük garson olduğu halde merdivene doğru yürürlerken kâtib kadının gitmemek için ayak dirediğini, ve erkeğin de sert bir hareketle onun bileğini sarstığını görür gibi olmuştu. Maamafih bu sahne ancak bir iki saniye sürmüştü, ondan sonra beraberce merdivenleri tırmanmaya başlayarak gözden kaybolmuşlardı.

Aradan yeni bir şey olmadan belki bir saat geçmişti. Bir saat sonra 13 numaralı odanın bulunduğu ikinci kata bakan hizmetçi kadın, merdiven başından kâtib haykırmış, merdivenleri ikiye çıkışta yukarı koşan kâtip 13 numaralı odadan bir takım inilti yükseldiğini duymuştu. Gittikçe hafifliyen bu inilti nihayet büsbütün kesilmişti. Kâtib odanın kapısını yaklaşmış, bir iki defa vurmuş, cevap alamayınca hizmetçi kadını orada bırakarak aşağı koşmuş, polis merkezine telefon etmişti. Polisler gelmişler, içinden hiçbir ses sada işitilmiyen odanın kapısını kırmışlar, içeri girince kor-

kuñ bir manzara ile karşılaşmışlardı. Yerde kan içinde yatan bir kadın cesedi vardı. Kadınla beraber odaya giren mavi gözlüklü adam kayıblara karışmıştı ve işin asıl garib noktası da öldürülen kadının sarı saçlı ve yeşil gözlü değil, siyah saçlı ve kara gözlü bir başka kadın oluşu idi.

Otelin ikinci katındaki bütün odalar bir tek koridora açıyordu ve o saatlerde yapılacak hiçbir işi olmayan hizmetçi kadın mavi gözlüklü adamla sarı saçlı kadının 13 numaralı odaya girmelerinden itibaren bu koridordaki sandalyesinden bir dakika ayrılmadığını yeminle temin ediyordu. Geçen bir saat zarfında 13 numaraya ne kimse girmiş, ne de dışarıya çıkan olmuştu! Peki ama bu siyah saçlı kadın nereden gelmiş, sarı saçlı kadınla mavi gözlüklü adam nasıl kaybolmuşlardı? Otel müdürlüğü ve Ada zabıtası bu garib muamma karşısında sükûtta başka yapacak iş bulamışlardı. Bir mücadele karşısında mı idik?

Vak'a Erenköyüne gidişimizden beş gün sonra oldu. Rıdvan Sadullah bu beş gün zarfında zabitanın Nazan hanımla mühendis İhsan beyi bulmasına intizaren mesele ile pek meşgul olmuştu. Yalnız Erenköyden dönüşümüzün üçüncü günü hastaneye giderek Kevser hanımla görüşmek istemişti. Kevser hanımın yarısı tahminler hilâfına sür-

atle iyileşiyordu. Buna rağmen kadın Rıdvan Sadullah ile görüşmek istememiş, daha henüz kendini tamamiye toplanmadığı esbabı mucibesile mülâkatin ertesi güne bırakılmasını rica etmişti. Ertesi gün Rıdvan Sadullahla beraber hastaneye gittiğimiz zaman Kevser hanımın o sabah, doktorlara sormadan ve yarasının patlaması tehlikesine kulak asmadan firara çok benziyen bir şekilde hastaneyi terk ettiğini öğrenmiştik. Zabıta tahkikatı kadının, Boğaziçindeki yalısına da gitmediğini göstermişti, hâlâ mühendis İhsan beyle Nazan hanımdan sonra Kevser hanım da kayıplara karışmıştı. Aynı gün zarfında sandal bedestenindeki müzayedenin de yapılmadığını, Kevser hanımın eşyalarını satmaktan vazgeçtiğini bedesten müdürlüğüne bildirdiğini öğrenmiştik.

Bu vaziyet karşısında Rıdvan Sadullah meselenin büsbütün arkasını orakmış, Londradan gelen eski bir kolej arkadaşına müzeleri gezdirmeye dalmıştı.

(Kristal Palâs) vak'asını duyusumuz Erenköy hâdisesine nazaran çok daha seri oldu. Vak'adan iki saat sonra gece saat onda serkomiser Osman Maç kadaki apartmanımıza bir gülle girdi. Onu hiç bir zaman bu kadar telaş görmemişim. Meseleyi kısaca anlattıktan sonra âdetâ feryad eder bir şekilde: (Arkası var)

Neşesiz ve Kırgın BAŞI, DIŞLARI AĞRIYOR

Ağrılar - Romatizma - Nezle - Grip

GRİPİN

Karşısında derhal ric'ate mecbur olur.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız.

Halbuki bir tek
GRİPİN
Alsa bütün
ağrılar geçer,
rahat eder.

“Son Posta” nun Hikâyeleri

İŞ ARIYAN GENÇ KIZ

Yazan : Peride Celâl

Nihal parmağının ucu ile dudaklarındaki ruju düzeltti. Şapkasını biraz daha yana eğdi ve aynasına son defa baktı. Gözlerinde hafif şaşkınlık ve dudaklarında acı bir tebessüm belirdi. Kendisinin bu kadar güzel olduğunu bilmiyordu. Bununla beraber süslü ipek elbisesinin içinde her zamanki spor basit kıyafetini özliyecek kadar rahatsızdı. Yüzündeki fazla makyaj içine garib bir buluntu, tiksime veriyordu ve kendini üzerine yeni rol almış acemi bir artiste benzetiyordu.

Nihal beş aydanberi iş arıyordu. Çalmadığı kapı, baş vurmadığı yer kalmamıştı. Fakat her yerden aynı cevap, yok yok...

Geçende Nihal, Nedime isminde bir arkadaşına derd yanarken o, gülererek: «Sen bu kıyafet ve bu ciddiyetle iş aramakta devam edersen ömrünün sonuna kadar bulamazsın» demiş, ipek elbiseyi, şapkeyi, uzun topuklu sık iskarpinleri vererek bir kere de bu değişik kılıkla ortaya çıkmasını tavsiye etmişti. Nedime bazı patronların ciddi, basit kıyafetli kadınları ekseri nazarı dikkate almadıklarını biliyordu ve Nihale iş isterken alacağı tavırları da öğretmişti. Nihalin bugün gazetede gördüğü küçük bir ilân bu yeni kıyafeti ve şahsiyeti ile baş vuracağı ilk hedefti.

Biraz sonra gazetede adresi verilen şirketin kapısından giriyordu.

Genç kız yukarı çıkınca hiç etrafına bakmadan, üzerinde «Müdüriyet» yazılı kapağı doğru yürüdü. Fakat önüne hemen pos buyuk, uzun boylu bir hademe dikilmişti. «Ne istiyorsunuz?» dedi. Nihal «müdür beyle hususi bir şey görüşeceğim» diye, cevap verdi ve adamın

İzmitte bir cinayet

Muhtarlık rekabeti yüzünden Rüstem isminde biri öldürüldü

İzmit (Hususi) — Karşıyaka civarında ormanda feci bir cinayet olmuş, muhtarlık rekabeti yüzünden Rüstem isminde bir adam nacakla kafası kesilmek suretile öldürülmüştür.

Cinayeti işleyenler Ali Şirin, Mehmed ve Hasan isminde 3 kişidir. Verilen malûmata göre Ali Şirin ile Mehmed, Hasanı işgal ve cinayete âlet etmişlerdir.

Öldürülen Rüstemin Sıtma Mücadele Heyeti doktoru Şevketin kardeşi olduğu söylenmektedir. Maamafih bu cihat henüz kat'iyetle tesbit edilmiş değildir. Cinayetin sebebinin muhtarlık rekabeti olduğu anlaşılmıştır. Üç suçlu ihtiyar heyeti âzalarıdır. Müddeiumumi muavini Bedri tahkikata elkoymuş, merkez hükümet tabibi Hikmet Serdar cesedi muayene etmiştir.

Tosya bir sel tehlikesi atlattı

Tosya (Hususi) — Bir müddettenberi burada bunaltıcı bir hava devam ediyordu. Dün sabah saat ona doğru hava kararmaya, bulutlar alçalmaya başlamış ve kasabanın üstündeki Kâfurdağı ormanlarına ve kasaba yakınlarına şiddetli yağmurlar yağmıştır. Bu yağmurlardan hâsıl olan ve kasabamızın ortasındaki Kuruçaydan geçerek Devrez Irmağına dökülen sel suları yirmi senedenberi eşi görülmemiş bir dehşet arz ediyordu.

Kuruçayın çarşı içinden geçen kısmı on metre açıklığında ve üç metre derinliğinde olup iki tarafı kalın kârgir duvarlarla ihata edilmiş bulunmaktadır. Buna rağmen, civardaki bazı dükkânlar endişeye kapılarak eşyalarını tahliye etmişlerdir.

Mer'alardan ve çay kenarlarından selin sürüklediği hayvanlardan bir kısmı kasabanın aşağılarındaki geniş sahada kumlar içinden çıkarılarak kurtarılmış, bir kısmı telef olmuştur. İnanca zayıf olup olmadığı araştırılmaktadır.

önünde durmasına aldırmadan seri bir hareketle kolunun altından kaydı, hemen kapıyı açarak içeri girdi. Bu da ona Nedimenin öğrettiği bir usuldü. Eğer hademeye asıl maksadını söyleyerek beklese belki de atlatılacaktı.

Nihal içeri girdikten sonra kapının önünde bir an durdu ve yazıhanesinin başında oturmuş, önündeki kâğıdlara iyice eğilmiş çalınan adama baktı. Herhalde müdür olacaktı. Kırk yaşından fazla değildi. Çok ciddi tavırlı bir adamdı. Nihal patırtılı bir yürüyüşle yazıhanesine yaklaşınca başını kaldırdı. Gözlüklerinin altında gözleri zekâ ile parlıyordu. Hayretle kaşlarını kaldırarak: «Ne istiyorsunuz?» dedi. Genç kız onun bakışlarından şaşırılmıştı. Fakat hemen kendini topladı. Lâubalî bir hareketle yürüdü, yazıhanenin yanındaki maroken koltuğa oturdu. Bacaklarının görünmesi için elbisesini belli etmeden yukarı çekerek ayak ayak üstüne attı ve dudaklarında en tatlı tebessümü ile cevap verdi:

— İş.

Adam önündeki kâğıdları iterek birdenbire ayağa kalkmıştı. Gözlerindeki hayret fazlalaşarak Nihali uzun uzun süzdü. Sonra dudaklarında müstehzi bir tebessüm belirerek genç kıza yaklaştı:

— Şimdiye kadar bu tavırda, bu kılıfta hiçbir kâtib kullanmadığımı söylemek başka bir yere baş vurmanız için kâfidir zannederim dedi.

Nihal kıpkırmızı oldu. Onun hayretle, yüzünü, elbisesini, bacaklarını süzen gözlerinden kurtulmak için yerin dibine geçmiye razı idi. Artık rolüne devam etmesine imkân kalmamıştı. Titriyerek ayağa kalktı. Kapağı doğru yürüdü. Tam çıkacağı sırada başını çevirdi. Gözleri yağ içinde, sesi titriyerek:

— Şunu bilin ki böyle bir palyaço gibi süslü, boyalı değil, asıl kılığında da iş aramaya çıktığım oldu dedi. O zaman müracaat ettiğim yerlerden sizin söylediğiniz sözleri söylemedilerse bile gözlemin aynı ayla baktılar: «Bu kıyafetle, şu ciddi yüzünle iş bulabileceğini mi zannediyorsun!» demek ister gibi bir halleri vardı. Şimdi de siz bunun aksini söylüyorsunuz. Peki suç bende mi?

Hıçkırılmak için kendini zor tutuyordu. Sözüünü bitirir bitirmez kapıyı şiddetle çekerek dışarı çıktı. Merdivenleri sür'atle inerken arkasından koşarak birinin geldiğini duydu. Döndü. Bu demin kapıda gördüğü hademe idi. Yaklaşınca Nihale küçük bir kâğıd uzattı. «Müdür bey gönderdi» dedi.

Genç kız hayretle aldı ve hemen açıp okudu: «Yarın yüzünüzü yıkayıp hakiki kıyafetinize geliniz.»

Nihal duyduğu sevinçten oraya düşeceğini sandı ve birdenbire kendini toplayarak büyük bir yeisle inmekte olduğu merdivenlerden bir kuş gibi hafif ve çalâk süzülürdü.

Ertesi gün genç kız sırtında hergünkü sade spor elbisesi, boyasız temiz yüzü ile patronunun karşısında duruyordu. Adam koltuğa oturmasını işaret etti. Genç kız oturunca adam yerinden kalktı. İki ellerini onun koltuğunun yanlarına dayayarak üzerine eğildi ve dudakları geniş bir tebessümle aralanarak, gözleri genç kızın gözlerinde fışkırdı:

— Yavrum ben boyalı, süslü kadınlardan nefret ederim. Burada yapacağın iş çok kolay ve basit bir şeydir. Onu izah etmeden evvel şunu söyleyeyim ki, hoşuma gitmen için daima böyle sade, zarif olmaya dikkat etmelisin.

Nihal şaşırılmış, evvelâ bu sözlere tam manasını verememişti. Adam dizlerinde duran elini avucuna alıp ta:

«Bak, kızım boyaları silmişin. Ellerin çok daha güzel olmuş» diye, parmaklarını avucunda sıkınca maksadını iyice anladi. Fakat artık içinde isyan edecek kuvvet yoktu. Boynunu mütevekkil büktü ve sade zarif kadınlardan hoşlanan patronunun yapacağı iş hakkında verdiği izahata, eli avucunda olarak devam etmesine ses çıkarmadı.

Yarınki nüshamızda:

SİNEMADA

Çeviren : Faik Bercmen

Son Posta'nın siyasi tefrikası : 44

Talat Paşanın son günleri

Yazan : Arif Cemil

Berlinde ve Almanyanın diğer şehirlerinde yaşayan Şarklılar Talat Paşanın cenaze alayını muazzam ve vakur bir nümayiş haline soktular

Hattâ o zaman Tanin gazetesi, «Siyasi Komedyâ» serlevhası altında bu sukâsı tertibatını neşre başlamıştı. Fakat Almanya devleti Yunanistanın, umumi harbde Almanya tarafına geçmesi bile hiç olmazsa bitirip kalmasını temin etmek istediğinden ve Yunan tahtını işgal eden kral Kostantin Almanya imparatorunun akrabasından olduğundan, kralın mevkiini müşkülleştirmemek için Alman sefiri Vangenhaym'ın iltiması üzerine «Siyasi Komedyâ» tefrikasının tam olarak neşrinden vazgeçildi.

Onun için böyle siyasi suikaslara siyasi maksadların ve bunların arkasında da bazı devlet adamlarının bulunması mümkün olmayan şeylerden değildi.

Bu izahatı dinleyenler içinden bir diğeri de paşanın Düsseldorf seyahatini hatırlattı ve dedi ki:

— Suikastın, paşa seyahatten döndükten sonra yapılması kayda şayanıdır. Talat paşa Düsseldorf'da İngiliz siyasi ricalinden birle konuştu ve Berlin'e gelir gelmez öldürüldü. Umumi harb başlangıcında Talat paşa o zamanki İngiliz sefirine konuştu, ertesi gün Ermenilerin bir suikastı meydana çıkarıldı! İki vak'ın birbirine benzermesi insanı düşündürüyor.

Berlinde bulunan ve Talat paşayı seven Türkler, büyük bir matem içinde yavaş yavaş yürüyerek böylece konuşmakta iken paşanın nâşını taşıyan otomobil morg binasının önünde durdu. Beraber gelen polis memuru, morg idaresine girdi. Doktor Bahaettin Şakir ile yanındaki arkadaşı dışarıda beklediler.

Bir müddet sonra morg amesi nâşını arabadan aldılar ve içeriye naklettiler. Evvelâ o gün Berlinde zabitanın topladığı diğer ölülerle bir araya koymak istediler. Bin müşkülâtla paşanın hususi bir dairede teşhir edilmesi için müsaade alınabildi. Morg daresi o günlerde bir ziyaretgâh halini aldı. Talat paşayı taniyan ve tanımayan bir çok şarklılar ve cenabiler veda ziyaretinde kusur etmiyorlardı.

Cenaze morgda iken bir Alman heykeltraş ve profesörü de geldi ve paşanın ölü maskesini çıkardı. Ondan sonra nâş tehti edildi, çinkodan mamül ve her tarafı lehimli bir mahfazanın içine konuldu ve tabut içine yerleştirildi.

Cenaze merasimi için 20 mart günü tesbit edildi. Tabut merhumun ikamet ettiği Hardenberg sokağında 4 numaralı apartmana naklolundu. Cenaze merasimi için birçok davetiyeler gönderildi. Fakat bunlara hiç hacet yoktu. Çünkü gerek Berlinde, gerekse Almanyanın diğer şehirlerinde oturan bütün şarklılar o gün alayda hazır bulunarak merasimi muazzam bir şarklılar nümayiş şekline soktular. Her taraftan gönderilen yüzlerce çelengi apartman istihale edemedi. Merhumun tabutu çiçekler içine gömülüp kaldı, bu çelenkleri mezara kadar taşımak için birçok otomobil kiralamak lazım geldi.

Cenaze alayı hareket ettiği zaman uzun bir kafiye hemen bütün Hardenberg sokağını dolduruyordu. Alay bu suretle âheste ilerliyerek yarım saat sonra Talat paşanın gömüleceği bahçeye vasil olundu. Burada sefaret-hanemizin imamı dinî merasimi ifa ettikten sonra birçok hatibler tarafından nutuklar söylendi, Talat paşanın yüksek meziyetleri sayılıp döküldü.

★

Katil Tayliryan beş gündenberi tevkifhanede oturuyor ve isticabını bekliyordu. Garibi şu ki katilin isticabını bulunamıyordu. Katili cinayete teşvik eden cürüm şerikleri, tabii muvakkat bir zaman için ortadan kayboldular.

Nihayet bir tercümanla Tayliryanın isticabına başlanılabildi. Esasen daha evvel tercüman bulunsaydı bile katili sorguya çekmek mümkün olamayacaktı. Çünkü yediği dayaklardan ve tek-

melerden dolayı o kadar hırpa'lanmış ve o kadar kan zayı etmişti ki ilk günlerde ifade vermeğe bile hemen hemen iktidarı yok gibiydi.

Katil ilk isticabında Talat paşayı kasden ve taammüden katlettiğini ve bu suretle ailesinin intikamını almış olduğunu itiraf etti. Teheir esnasında e-beveyninin ve kardeşlerinin katledilmesine Talat paşanın sebep olduğunu söyledi. Kendisinin katliâmından kaçarak kurtulduğunu ve ondan sonra Talat paşadan intikam almağa yemin etmiş olduğunu da ilâve etti.

Katilin isticabına devam edilirken herşey meydana çıktı. Berlin'e nasıl geldiğini, Talat paşayı nasıl aradığını ve bulduğunu, nasıl evinin karşısında pansiyon tutarak oradan kendisini tarassuda başladığını, ondan sonra cinayeti işlemeğe karar verdiğini, fakat kaçmak için para beklediğini, kendisine 12.000 mark havale edilir edilmez cinayeti işlediğini birer birer itiraf etti.

Berlin adliyesi bir taraftan Tayliryanı isticab ederken diğer taraftan da zabta katilin cürüm şeriklerini araştırmağa başladı. Vak'ada hazır bulunan birçok şahidler cinayet işlenişini işlerken Ermeni tipinde bazı kimselerin şuraya buraya kaçtıklarını gördüklerini söylemişlerdi. Fakat zabta bunlardan hiçbirisini meydana çıkarmağa muvaffak olamadı!

Talat paşa vurulurken bağırarak yere düşen kadının yabancı bir kadın olduğu, korkusundan bayıldığı ve evvelce zannedildiği gibi Talat paşa ile hiç bir münasebeti olmadığı tahakkuk etti.

Maatteessüf cinayeti müteakib geçen günler zarfında bazı Alman gazeteleri katilin şeni hareketini takdir edici yazılar yazdılar. Ermeni meselesinin mahiyetini hiç bilmiyen bu gazetelerin mütaaleaları işe vakif olan sağ cenah gazeteleri tarafından tezkib edildiği de bu yazılar hasil olan fena tesiri ortadan kaldıramadı. Sağ cenah gazetelerinden birisi diyordu ki:

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından

PAZAR

(*)

Yüz kırışıklıkları ve göz Kapağı şişleri

Yüz kuvvetli sıcağa, soğuğa, rüzgâra, güneşe maruz kalmamalıdır. Yüz yıkanacak su çok sıcak olmamalıdır. Boyunu sıcak dar elbiseler giymeme lildir. Korse giymemeli, yemekler muntazam olmalı, uykusuz kalmamalı, fazla yorgunluk ile yorulmamak, kuvvetli heyecan ve teessürlerden sakınmak, lüzumlu lüzumsuz gülmek, çok ağlamamak lazımdır. Sert ve abus çehrelerin en erken alâmeti yüz kırışıklığıdır.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetci!

Lczane'ler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır: İstanbul ehihtindekiler: Aksarayda: (Sarı). Alemdarda: (Abdülkadir). Beyazıda: (Cemil). Samatya'da: (Erofilos). Eminönünde: (Beşir Kemal). Eyüde: (Arif Beşir). Fenerde: (Emilyadi). Şehrinininde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (Asaf). Karagümrükte: (Suad). Küçükpazarda: (Necatî Ahmed). Bakırköyünde: (Hilâl). Beyoğlu ehihtindekiler: İstiklâl caddesinde: (Kanzuk). Dairede: (Güneş). Tapçularda: (Sporidis). Taksimde: (Nizamettin). Tarlabaşında: (Nihad). Şişlide: (Halk). Beşiktaşta: (Nall Halid). Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Üsküdar'da: (İmrahor). Sarıyerde: (Nuri). Kadıköyünde: (Saadet, Rifat). Büyükdada: (Şinasi Rıza). Heybelide: (Tanaş).

Son Postanın tefrikası: 58

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

İhtiyar köse "Bizim çocuklar, diyordu. Hava pek fena, dalga çok, rüzgâr çok diyorlar, bu hava ile yola çıkmak istemiyorlar,,. Köseyi hemen susturdum

— Haydi azizim benim bavulu da almayı ihmal etme! Yalnız çabuk ol!

Kumandasını verdim. «Sohenberg» meydana kayboldu ve bir müddet sonra benim bavulumu sürükliyerek meydana çıktı.

Tamam da zamanı idi. Çünkü vapur demir almayı başlamıştı.

Biz minimini tekneimizde sahile doğru giderken vapurdaki dostlar bize kendilerini bile bile feda eden çılğınlar gözüle bakıyorlar ve acıyarak el sallıyorlardı.

Şayed bu dostlar, şu her tarafından su eden teknede İngilizlerin yakalanması için büyük bir para mükâfatı vâdettikleri kaptan «Lauterbah» ile arkadaşı bulunduğunu bilmiş olsaydılar her halde daha çok şaşıracaktı ama her halde bu çılğınlarımızı mazur görecektirdi.

— 17 —

SU EDEN BİR TEKNE İLE «SELEBES» DENİZLERİNDE NELER ÇEKTİK?

«Mendo» ya döner dönmez ilk işimiz yiyecek ve içecek tedariki oldu. Ücretle hizmetimize almış olduğumuz beş Malezyalı ertesi sabah vazifelerine başlamak üzere geldikleri zaman erzak ve nevalimizi de birlikte getireceklerdi.

Vakit bir hayli gecikmiş ve ikindiye yaklaşmış olduğundan o gün yola çıkmak mevzuu bahsolarıydı. Diğer taraftan kasabaya gidip geceyi orada geçirmek de işimize gelmiyordu. Zira her hangi bir Avrupalı tacir veyahud da resmi bir Felemenk memuru tarafından tanınmak tehlikesi vardı. Binaenaleyh geceyi küçük tekneimizde geçirmeğe karar verdik. Limandan çıkıp dalgakıranın açığında demirledik, ve sabahı beklemeye başladık.

Funda demir ettığımız zaman sakin olan deniz yavaş yavaş azdı. «Sohenberg» i ise fena halde deniz tutuyordu. Bu itibarla bizim yoldaş böyle denizde sallanıp mütemadiyen rahatsız olmaksızın birisi çıkıp da:

— Haydi Sohenberg! Git de «Singapur» da İngilizlere teslim ol! Seni yenden üsera kampına kapasınlar!... dese bizim deniz hastası arkadaş seve seve kabul ederdi.

İnadına hava da bindirdikçe, bindiriyor; deniz azdıkça azıyordu.

Şafak söktüğü zaman bizim minimini tekne bir ceviz kabuğu gibi azgın dalgalar üzerinde rakediyor, yalpa vuruyordu.

Zavallı «Sohenberg» cik büyük bir ızdırab çekiyormuş gibi hem iki tarafına sallanıyor, hem de:

— Lauterbah, diye inliyordu, Lauterbah! Bu murdar tekne bizi öldürecek... Hemen karaya çıkalım azizim...

Ben halinden memnun bir tavırla pipomu tüttürerek cevap verdim:

— Hayır azizim, ben fikrinize iştirak etmiyorum. Teknemiz güzel ve denizci bir tekne.

— Aman etme Lauterbah! Kusmadan midem tersine dönecek; düşüp ölüvereceğim... Karaya çıkar beni!...

— Merak etme!... Şayed deniz tutan fanilerin bu derden ölmeleri lazım gelseydi dünyada adam kalmazdı; bir şeycik olmazsın. Sen şimdilik evvelâ korkuyu bir kere yüreğinden çıkar. Beğenmediğin bu tekne ile bin mil kadar bir mesafe çığniyelim de bak o zaman sen de minimini gemimizin hâsalarını nasıl takdir edecek, onu nasıl candan seveceksin!...

Bu «bin mil kadar çığnemek» cümlesi bizim yoldaş daha ziyade ve daha candan inlemeye başladı ve bu sefer avaz avaz bağırarak:

— Ne dedin? Ne dedin? Bu ceviz kabuğu ile bin mil mi çığniyeceğiz? Aman yarabbi!.. Bu adam benim canma kas-

metmiş...Yahu ben böyle sallana sallana bin millik bir seyahat yaparsam emin ol ki gideceğin limana benim cenazemi çıkarırsın. Bin mil hal.. Bin mil ha!...

Kahkahalarla gülmek için dudaklarımı ısıtıyordum. Maamafih arkadaşımın cidden ızdırab çekmekte olduğunu gördüğümde kendisini teselli ettim:

— Canım bin mil dedimse, bunu inceden incede hesap ederek söyleyemiyordum ya!.. Belki de seyahatimiz dokuz yüz küsur mil bile sürmez. Bu işler denizde havaya bağlıdır...

Bize gemicilik edecek beş yerli saat on bire doğru çıkageldiler. Beraberlerinde nevale ve komanyamızı da getirmişlerdi.

Yerliler gemiye tirmandıktan sonra bunların reisleri olduğu anlaşılan ihtiyar ve köse bir adam uzun bir nutka başladı. Herif «Selebes» adaları yerlilerine hâs bir nevi Malezya lisansı söylediğinden ben kelimelerin manalarını tamamiyle kavriyamıyordum. Yalnız anlyabildiğim birkaç kelimeden, ve herifin hareketlerinden şu manayı çıkardım ki bizim gemiciler bu hava ile yola çıkmak istemiyorlar.. köse:

— Bizim çocuklar, diyordu, hava pek fena diyorlar; dalga çok, rüzgâr çok.

Herif hem bu kelimeleri mütemadiyen tekrar ediyor, hem de kolunu ufka doğru uzatarak mütemadiyen büyük kavisler resmediyordu.

Herifin hakkı vardı ve hava hakikaten fena idi. Ancak rüzgâr arkadan estiğinden bu rüzgârla «Filipin» e müteveccihen yola çıkacak olursak sür'ati-

miz artacak ve «Filipin» birleşik adalarının cenubunda en son adası olan «Mindao» ya bir an evvel varacaktık.

O gece yola çıkmak için bizim gemicileri kolay kolay ikna edemeyeceğimi anladım. Zaten tekne de daha biraz su yapıyordu ve sık sık su boşaltmaya mecbur oluyorduk. Ancak Holanda vapurunda iken «Sohenberg» in kendini unutup da bana isimle hitab etmiş olması meselesi zihnimi tirmalıyordu. Zira arkadaşımın bana hitab etmesini yolculardan veyahud gemi mürettebatından birisinin işitmiş olması ihtimali vardı. Şayed bu endişem tahakkuk ederse İngilizlerin bizi yakalıyorlardı şüphe etmemek lazımdı.

Geminin sintinesine yerleştirilmiş olan erzaklarımızı bir göz attım: Biraz piring, bir miktar bisküit, bir iki kilo çikolata ve bir desti rakı... Vakiâ bu erzakla kendimizi pek bahtiyar addede-mezdik ama idare ile kullanmak şartı ile bize kifayet edebilirdi.

Binaenaleyh ihtiyar köseyi hiddetli bir bakışla susturdum. Çünkü daima neş'eli bir şişko bile icab ettiği zaman çok gazub ve korkunç bir bakışla karşısındaki itirazcıyı susturabilir. Yalnız bu hiddetin içten gelmesi şarttır. Binaenaleyh köse cümlesini ikmal edemeden sustu ve kolu ufka uzanmış bir halde kaldı.

Gür ve tannan sesimle bağurdum:

— Hayır, hemen hareket ediyoruz...

Ve bir çılğın gibi ileriye atılarak keskin bıçağımla demirin ipini kesip attım.

(Arkası var)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince satın alınacak kurulu dekovil ray ve vagonları kapalı zarf usuliyile eksiltmeye konulmuştur.

II — Eksiltmeye 26/X/937 tarihine rasthyan Salı günü saat 15 de Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Muhammen bedeli 7250 lira ve muvakkat teminatı 544 liradır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Münakasaya iştirak etmek isteyen firmalar eksiltme tarihinden 10 gün evvel fiatsız ve mufassal tekliflerini türkçe ve fransızca tercemelerile İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat Fabrikalar Şubesine vermeleri ve teklifleri muvafık görüldüğü takdirde münakasaya iştirak edebilmek için mezkûr şubeden vesika almaları lazımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubu, kanunî vesaik, eksiltmeye iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme parasını ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. «B.» 5976.

I — Cibali fabrikası memur ve amele İokantasile Şemsipaşa bakım ve işleme evi ağırlıkları eksiltmeye konulmuştur.

II — Eksiltme 5/X/1937 tarihine rasthyan Salı günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6302)

Cibali Tütün fabrikasında yapılan tadilâtın çıkan tahta, kapı ve camekân gibi 25-30 bin kilo miktarında tahmin edilen enkaz 13/10/937 Çarşamba günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır.

İsteklilerin enkazı her gün mahallinde görebilecekleri ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 15 teminat paraları ile birlikte Kabataşta İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesindeki satış komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «6618».

Yüksek Mühendis Mektebi Artırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Eksiltmeye konan me vaddin cinsi	Mikdarı	Tahmin fiatı	Pey ak- çesi	Eksiltmenin T.	Gün ve saati
Karpuz	4000 A.	10 Ku.	:		
Kavun Kırkağaç	1000 A.	13 >	:		
Kavun Hasanbey	500 A.	13 >	:	61 L.	7/10/37
Üzüm Yapıncak	500 K.	13 >	:		
Üzüm Çavuş	500 K.	30 >	:		

Mektebin 937 mali senesi 2 nciteğrin bidayetine kadar ihtiyacı olan yukarıda cins, mikdar, muhammen bedel ve ilk teminatı yazılı mevad açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi hizasında gösterilen gün, tarih ve saatte yapılacaktır. Şartnameyi görmek isteyenlerin hergün ve eksiltmeye girmek isteyenlerin belli gün ve saatte Gümüüşyundaki mekteb binası dahilinde müteşekkil Komisyon müraaatları ilân olunur. «6244».

Avrupanın bayat, ve terkibi meçhul çocuk gıdaları yerine saf ve halis ve taze hububattan istihsal olunan
Yüksek evsafa malik VİTAMİN, KALORİ ve GIDASİ çok olan
HASAN ÖZLÜ UNLARINI yediriniz

Bebelerin ana sütünden sonra yiyecekleri gıdalar

- 1 Hasan Pirinç özü unu
- 2 „ Arpa „
- 3 „ Buğday „
- 4 „ Mısır „
- 5 „ Patates „
- 6 „ Türlü „

Çocukların hayatı ve tabii gıdaları

- 1 Hasan Yulaf özü unu
- 2 „ Bezelye „
- 3 „ Mercimek „
- 4 „ İrmik „
- 5 „ Çavdar „
- 6 „ Badem „

Kalorisi ve vitamini ve kudreti gıdayesi çok ve yüksek evsafa malik Hasan Özlü unları yavruların gürbüz, tumbul ve canlı ve sıhhatli olmasını temin eder. Beynelmül sergilerde kazandığı altın madalyeler ve zafer nişanlarile ve birincilikle ihraz ettiği diplomalarla cihanşümül şöhret kazanmıştır. Yalnız ve musirren Hasan markasını

isteyiniz. Bütün bakkaliye ve eczanelerde bulunur.

DAİMA
DAHA PARLAK
DAİMA
DAHA BEYAZ

RADYOLİN
kullanınız!

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız

Çiğerler için hava ne ise dişler için de RADYOLİN odur. Hasta çiğerler kadar sağlam çiğerlere de hava lâzım olduğu gibi, bakımsız dişler kadar temiz ve beyaz dişlere de RADYOLİN lâzımdır. Hava kanı, RADYOLİN ağız temizler. Havasız kalan en sağlam vücut nasıl zehirlenirse, RADYOLİN ile fırçalanmayan temiz ve beyaz dişler de öylece sararmağa ve çürümeye mahkumdurlar.

ANNELEER

Biliniz ki çocuk yalnız meme için ağlamaz. Çok iyi bilirsiniz ki: Çocuğu hırçınlatan sebeblerden birisi de apış aralarının ter ve sairreden pişerek kızarak çocuğu rahatsız etmesidir. Bu itibarla günde iki defa çocuğu

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

ile pudralayınız. Ne âdi tuvalet pudraları ve ne de çok itina ile hazırlanmış pahalı pudralar

PERTEV ÇOCUK PUDRASI

yerini tutamaz. Bu pudra bilhasa yavruların cildlerini ve ifrazatı nazarı itibara alınarak yapılmıştır.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10,000,000 İngiliz İlrası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

İlân Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 „
Üçüncü sahife 200 „
Dördüncü sahife 100 „
İç sahifeler 60 „
Son sahife 40 „

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırarak - lar ayrıca tanzilâtî tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncuk Kolektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Nesriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarınizi derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir. İsim ve markaya dikkat! Taklitlerinden sakınınız.

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, asabî zayıflık, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, baygınlık, carpıntı, ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları giderir.

ELEKTRİK VE MAKİNE

Teknisiyeni Aranıyor

Zonguldak'ta ehemmiyetli bir maden müessesesi maden ocağı harici işlerinde buharla işliyen muzayyak hava kompresörü, lavuar, elektrik santrali, dar hatta buharla ve Dizel motörile işliyen lokomotifleri ve yükleme, boğaltma ilâh... tesisatına ve bunların tamiratını deruhte edebilecek bir elektrik ve makine teknisiyeni aranmaktadır.

İsteklilerin Tophane 8 numaralı posta kutusu adresine kısaca tercüme hallerini şimdiye kadar çalıştıkları yerleri ve istedikleri ücreti bildirmek suretile mektupla müracaat etmeleri.

Bayanların sıhhi arkadaşı

Femil

VE BAĞI

TEL. 49247

Mühimdir

Kuştüyü Fabrikasından:

İstanbulda Çakmakçılarda Ömer Bali oğlu Kuştüyü fabrikasında kış mevsiminin yaklaşması dolayısıyla müşterilerinin sıcak, yumuşak ve her zaman rahat kuştüyü yatak, yastıkta yatmaları için fiyatlarında mühim tanzilât yapmıştır.

Mükemmel bir kuştüyü yastık yüzile beraber (1) liraya fazla miktarda alanlara tanzilât yapılır.

Uzun ve soğuk kış gecelerinde şilte ve yorganlar ve yastıklarımız güzel ve rahat uyku temin eder.

Liseler Alım, Satım Komisyonundan:

24/9/937 tarihinde 1349 lira 97 kuruş keşif bedeli olan Beykoz orta okulunun tamirine istekli çıkmadığından 5/10/937 salı günü saat 15 de açık eksiltmesi yapılacaktır. İlk teminat 101 lira 25 kuruştur. İsteklilerin yeni yıl Ticaret Odası vesika, ilk teminat makbuzu ve en az bin liralık bu işe benzer iş gördüklerine dair İstanbul Nafia Müdürlüğünden almış oldukları vesika ile Kültür Direktörlüğü binası içinde Liseler Muhasebeciliğinde toplanan komisyona gelmeleri.

Şartname, proje, keşif ve buna aid evrak Komisyon Sekreterliğinden görülüp öğrenilebilir. 6694.